OZNÁMENIE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

vypracované v zmysle prílohy č.8a zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení

(v znení č. 275/2007 Z. z., 454/2007 Z. z., 287/2009 Z. z., 117/2010 Z. z., 145/2010 Z. z., 258/2011 Z. z., 408/2011 Z. z., 345/2012 Z. z., 448/2012 Z. z., 39/2013 Z. z., 180/2013 Z. z., 314/2014 Z. z., 128/2015 Z. z., 125/2016 Z. z.,312/2016 Z.z.)

Úrad Prešovského samosprávneho kraja
so sídlom Námestie Mieru č.2, 080 01 Prešov

Názov stavby: II/575 MALÁ POĽANA – MEDZILABORCE

Kraj: Prešovský kraj
Okres: okres Stropkov, okres Medzilaborce
Katastrálne územie: Mala Poľana, Rokytovce, Krásny Brod

január 2017

OBSAH dokumentu podľa prílohy č.8a zákona NR SR č.24/2006 Z.z.

OZNÁMENIE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

P.č.	Obsah kapitoly	číslo strany
I.	**ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI**	4
1.	NÁZOV (MENO).	4
2.	IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO.	4
3.	SÍDLO.	4
4.	MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA.	4
5.	MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE KONTAKTNEJ OSOBY, OD KTOREJ MOŽNO	4
II.	**NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI**	5
III.	**ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI**	5
1.	UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo).	5
2.	STRUČNÝ OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA VRÁTANE POŽIADAVIEK NA VSTUPY (záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky) a údajov o výstupoch (napríklad zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície).	7
2.1.	ÚVOD A ODOVODNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	7
2.2.	ZHOTOVITEĽ DOKUMENTÁCIE	8
2.3.	ČLENENIE STAVBY	9
2.4.	TECHNICKÁ ČASŤ	9
2.5.	POŽIADAVKY NA VSTUPY	20
2.6.	POŽIADAVKY NA VÝSTUPY	21
3.	**PREPOJENIE S OSTATNÝMI PLÁNOVANÝMI A REALIZOVANÝMI ČINNOSŤAMI V DOTKNUTOM ÚZEMÍ A MOŽNÉ RIZIKÁ HAVÁRIÍ VZHĽADOM NA POUŽITÉ LÁTKY A TECHNOLÓGIE.**	24
4.	**DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV.**	25
5.	**VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE.**	26
6.	**ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA VRÁTANE ZDRAVIA ĽUDÍ.**	26
6.1.	GEOLOGICKÁ STAVBA A INŽINIERSKO-GEOLOGICKÉ VLASTNOSTI HORNÍN	29
6.2.	VODA - HYDROLOGICKÉ A HYDROGEOLOGICKÉ POMERY	36
6.3.	PÔDA, PÔDNE A LESNÉ POMERY	38
6.4.	BIOTA , FAUNA, FLÓRA	41
6.5.	SEIZMICITA ÚZEMIA	42
6.6.	NERASTNÉ SUROVINY	42
6.7.	KLIMATICKÉ POMERY	44
6.8.	KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA, SCENÉRIA	44
6.8.1.	KRAJINA A KRAJINNÝ OBRAZ, SCENÉRIA	44
6.8.2.	EKOLOGICKÁ STABILITA KRAJINY	44
6.8.3.	CHRÁNENÉ OBLASTI PRÍRODY A KRAJINY, NATURA 2000	46
6.9.	OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA	55
6.10.	SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V ÚZEMÍ	61
6.10.1.	ÚVOD	61
6.10.2.	OVZDUŠIE	62
6.10.3.	VODA, POVRCHOVÉ A PODZEMNÉ VODY	66

6.10.4.	HORNINOVÉ PROSTREDIE A PÔDY	67
6.10.5.	ODPADY, ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	68
6.10.6.	NERASTNÉ SUROVINY	70
6.10.7.	ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA	70
6.10.8.	HLUK A RADÓNOVÉ RIZIKO	71
6.10.9.	VEGETÁCIA A BIOTOPY	71
6.10.10.	ZÁSOBOVANIE PITNOU VODOU	72
6.10.11.	ODVÁDZANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD	72
6.10.12.	ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIOU	72
6.10.13.	ZÁSOBOVANIE PLYNOM	72
IV.	**VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH**	72
1.	VPLYVY NA PRÍRODNÉ PROSTREDIE	73
2.	VPLYVY NA OBYVATEĽSTVO A URBANIZOVANÉ PROSTREDIE	73
3.	HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK	73
4.	POSÚDENIE SÚLADU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI S PLATNOU ÚZEMNO-PLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI DOKUMENTMI	75
V.	**VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE**	75
VI.	**PRÍLOHY**	77
1.	INFORMÁCIA, ČI NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ BOLA POSUDZOVANÁ PODĽA ZÁKONA; V PRÍPADE, AK ÁNO, UVEDIE SA ČÍSLO A DÁTUM ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA, PRÍP. JEHO KÓPIA	77
2.	MAPY ŠIRŠÍCH VZŤAHOV S OZNAČENÍM UMIESTNENIA ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ OBCI A VO VZŤAHU K OKOLITEJ ZÁSTAVBE	77
3.	VÝPIS Z KATASTRA NEHNUTEĽNOSTÍ	77
4.	DOKUMENTÁCIA K ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	77
VII.	**DÁTUM SPRACOVANIA**	77
VIII.	**MENO, PRIEZVISKO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA**	79
IX.	**PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA**	79

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. NÁZOV (MENO)

Úrad Prešovského samosprávneho kraja

2. IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

IČO 37870475

3. SÍDLO

Námestie Mieru č.2, 080 01 Prešov

4. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Úrad Prešovského samosprávneho kraja
Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja (SÚC PSK)
Organizácia v pôsobnosti PSK - doprava
IČO 37936859

Jesenná č.14, 080 05 Prešov, okres Prešov
Tel.: 051 / 75 63 700 - sekretariát
Fax: 051 / 75 63 711
E-mail: sucpsk@sucpsk.sk
Web: www.sucpsk.sk
Štatutár: poverený riadením Ing. Jozef Havrila

Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja (SÚC PSK)
Kontaktná osoba :
Ing. Ľubomír Galanda, riaditeľ SÚCPSK oblasť Humenné
Tel. kontakt : +421 915 919 423
E-mail : galanda.lubomir@sucpsk.sk

5. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE KONTAKTNEJ OSOBY, OD KTOREJ MOŽNO DOSTAŤ RELEVANTNÉ INFORMÁCIE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A MIESTO NA KONZULTÁCIE

spracovateľ dokumentu :
Dagmar Várkolyová, Ing. Karol Várkoly
Dagmar Várkolyová - ENVIRO SLUŽBY V OBLASTI ŽP
Mobil : + 421 904 641 047 ; +421 904 676 612
E-mail : varkolyova.dagmar@gmail.com
karol.varkoly@gmail.com

Miesto na konzultácie :
Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja (SÚCPSK) oblasť Humenné
Mierová č.5, 066 01 Humenné
Ing. Ľubomír Galanda, riaditeľ SÚCPSK oblasť Humenné
Tel. kontakt : +421 915 919 423
E-mail : galanda.lubomir@sucpsk.sk

Budúci prevádzkovateľ – správca :
Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja (SÚCPSK) oblasť Humenné

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Úrad Prešovského samosprávneho kraja
so sídlom Námestie Mieru č.2, 080 01 Prešov

Názov stavby: **II/575 MALÁ POĽANA – MEDZILABORCE**

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

III. 1. UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

(kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo)

Kraj: Prešovský
Okres : okres Stropkov a okres Medzilaborce
Kataster: Malá Poľana, Rokytovce, Krásny Brod

Umiestnenie navrhovanej činnosti :

Celková situácia stavby tvorí prílohu č.1 a č.2 tohto dokumentu.

Obr. č. 1 – Mapka katastra nehnuteľností
zdroj : ZBGIS – katastrálna mapa

➢ DOTKNUTÁ OBEC

- Obec Malá Poľana, zastúpená starostom obce
  Obecný úrad Malá Poľana č.72, 090 24 Miková

- Obec Rokytovce, zastúpená starostom obce
  Obecný úrad Rokytovce č.75, 068 01 Medzilaborce

- Obec Krásny Brod, zastúpená starostom obce
  Obecný úrad Krásny Brod 69, 067 03 Krásny Brod

➢ DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ

Úrad Prešovského samosprávneho kraja
so sídlom Námestie Mieru č.2, 080 01 Prešov

➢ DOTKNUTÉ ORGÁNY

- Okresný úrad Stropkov, odbor starostlivosti o životné prostredie
  sídlo výkonu práce Športová 2, 091 01 Stropkov
- Okresný úrad Stropkov, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
  sídlo výkonu práce Hlavná 51/26, Stropkov
- Okresný úrad Stropkov, pozemkový a lesný odbor
  sídlo výkonu práce Športová 2, Stropkov
- Okresný úrad Stropkov, odbor krízového riadenia
  sídlo výkonu práce Hlavná 51/26, Stropkov
- Okresný úrad Medzilaborce, odbor starostlivosti o životné prostredie
  sídlo výkonu práce Mierova 4, Medzilaborce
- Okresný úrad Medzilaborce, odbor krízového riadenia
  sídlo výkonu práce Mierova 4, Medzilaborce
- Okresný úrad Humenné, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
  sídlo výkonu práce Kukorelliho1, 066 01 Humenné
- Okresný úrad Humenné, pozemkový a lesný odbor
  sídlo výkonu práce Kukorelliho1, 066 01 Humenné
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Svidník
  so sídlom Sovietskych hrdinov 79, 089 01 Svidník
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Humenné
  so sídlom ul.26.novembra č.1507/2 , 066 18 Humenné
- Okresné riaditeľstvo HaZZ Humenné
  Kudlovská 172, 066 01 Humenné
- Okresné riaditeľstvo HaZZ Svidník
  Čat. Nebiljaka, 458 458/1, 089 01 Svidník
- Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie (kraj)
  sídlo výkonu práce Námestie Mieru č.3 081 92 Prešov

➢ POVOĽUJÚCI ORGÁN

- Okresný úrad Humenné, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
  sídlo výkonu práce Kukorelliho1, 066 01 Humenné

➢ REZORTNÝ ORGÁN

- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR)
  so sídlom Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
  so sídlom Námestie slobody 2902/6, 810 05 Staré Mesto

ZARADENIE ČINNOSTI
V ZMYSLE PRÍLOHY 8 zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Navrhovaná činnosť – zmena činnosti je zaradená podľa prílohy č.8 citovaného zákona nasledovne : „Zoznam činností podliehajúcich posudzovaniu ich vplyvu na životné prostredie“ ako:

Oblasť : 10. Vodné hospodárstvo
Rezortný orgán: Ministerstvo životného prostredia SR

Pol. číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zisťovacie konanie)
7.	Objekty protipovodňovej ochrany	-	bez limitu

Oblasť 13. Doprava a telekomunikácie
Rezortný orgán:
Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky pre položky č. 1 – 15
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky pre položku č. 10

Pol. číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zisťovacie konanie)
2.	Cesty I. a II. triedy a prestavba alebo rozšírenie jestvujúcej cesty I. a II. triedy spojené so zmenou kategórie vrátane	od 10 km stavebnej dĺžky	od 5 km do 10 km stavebnej dĺžky

III. 2. STRUČNÝ OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA VRÁTANE POŽIADAVIEK NA VSTUPY A VÝSTUPY

vstupy *- záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky,* ***a údaje o výstupoch*** *- napríklad zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície.*

III. 2.1. ÚVOD A ODOVODNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Prešovský samosprávny kraj je obstarávateľom projektu na rekonštrukciu cesty II/575 v úseku Malá Poľana - Medzilaborce. Predmetný projekt je súčasťou zásobníka Stratégie rozvoja a údržby ciest na úrovni regiónov.

Pre rekonštrukciu úseku sa uvažuje s nasledovnými opatreniami:

- rekonštrukcia cesty – sanácia lokálnych zosuvov, výmena kompletnej konštrukcie vozovky, resp. obrusnej a ložnej vrstvy krytu vozovky v stanovenom rozsahu ;
- rekonštrukcia mostných objektov 575-015, 575-016, 575-017, 575-018, 575-019, 575-020 ;
- úprava priepustov a odvodňovacích zariadení ;
- výmena a montáž zvodidiel a smerových stĺpikov ;
- oprava jestvujúcej regulácie v obci Rokytovce a vybudovanie novej ochrany cestného svahu v stanovenom rozsahu.

Navrhovaný úsek sa nachádza na ceste II/575 v staničení 19,300 – 27,313.
Celková dĺžka úseku je 8,013 km.
Súčasťou prác je aj rekonštrukcia mostných objektov 575-015, 575-016, 575-017, 575-018, 575-019, 575-020, úprava priepustov a odvodňovacích zariadení, výmena a montáž zvodidiel a smerových stĺpikov, oprava jestvujúcej regulácie v obci Rokytovce.

Základná cestná sieť bude nosným pilierom dopravy na jednotnom trhu EÚ. Do roku 2030 sa plánuje odstrániť problematické miesta a zmodernizovať infraštruktúru. Oporou novej základnej siete TEN-T bude komplexná sieť trás na regionálnej a vnútroštátnej úrovni, ktoré sa napájajú na základnú sieť.
Cieľom je zabezpečiť, aby prístup na základnú cestnú sieť bol umožnený z každého regiónu bezpečnou regionálnou komunikáciou.
Rekonštruovaná a modernizovaná dopravná sieť aj na regionálnej úrovni postupne v celej EÚ prispeje k posilňovaniu vnútorného trhu, územnej, hospodárskej a sociálnej súdržnosti a k znižovaniu emisií skleníkových plynov. Ako celok prinesie najmä bezpečnejšie cestovanie a odľahčenie premávky, hladšie a rýchlejšie presuny, ako aj zníženie vplyvu dopravy na životné prostredie.

Účel a ciele stavby
Na danom úseku pozemnej komunikácie je poškodený kryt vozovky, výtlkmi, pozdĺžnymi aj priečnymi deformáciami a lokálnymi zosuvmi. Je poškodená existujúca regulácia potoka v obci Rokytovce pod cestou a dochádza k podmývaniu cestného telesa v miestach, kde regulácia nie je vybudovaná.
Sú poškodené spodné a horné stavby na 5-tich mostných objektoch a 1 mostný objekt v dĺžke 85 metrov je v havarijnom stave (575-020).
Je poškodené a nefunkčné odvodnenie pozemnej komunikácie a jestvujúce priepusty pri návalovej vode sú v nevyhovujúcom stave. Bezpečnostné zariadenia sú zdeformované a poškodené.
Zrealizovaním projektu sa znížia emisie z výfukových plynov, skráti sa doba premávky na cestnej komunikácii, minimalizujú sa náklady na bežnú údržbu ciest. Celkovo sa zlepšia podmienky cestnej dopravy pre obyvateľov okresov Medzilaborce a Stropkov.
Opravou lokálnych zosuvov a pokládkou asfaltového koberca s vyrovnaním miestnych nerovností sa zlepší komfort účastníkov cestnej premávky na predmetnej komunikácii. Zároveň sa zvýši bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, k zvýšenie ktorej prispeje aj nové vodorovné dopravné značenie.

Doprava je pre európske hospodárstvo životne dôležitá – bez dobrých spojení nebude Európa rásť ani prosperovať. Novou európskou politikou v oblasti infraštruktúry sa vytvorí silná európska dopravná sieť prepájajúca 28 členských štátov so susediacimi krajinami a zvyškom sveta v záujme podpory rastu a konkurencieschopnosti. Spojí východ so západom a nahradí dnešnú dopravnú mozaiku skutočne európskou sieťou. V rámci novej politiky sa financovanie dopravy zo zdrojov EÚ v období rokov 2014 – 2020 strojnásobuje na 26 miliárd EUR. Základná sieť bude nosným pilierom dopravy na jednotnom trhu EÚ. Do roku 2030 sa ňou odstránia problematické miesta, zmodernizuje infraštruktúra a zjednoduší cezhraničná doprava pre cestujúcich i podniky v celej EÚ. Jej realizácia bude prebiehať formou vytvorenia deviatich hlavných dopravných koridorov, pri ktorých sa spoja členské štáty a zainteresované strany, čo umožní sústrediť obmedzené zdroje a dosiahnuť výsledky. Oporou novej základnej siete TEN-T bude komplexná sieť trás na regionálnej a vnútroštátnej úrovni, ktoré sa napájajú na základnú sieť. Cieľom je zabezpečiť, aby sieť TEN-T postupne v celej EÚ prispievala k posilňovaniu vnútorného trhu, územnej, hospodárskej a sociálnej súdržnosti a k znižovaniu emisií skleníkových plynov.
Predmetná pozemná komunikácia je cesta regionálneho významu, ktorá spája okresné mestá Medzilaborce a Stropkov. Má priame napojenie na medzinárodný ťah Maďarsko – Poľsko (I/21, R4) v napojení na cestu I/15 v okresnom meste Stropkov.
Rekonštrukcia cesty II/575 v úseku Malá Poľana - Medzilaborce zabezpečí bezpečnú a plynulú dopravu v danom úseku pozemnej komunikácie. Zrýchli sa spojenie okresných miest Medzilaborce a Stropkov, ako aj spojenie s medzinárodnou cestou I/15. Cesta I/15 je predmetom investičných projektov v gescii MDVRR SR.

III.2.2. ZHOTOVITEĽ DOKUMENTÁCIE

Názov: GEOCONSULT spol. s r.o.
Sídlo: Miletičova 21, P.O.BOX 34, 820 05 Bratislava 25
IČO: 31 422 969

Na základe vyhotovenej projektovej dokumentácie z 04/2016 pre stavebné povolenie a realizáciu stavby, sme vychádzali pri vypracovaní dokumentu posúdenia vplyvov na životné prostredie.

III.2.3. ČLENENIE STAVBY

Stavba je rozdelená na nasledovné stavebné objekty:

číslo objektu	názov objektu	správca
01	Rekonštrukcia cesty II/575	
01.1	Rekonštrukcia vozovky	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
01.2	Sanácia zosuvov	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
01.3	Bezpečnostné zariadenia	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
02	Rekonštrukcia mostného objektu 575-015	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
03	Rekonštrukcia mostného objektu 575-016	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
04	Rekonštrukcia mostného objektu 575-017	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
05	Rekonštrukcia mostného objektu 575-018	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
06	Rekonštrukcia mostného objektu 575-019	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
07	Rekonštrukcia mostného objektu 575-020	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
08	Úprava jestvujúcej regulácie v obci Rokytovce	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
09	Odvodnenie cestného telesa a rekonštrukcia priepustov	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
10	Rekonštrukcia VO na moste 575-020	obec Krásny Brod

Stavebný objekt 01 Rekonštrukcia cesty II/575 je rozdelený na samostatné pod objekty, z dôvodu možnej etapizácie rekonštrukcie pozemnej komunikácie.

III.2.4. TECHNICKÁ ČASŤ

Navrhovaný úsek sa nachádza na ceste II/575 v staničení 19,300 – 27,313.
Celková dĺžka úseku je 8,013 km.
Na danom úseku pozemnej komunikácie je poškodený kryt vozovky, výtlkmi, pozdĺžnymi aj priečnymi deformáciami a lokálnymi zosuvmi. Je poškodená existujúca regulácia potoka v obci Rokytovce pod cestou a dochádza k podmývaniu cestného telesa v miestach, kde regulácia nie je vybudovaná. Sú poškodené spodné a horné stavby na 5-tich mostných objektoch a 1 mostný objekt v dĺžke 85m je v havarijnom stave (575-020). Je poškodené a nefunkčné odvodnenie pozemnej komunikácie a jestvujúce priepusty pri návalovej vode sú v nevyhovujúcom stave. Bezpečnostné zariadenia sú zdeformované a poškodené.

Príprava pre výstavbu

Všetky práce budú vykonávané na jestvujúcej ceste. Prístup na stavenisko sa predpokladá po jestvujúcich komunikáciách.
Pred zahájením stavebných prác zhotoviteľ stavby dá vytýčiť všetky inžinierske siete. Na mostných objektoch budú všetky cudzie zariadenia zachované.
Vzhľadom na charakter stavebných prác sa prekládky inžinierskych sietí nepredpokladajú. Stavebné práce okolo živých inžinierskych sietí je nutné robiť v zmysle bezpečnostných predpisov za účasti dozoru majiteľov (správcov) inžinierskych sietí, aby nedošlo k ich poškodeniu.

Vozovky

Intravilán obcí
V intraviláne obcí bude realizované frézovanie 40 mm a pokládka novej asfaltovej obrusnej vrstvy hrúbky 50mm. Dôjde teda k navýšeniu nivelety komunikácie o 10 mm. Po očistení vyfrézovanej plochy od hrubých nečistôt bude realizované vyspravenie výtlkov hr. 30 mm (na 30% plochy) asfaltovým betónom strednozrnným AC11. Po požadovanom zhutnení bude na suchý povrch vyspravenej vozovky aplikovaný spojovací postrek emulzný modifikovaný PSE, PmB v množstve 0,5 kg/m2 a následne položená obrusná vrstva - asfaltový betón strednozrnný ACo11, hrúbky 40 mm. Nakoľko realizácia krytu vozovky bude

vykonávaná po polovičkách je potrebné zrealizovať pozdĺžnu pracovnú škáru. Realizácia škáry bude spočívať vo vyhotovení frézovanej drážky a asfaltovej modifikovanej zálievky typu N2.

Úprava vozovky v intraviláne
asfaltový betón strednozrnný ACo 11 50mm STN EN 13108-1
vyspravenie výtlkov hr. 30mm (na 30% plochy)
asfaltovým betónom strednozrnným ACo 11 STN EN 13108-1
spojovací postrek emulzný PSE 0,5kg/m2 STN 73 6129
frézovanie jestvujúcej komunikácie 40mm

Extravilán

V extraviláne bude realizovaná rekonštrukcia dvomi spôsobmi:
- Zosilnenie jestvujúcej konštrukcie vozovky položením nových asfaltových vrstiev 40+50 mm
- Kompletná výmena vozovky

Zosilnenie jestvujúcej konštrukcie vozovky položením nových asfaltových vrstiev 40+50 mm (typ 2).
Po očistení povrchu existujúcej vozovky od hrubých nečistôt, bude na suchý povrch v miestach výtlkov aplikovaný pneumotrysk, vyspravenie výtlkov hrúbky 40mm (uvažované na 30% plochy) asfaltovým betónom veľmi hrubým ACL22. Nasleduje spojovací postrek emulzný PSE 0,5kg/m2 a následne položená ložná vrstva - asfaltový betón veľmi hrubý ACL22 hrúbky 50 mm. Po zhutnení bude aplikovaný ďalší spojovací postrek emulzný PSE 0,5kg/m2 a obrusná asfaltová vrstva z asfaltového betónu strednozrnného ACo11 v hrúbke 40mm. Nakoľko realizácia krytu vozovky bude vykonávaná po polovičkách je potrebné zrealizovať pozdĺžnu pracovnú škáru. Realizácia škáry bude spočívať vo vyhotovení frézovanej drážky a asfaltovej modif. zálievky typu N2.

Úprava vozovky – typ 2 (zosilnenie vozovky)
Asfaltový betón strednozrnný ACo 11 40mm STN EN 13108-1
Spojovací postrek emulzný PSE 0,5kg/m2 STN 73 6129
Asfaltový betón veľmi hrubý ACL 22 50mm STN EN 13108-1
Spojovací postrek emulzný PSE 0,5kg/m2 STN 73 6129
Vyspravenie výtlkov (30% plochy) ACL 22 STN EN 13108-1
Asfaltový betón veľmi hrubý
Pneumotrysk 1,0kg/m2

Kompletná výmena vozovky (typ 3)
V niektorých úsekoch je vozovka značne rozpadnutá z dôvodu nízkej únosnosti podložia a preto je potrebné tieto plochy odstrániť, zrealizovať sanačné úpravy podložia a vozovku znova vybudovať.

Pre odstránenie uvažujeme so zložením pôvodnej vozovky so štrkodrvinou hrúbky 300mm a asfaltovými vrstvami o hrúbke 200mm. V mieste styku pôvodnej vozovky a výmeny vozovky sa zrealizuje zazubenie vrstiev novej vozovky do pôvodnej. V miestach zazubenia asfaltových vrstiev sa uloží geomreža. Miesta pre výmenu kompletnej vozovky sú zrejmé z prílohy číslo 2 – Situácie.
Od km 18,800 je navrhnutá úplná výmena vozovky. V tomto úseku sa bude realizovať aj vybudovanie zastávok SAD. Tieto sú navrhnuté samostatných zastávkových pruhoch s nástupišťami. Dĺžky odbočovacích a pripájacích pruhov sú v zmysle STN 25m. Pokračuje nástupište s výškou obruby 12cm a dĺžkou nástupnej hrany 15m. Šírka zastávky je 3,0m plus 0,25m odvodňovací prúžok pri nástupišti. Šírka priľahlého nástupišťa 2,0m. Medzi zastávkami je umiestnený prechod pre chodcov.

Úprava vozovky – typ3 (kompletná výmena)
Asfaltový betón strednozrnný ACO 11 40mm STN EN 13108-1
Spojovací postrek emulzný PSE 0,5kg/m2 STN 73 6129
Asfaltový betón veľmi hrubý ACL 22 60mm STN EN 13108-1
Spojovací postrek emulzný PSE 0,5kg/m2 STN 73 6129
Asfaltový betón veľmi hrubý ACP 22 90mm STN EN 13108-1
Infiltračný postrek PI 1,0kg/m2 STN 73 61 29
Štrkodrvina fr. 0-63 ŠD 200mm STN EN 13285
Štrkodrvina fr. 0-63 ŠD 150mm STN EN 13285
Spolu 540 mm
Požadované Edef,2 na pláni min. 45 MPa.

Záchytné bezpečnostné zariadenie – cestné zvodidlá
Súčasťou opatrení je aj výmena a doplnenie cestných zvodidiel. V úseku, kde je šírka krajnice nedostatočná na osadenie zvodidla, uvažuje sa s odkopaním a následným dosypaním krajnice do potrebnej šírky. Zvodidlá osadené do nespevnenej krajnice budú mať úroveň zachytenia N2 resp. H1. Začiatok a ukončenie zvodidla bude riešený výškovými nábehmi resp. plynulým napojením na jestvujúce zvodidlá.

Mostné objekty
Predmetom stavby je výmena mostného zvršku mostov a sanácia častí nosnej konštrukcie, pri ktorých chýba krycia vrstva (t.j. je odkrytá nosná výstuž), sanácia všetkých pohľadových plôch nosnej konštrukcie aj spodnej stavby podľa špecifikácie objednávateľa.

S rekonštrukciou vozovky súvisia nasledovné objekty

01.2 – Sanácia zosuvu
01.3 – Bezpečnostné zariadenia
02 – Rekonštrukcia mostného objektu 575-015
03 – Rekonštrukcia mostného objektu 575-016
04 – Rekonštrukcia mostného objektu 575-017
05 – Rekonštrukcia mostného objektu 575-018
06 – Rekonštrukcia mostného objektu 575-019
07 – Rekonštrukcia mostného objektu 575-020
08 – Úprava jestvujúcej regulácie v obci Rokytovce
09 – Odvodnenie cestného telesa a rekonštrukcia priepustov
10 – Rekonštrukcia VO na moste 575-020

- **STAVEBNÝ OBJEKT SO 01-REKONŠTRUKCIA CESTY je rozdelený na objekty :**

01.1 – Rekonštrukcia vozovky;
01.2 – Sanácia zosuvov
01.3 – Bezpečnostné zariadenia

V rámci SO 01.1 – Rekonštrukcia vozovky budú realizované nasledovné práce:
- úprava vozovky v intraviláne
- úprava vozovky v extraviláne
- úprava nespevnenej krajnice v miestach výmeny celej konštrukcie vozovky (typ 3)
- zrezanie a spevnenie nespevnených krajníc
- dopravné značenie

V rámci SO 01.2 – Sanácia zosuvov budú realizované nasledovné práce:
- zriadenie hĺbkovej drenáže
- zriadenie svahových rebier
- odstránenie priekopy a zriadenie v mieste hĺbkovej drenáže
- čistenie existujúcich priekop a súvisiacich zariadení

V rámci SO 01.3 – Bezpečnostné zariadenia:
- úprava vozovky pri kotevných prahoch typ3
- vybudovanie kotevných prahov
- odstránenie zvodidiel a zábradlí
- osadenie zvodidiel v nespevnenej krajnici
- spevnenie násypových svahoch kamennou zahádzkou
- úprava nespevnenej krajnice
- dopravné značenie v miestach kotevných prahov

Vzhľadom na rozsiahlu projektovú dokumentáciu, vybrali sme pre dokument posúdenia vplyvov na životné prostredie nasledovné situácie k tejto časti kapitoly :

Príloha č.1 – prehľadná situácia
Príloha č.2 - celková situácia stavby

Príloha č.3 - rekonštrukcia cesty – vzorové priečne rezy
Príloha č.4 – rekonštrukcia cesty - situácia - stav na úseku 26,4 km

- STAVEBNÝ OBJEKT SO - 01.2 – SANÁCIA ZOSUVU

Na základe obhliadky in situ, boli určené úseky so zosuvnými tendenciami, na ktorých bolo navrhnuté niekoľko druhov sanácií v závislosti od veľkosti poškodenia:

Hĺbková drenáž

V miestach špecifikovaných v prílohe číslo 2 – situácie a 3 – vzorové priečne rezy, sa zrealizuje odstránenie spevnenia priekopy, výkop, osadenie drenáže, zásyp a zriadenie spevnenej priekopy. Za účelom odvodnenia podložia vozovky a tiež zníženie hladiny podzemnej vody. Vyústenie drenáže sa urobí v najnižšom mieste do priľahlej priekopy alebo kalovej nádržky priepustu.

Svahové rebrá

V miestach so zosuvnou tendenciou zárezových svahov sa zriadia svahové rebrá podľa parametrov špecifikovaných v prílohe číslo 2 – situácia a číslo 3 – vzorové priečne rezy. Ich realizácia pozostáva z výkopu ryhy o prepísaných rozmeroch, uloženia separačnej geotextílie a zásypu ryhy štrkodrvinou frakcie 16-32 po úroveň terénu. Svahové rebrá budú stabilizovať zárezové svahy a sťahovať vodu do priľahlej hĺbkovej drenáže.

Čistenie priekop

Za účelom zlepšenia odtokových pomerov sa všetky priekopy vyčistia a to vrátane priľahlých priepustov a ich nádržiek. Rýchlejším odvedením povrchovej vody z okolia pozemnej komunikácie sa zabráni priesaku do podkladných vrstiev vozovky a do vozovky samotnej a zabráni sa tak jej následnej degradácie počas jednotlivých ročných období.

Odstránenie a zriadenie spevnených priekop

V miestach budovania hĺbkových drenáží sa nachádzajú z väčšej miery priekopy spevnené priekopovou žľabovkou s prídlažbou. Pre potrebu výkopu drenáže sa spevnená priekopa vybúra a po vybudovaní drenáže sa zriadi nová v zmysle parametrov uvedených v prílohe číslo 3 – vzorové priečne rezy.

Zriadenie novej priekopy

V mieste na začiatku úseku sa nachádza výver vody zo zárezového svahu vpravo od vozovky cesty vo vzdialenosti približne 11m. Na tejto dĺžke sa zriadi spevnenie z priekopových žľaboviek s prídlažbou osadených kaskádovito do betónového lôžka v zmysle špecifikácie z prílohy číslo 3 – vzorové priečne rezy. spevnenie sa vyústi do rekonštruovanej kalovej nádržky priepustu číslo v km 19,385. Priepust vodu prevedie cez teleso komunikácie a zaústi do ľavostrannej priekopy.

Vzhľadom na rozsiahlu projektovú dokumentáciu, vybrali sme pre dokument posúdenia vplyvov na životné prostredie nasledovnú situáciu k tejto časti kapitoly :

Príloha č.5 – Sanácia zosuvu – vzorové priečne rezy

- STAVEBNÝ OBJEKT SO - 01.3. BEZPEČNOSTNÉ ZARIADENIA

V intraviláne

V intraviláne sa bude realizovať úprava povrchu vozovky, rekonštrukcie priepustov a regulácia potoka Rakytovec. S ohľadom na súvislosť s týmto stavebným objektom sa budú bezpečnostné zariadenia v jeho súbehu realizovať spolu s reguláciou a sú zahrnuté v jeho výkaze výmer. Rovnako aj vybudovanie kotveného prahu vľavo na začiatku obce Rokytovce.

V extraviláne

V extraviláne sa budú robiť nasledovné bezpečnostné opatrenia v rámci objektu so 01.3 :

- Odstránenie existujúcich zvodidiel nevyhovujúcich svojím stavom ani rozsahom súčasným STN.
- Zriadenie nových oceľových zvodidiel úrovne zachytenia N2 až H1 s výškovými nábehmi v zmysle STN, TP a priestorových možností.
- V miestach, kde je nedostatočná šírka nespevnenej krajnice a/alebo prepadnutá krajnica pod zvodidlom sa navrhuje kotvený prah s osadením kotveného zvodidla.
- V miestach, kde je to možné, sa navrhuje vybudovanie rozšírenej krajnice pre osadenie baraneného zvodidla.

- V mieste, kde má násypový svah zosuvné tendencie, sa zasype kamenným prísypom, na ktorom sa vybuduje nespevnená krajnica a osadí baranené zvodidlo.
- Súčasťou opatrení násypových svahov je odstránenie nevhodnej zeminy alebo humusu a spätné zahumusovanie po zrealizovaní úpravy.
- V miestach kotevných prahov č. 2, 3 a 4 bude realizovaná úprava vozovky – typ3 v rámci objektu 01.3.

Odstránenie existujúcich zvodidiel
Na úsekoch, zrejmých z prílohy číslo 2 – situácie, sa bude robiť výmena oceľových zvodidiel. Existujúce zvodidlá sa odstránia. Nové zvodidlá sa osadia do existujúcej, alebo náležite upravenej nespevnenej krajnice vo vzdialenosti 0,5 m od spevnenej časti komunikácie.
Na niektorých úsekoch osadených oceľovými zvodidlami vo vyhovujúcom stave, sa pri obhliadke in situ rozhodlo, že sa zachovajú. Tieto úseky sú taktiež zrejmé z prílohy číslo 2 a 3 projektovej dokumentácie.

Osadenie nových oceľových zvodidiel
Nové zvodidlá sa, v zmysle prílohy číslo 2 – situácia a prílohy číslo 3 – vzorové priečne rezy, osadia v priečnom reze do vzdialenosti 0,50m od hrany spevnenej časti komunikácie. Úroveň zachytenia vyplýva z príslušných STN a technických predpisov a sú uvedené v príslušných
prílohách spolu s dĺžkou zvodidla. V úsekoch pred a za mostnými objektami je v zmysle príslušných predpisov osadené zvodidlo úrovne zachytenia H1 na dĺžke minimálne 12m.
Pred každým začiatkom a za každým koncom oceľového zvodidla je potrebné urobiť výškový nábeh v zmysle technických predpisov vybraného výrobcu zvodidla. Keďže ide o obojsmernú dvojpruhovú komunikáciu sú zvodidlá opatrené dlhými výškovými nábehmi (12,0m) a len vo výnimočných prípadoch, najmä v intraviláne, sú dané krátke výškové nábehy dĺžky 4,0m. Na dĺžke výškového nábehu dôjde z dôvodu ochrany užívateľov komunikácie k postupnému zapusteniu zvodnice pod úroveň nespevnenej krajnice.
Pri osádzaní zvodidla je nevyhnutné dbať na pokyny dané výrobcom.

Vybudovanie kotvených prahov
V rámci tohto objektu budú na nevyhnutných miestach vybudované kotvené prahy, do ktorých sa osadí kotvené oceľové zvodidlo. Úseky sú špecifikované v prílohách číslo 2 a 3 spolu s dĺžkami prahov. Tieto úseky boli starostlivo obhliadnuté a až na základe rozhodnutia, že nie je možné osadenie zvodidla alternatívnou úpravou sa pristúpilo k návrhu kotveného prahu. Bližšie špecifikácie ako aj statické posudky jednotlivých prahov sú uvedené v odsekoch tejto technickej správy, jej prílohách a prílohách dokumentácie objektu číslo 3 a 4.

Rozšírenie nespevnenej krajnice
Po obhliadke in situ, boli stanovené úseky, kde je nevyhnutné z hľadiska bezpečnosti cestnej premávky aby boli osadené zvodidlá, alebo zvodidlá osadené boli, len vplyvom vonkajších činiteľov došlo ku poklesu nespevnenej krajnice. Tieto úseky sú presne špecifikované v prílohe číslo 3 – vzorové priečne rezy.
Na uvedených úsekoch sa zrealizuje odkop existujúcej nespevnenej krajnice podľa detailu prílohy číslo 3. Odkopaný materiál sa odvezie na príslušnú skládku, alebo inak využije po posúdení jeho vhodnosti oprávnenou osobou.
Po odkopaní existujúcej krajnice sa zriadi nová nespevnená krajnica podľa detailu v prílohe číslo 3. pri realizácii krajnice, je nevyhnutné vybudovať vývodnú vrstvu zo štrkodrviny za účelom odvedenia vody z drenážnych vrstiev vozovky. Hrúbka vývodnej vrstvy bude mať minimálne 15cm a bude vedená po celej dĺžke upravovanej krajnice od drenážnej vrstvy vozovky až po násypové teleso, alebo priekopu. V mieste budovania hĺbkovej drenáže bude vývodná vrstva privedená až k zásypu drenáže.
Povrch nespevnenej krajnice bude od vozovky opatrený spevnením štrkodrvinou fr. 0-63 v hrúbke 0,10m.
Násypový svah sa opatrí zahumusovaním a hydroosevom podľa možností dodávateľa.
Do takto upravenej krajnice je možné zabaraniť oceľové zvodidlá.

Kamenný zásyp
Na úsekoch, kde dochádza k zosuvu násypového telesa a umožňuje to priľahlý terén je navrhnutá úprava kamenným prísypom. Zrealizuje sa podľa detailu uvedeného v prílohe číslo 3 – vzorové priečne rezy.
Postup realizácie bude nasledovný:
- Odkopanie vegetáciou prerastenej hrúbky zeminy.
- Odkopanie zazubenia do existujúceho násypového svahu podľa požiadaviek daných v STN 73 6133. odkopanie ryhy pre základ priečneho rozmeru 0,6/0,6m.
- Zasypanie a vysvahovanie kamenným prísypom hrúbky 0,60m, frakcie 0 až 300mm.

Vzhľadom na rozsiahlu projektovú dokumentáciu, vybrali sme pre dokument posúdenia vplyvov na životné prostredie nasledovnú situáciu k tejto časti kapitoly :

Príloha č.6 – Bezpečnostné zariadenia – situácia pre km 26,4

- **STAVEBNÝ OBJEKT SO 02 – MOSTNÝ OBJEKT 575 – 015**
- **STAVEBNÝ OBJEKT SO 03 - MOSTNÝ OBJEKT 575 – 016**
- **STAVEBNÝ OBJEKT SO 04 - MOSTNÝ OBJEKT 575 - 017**
- **STAVEBNÝ OBJEKT SO 05 - MOSTNÝ OBJEKT 575 - 018**
- **STAVEBNÝ OBJEKT SO 06 – MOSTNÝ OBJEKT 575 – 019**
- **STAVEBNÝ OBJEKT SO 07 – MOSTNÝ OBJEKT 575 – 020**

S rekonštrukciou vozovky súvisia nasledovné objekty

01.2 – Sanácia zosuvu
01.3 – Bezpečnostné zariadenia
02 – Rekonštrukcia mostného objektu 575-015
03 – Rekonštrukcia mostného objektu 575-016
04 – Rekonštrukcia mostného objektu 575-017
05 – Rekonštrukcia mostného objektu 575-018
06 – Rekonštrukcia mostného objektu 575-019
07 – Rekonštrukcia mostného objektu 575-020
08 – Úprava jestvujúcej regulácie v obci Rokytovce
09 – Odvodnenie cestného telesa a rekonštrukcia priepustov
10 – Rekonštrukcia VO na moste 575-020

Mostné objekty
Predmetom stavby je výmena mostného zvršku mostov a sanácia častí nosnej konštrukcie, pri ktorých chýba krycia vrstva (t.j. je odkrytá nosná výstuž), sanácia všetkých pohľadových plôch nosnej konštrukcie aj spodnej stavby podľa špecifikácie objednávateľa. Jedná sa o výmenu poškodených, zdeformovaných alebo iným spôsobom nevyhovujúcich častí mostného zvršku podľa kategórie úprav, a to vozovky, izolácie, ríms, záchytného bezpečnostného systému a dilatačných záverov mosta. Výmena mostného zvršku bude pozostávať s nasledujúcich stavebných prác. Vyfrézujú sa vozovkové vrstvy.
Odstráni sa záchytné bezpečnostné zariadenie. Vybúrajú sa rímsy resp. kamenné obrubníky ríms. Vybúra sa vyrovnávacia vrstva betónu až na úroveň zdravého betónu nosnej konštrukcie. Po búracích prácach sa horný povrch nosnej konštrukcie očistí od zdegradovaného betónu. Dobetónujú sa časti krídel a závernej stienky do požadovaných výšok. Položí sa izolácia, ochrana izolácie, vybetónujú sa rímsy a položia sa konštrukcie vozovky. Do rímsy sa zakotvia záchytné bezpečnostné zariadenia, sanujú sa všetky pohľadové plochy NK aj spodnej stavby. Po týchto úpravách sa v poslednej fáze vykoná potrebná úprava okolia.
V rámci rekonštrukcie mosta 020 budú navyše vybúrané existujúce krídla, dobetónovaný nový záverný múrik za existujúcou oporou a vybudované nové krídla, oddilatované od záverného múrika opory. Záverný múrik opôr bude vybudovaný po poloviciach, aby bola zachovaná doprava v polovičnom profile počas ich rekonštrukcie. Pôvodná opora bude s novým záverným múrikom
prepojená svorníkmi, ktoré budú na líci opory pod nosnou konštrukciou ukončené oceľovými konzolami, na ktoré sa umiestnia lisy, umožňujúce nadvihnutie nosnej konštrukcie. V mieste podpier budú pre osadenie lisov počas rekonštrukcie vybudované dočasné podperné skruže. Nadvihnutie nosnej konštrukcie je navrhnuté z dôvodu potreby výmeny ložiskových oceľových platní, na ktorých je uložená nosná konštrukcia mosta, a úpravy priečelí pilierov (vyspravenie koncov, rozšírenie priečelia).
Pred a počas zdvíhania nosnej konštrukcie je požadovaná totálna výluka dopravy a odstránenie príslušenstva a zvršku až po nosnú konštrukciu.

Obr. č. 2 – Pohľad na existujúci cestný most – objekt 575-020 a jeho súčasný stav
zdroj : projektová dokumentácia

Obr. č. 3 – Pohľad na existujúci cestný most – objekt 575-020 a jeho súčasný stav
zdroj : projektová dokumentácia

Vzhľadom na rozsiahlu projektovú dokumentáciu, vybrali sme pre dokument posúdenia vplyvov na životné prostredie nasledovnú situáciu k tejto časti kapitoly :

Príloha č.7 – Prehľadný výkres – mostný objekt - MO 575 - 020
Príloha č.8 – Pozdĺžny profil cesty – mostný objekt 575 -020

- STAVEBNÝ OBJEKT SO 08 – ÚPRAVA REGULÁCIE ROKYTOVCE

Staničenie na ceste II/575: cca km 23,365-km 24,400
Dĺžka úpravy: 1035m
Výška: premenná

Zdôvodnenie opevnenia
Násypové teleso cesty je v súčasnosti chránené pred eróziou potoka rozpadávajúcim sa kamenným múrom len na časti súbehu s potokmi v obci. Účelom objektu je oprava jestvujúceho opevnenia a spevnenie svahov spolu s rozšírením krajnice pre cestné zvodidlo. Úprava krajníc končí vždy na konci/začiatku krídla mostov križujúcich opevnenie.

Územné podmienky
Objekt sa nachádza v intraviláne obce Rokytovce.
Charakter tohto územia je v mieste úpravy rovinatý. Trasu opevnenia križujú lávky a vedenia sietí.

TECHNICKÉ RIEŠENIE
a.) Svah prerastený vegetáciou

Obr. č. 4 Pohľad na existujúci stav brehov a koryta potoka Rakytovec v obci Rokytovce
zdroj : projektová dokumentácia

Ako riešenie je navrhnuté opevnenie päty svahu kamenným záhozom z lomového kameňa o hrúbke min. 0,5m s filtračnou geotextíliou v päte. Zához je potrebné „dohutniť“ (napr. zatláčaním lyžice bagra) pre obmedzenie rozvoľnenia svahu nad opevnením koryta. Zához bude zhotovený i pod exist. lávkami. Výhodou je budovanie v koryte bez ohrádzky.
Plocha svahu medzi opevnenou pätou a spevnenou krajnicou je ochránená protieróznou georohožou z polypropylénových vlákien hr. 20mm, ktorá je do svahu ukotvená v rastri 1,5m oceľovými tŕňmi L=600mm. Rohož bude spätne zatrávnená humóznym hydroosevom s vhodnými semenami tráv. Opevnenie rohožou bude na začiatku i konci úpravy zastabilizové kamenným záhozom hr. min 0,5m, š=1,0m.
V korune je rozšírenie a spevnenie krajnice je navrhnuté z kameňa hr. 25 cm do bet. lôžka hr. 100mm v sklone 1:1 výšky cca 1,2m. Opevnenie je spojené s dobetonávkou v korune kari sieťou φ6/φ6-200/200mm.
Dobetonávka v korune hr. 20cm je kontinuálne vystužená sieťou KARI φ6/φ6-100/100mm pri hornom povrchu. Pre kontrolu vzniku trhlín je v dobetonávke vložená doska z heraklitu hr. 10mm, výšky 80mm á 6,0m a nad ňou rezaná pracovná škára š=5mm, d=15mm á 6,0m vyplnená trvalo pružným tmelom.

V dobetonávke s vybratím D=200mm (napr PVC) je zabaranené cestné zvodidlo tr. H1 s pracovnou šírkou 75cm. Vybratie bude po zabaranení zvodidla vyplnené štrkodrvou 0-8mm.

Spevnenie kameňom do betónu
V km 23,375-23,410m – v mieste poklesnutej vozovky, a v mieste nábehov k zelenému opevneniu svahov; km23,79; km 24,249 budú brehy opevnené kameňom hr. 25cm do betónu hr. 100mm. Opevnenie bude založene na bet. základe š*v=500* min 800mm. Dobetonávka v korune a zvodidlo sú identické ako v odseku 5.1, 5.3.

b.) Existujúci kamenný múr

Obr. č. 5 Pohľad na existujúci stav brehov a koryta potoka Rakytovec v obci Rokytovce
zdroj : projektová dokumentácia

Existujúce opevnenie sa očistí tlakovou vodou, opätovne vyškáruje cementovou maltou. Chýbajúce murivo sa doplní (hr. 50cm), uvoľnené murivo sa vyberie, očistí a osadí do betónového lôžka s vyškárovaním.
Základy múra sa spevnia dobetonávkou podľa skutkového stavu po obnažení základu. V projekte je uvažované s dobetonávkou základu š. 40cm, výšky 80cm.
V korune opevnenia sa odstráni zábradlie, krajnica na hr. 18cm a prípadne prečnievajúce kamenné murivo. Následne sa zhotoví dobetonávka hr. 20cm, vystužená kari sieťou φ6/φ6-100/100mm. Pre kontrolu vzniku trhlín je v dobetonávke vložená doska z heraklitu hr. 10mm, výšky 80mm á 6,0m a nad ňou rezaná pracovná škára š=5mm, d=15mm á 6,0m vyplnená trvalo pružným tmelom. V dobetonávke s vybratím D=200mm (napr. PVC) je zabaranené cestné zvodidlo tr. H1 s pracovnou šírkou 75cm. Vybratie bude po zabaranení zvodidla vyplnené štrkodrvou 0-8mm.
Za zvodidlom je navrhnuté oceľové zábradlie výšky 1,1m.
Všetky oceľové prvky sa povrchovo upravia antikoróznym náterom. Povrchová úprava podľa TP 05/2013 „Protikorózna ochrana oceľových konštrukcií mostov. Výkopy budú zrealizované v jestvujúcom koryte, v ryhe, oddelenej od potoka ohrádzkou dĺžky podľa projektu.
Voda z komunikácia je odvedená vyspádovaním dobetonávky v korune v sklone 8% do koryta.
Môžu použiť iba pevné horniny, ktoré nepodliehajú poveternostným vplyvom, neobsahujú vodou rozpustné soli a nie sú krehké, vyhovujúce požiadavkám TKP 31. Prednosť majú horniny s vyššou mernou hmotnosťou a nízkou pórovitosťou. Môžu sa použiť i kamene s väčšími rozmermi.

Vzhľadom na rozsiahlu projektovú dokumentáciu, vybrali sme pre dokument posúdenia vplyvov na životné prostredie nasledovnú situáciu k tejto časti kapitoly :

Príloha č.9 – Situácia – 08 Úprava jestvujúcej regulácie Rokytovce

- **Stavebný objekt - 09 Odvodnenie cestného telesa a rekonštrukcia priepustov**

Na riešenom úseku na ceste II/575 Malá Poľana – Medzilaborce v staničení km 19,300 – 27,313 budú na základe spoločnej obhliadky zástupcov objednávateľa a projektanta rekonštruované nasledovné priepusty:

- **Priepust č. 1 v km 19,385 00**

Železobetónová rúra DN 600
Dĺžka priepustu 11,0 m

- **Priepust č. 2 v km 20,015 00**

Železobetónová rúra DN 600
Dĺžka priepustu 11,0 m

- **Priepust č. 3 v km 20,205 00**

Železobetónová rúra DN 600
Dĺžka priepustu 11,0 m

- **Priepust č. 4 v km 24,485 00**

Oceľová rúra DN 1200
Dĺžka priepustu 13,0 m

- **Priepust č. 5 v km 24,752 00**

Železobetónová rúra DN 600
Dĺžka priepustu 12,0 m

- **Priepust č. 6 v km 25,144 00**

Železobetónová rúra DN 600
Dĺžka priepustu 12,0 m

- **Priepust č. 7 v km 25,477 00**

Železobetónová rúra DN 600
Dĺžka priepustu 15,0 m

- **Priepust č. 8 v km 25,561 00**

Železobetónová rúra DN 600
Dĺžka priepustu 14,0 m

- **Priepust č. 9 v km 25,727 00**

Železobetónová rúra DN 600
Dĺžka priepustu 11,0 m

- **Priepust č. 10 v km 26,013 00**

Železobetónová rúra DN 1000
Dĺžka priepustu 12,0 m

- **Priepust č. 11 v km 26,130 00**

Železobetónová rúra DN 600
Dĺžka priepustu 11,0 m

- **Priepust č. 12 v km 26,353 00**

Železobetónová rúra DN 600
Dĺžka priepustu 11,0 m

- **Priepust č. 13 v km 26,710 00**

Železobetónová rúra DN 2 x 500
Dĺžka priepustu 2 x 11,0 m

V dokumentácii pre realizáciu stavby v časti dokumentácie SO - 09 Odvodnenie cestného telesa a rekonštrukcia priepustov sú pri jednotlivých priepustoch presne konkretizované práce, ktoré budú realizované.

Vo všeobecnosti môžeme uviesť, že sa bude jednať najmä :

Postup pri rekonštrukcii
- nevyhnutné odstránenie porastu , drevín a iných prekážok v okolí priepustu
- odstránenie pôvodných konštrukcií
- výkopy pre nové konštrukcie
- vybudovanie nových konštrukcií v zmysle grafických príloh
- dokončovacie práce – vyčistenie priepustu, úprava svahov, spevnenie na výtoku

Postup pri výmene rúry priepustu
- odstránenie drevín a iných prekážok v okolí priepustu (zabezpečí objednávateľ)
- vyhĺbenie ryhy pre uloženie nového potrubia a odstránenie jestvujúcej rúry (realizácia
- po poloviciach)
- výkopy pre nové konštrukcie
- uloženie nového potrubia
- vybudovanie nových konštrukcií v zmysle grafických príloh
- dokončovacie práce – vyčistenie priepustu, úprava svahov, spevnenie na výtoku

Počas výstavby bude čiastočne obmedzená doprava na jestvujúcej komunikácii. Vzhľadom na intenzitu dopravy a dopravný význam úseku je nutné všetky opatrenia realizovať tak, aby bola zachovaná prejazdnosť minimálne v jednom jazdnom pruhu. Návrh dopravného značenia zabezpečí zhotoviteľ stavebných prác, nie je predmetom tohto projektu.

Vzhľadom na rozsiahlu projektovú dokumentáciu, vybrali sme pre dokument posúdenia vplyvov na životné prostredie nasledovnú situáciu k tejto časti kapitoly :

Príloha č.10 – Situácia – Rekonštrukcia priepustu č.13 v km 26,71

- 10 REKONŠTRUKCIA VEREJNÉHO OSVETLENIA (VO) NA MOSTE 575-020

Rekonštruované verejné osvetlenie mosta bude realizované výmenou jestvujúceho stožiara za nový žiarovo zinkovaný 8m prírubový typ ST 280/76P s jednoramenným výložníkom typ V1T-15-76 a LED svietidlom 59W typ BGP 621 1xECO 59/740 ORF 7.
Projektované riešenie osvetlenia spĺňa pôvodnú triedu osvetlenia. Pripojenie nového stožiara na jestvujúci okruh VO sa prevedie z jestvujúceho rozvádzača RVO káblom CYKY J 3x4 uloženom vo výkope.
Jestvujúci rozvádzač RVO sa dozbrojí o Istič 10A/1/B a inštalačný stýkač 20A/1/230V.
Cievka stýkača sa pripojí na jestvujúci spínací a ovládací obvod RVO.
Celková dĺžka montáže. káb. vedenia CYKY J 3x4mm2 : 115m
Celková dĺžka montáže. káb. vedenia CYKY J 3x1,5mm2 : 10m
Celkový počet svetelných bodov : 1 ks

DOPRAVNÉ ZNAČENIE

V rámci rekonštrukcie cesty v predmetnom úseku sa uvažuje s nasledovným rozsahom úprav dopravného značenia:
- návrh a zhotovenie vodorovného dopravného značenia v celom úseku, realizované nástrekom

Ostatné zvislé dopravné značenie ostáva v jestvujúcej polohe a stave.
Rozsah navrhnutého dopravného značenia je zrejmý z príloh C.2 až C.9 Situácia dopravného značenia.
Vzhľadom na intenzitu dopravy a dopravný význam komunikácie je nutné všetky opatrenia realizovať tak, aby bola zachovaná prejazdnosť minimálne v jednom jazdnom pruhu. Návrh a odsúhlasenie dopravného značenia počas výstavby zabezpečí zhotoviteľ stavebných prác, nie je predmetom projektu, ani predmetom posúdenia vplyvov na životné prostredie.

III.2.5. POŽIADAVKY NA VSTUPY

(napríklad záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky)

2.5.1. Záber pôdy

Jedná sa o existujúcu komunikáciu cestu II/575, v úseku cesty Malá Poľana – Krásny Brod od km 19,3 do 27,313 km, na ktorej bude vykonaná rekonštrukcia, spôsobom ako sme uviedli v texte dokumentu, budú vykonané údržby a opravy cestných mostov v tomto úseku, 13-tich priepustov a celková rekonštrukcia mostného objektu 020.
K záberu pôdy nedôjde, pri realizácii jednotlivých častí stavby bude zriadené „dočasné zariadenie staveniska“ v rámci zmluvy o prenájme priestorov (napr. na prevádzke Medzilaborce SÚC PSK Humenné, alebo miestne poľnohospodárske podniky).

2.5.2. Surovinové a energetické zdroje

Vzhľadom na rozsah stavby sa zabezpečenie všetkých materiálov predpokladá z priľahlých zdrojov bez potreby otvárania nových zemníkov, či depónií.
V prípade potreby dodania elektrickej energie, bude zabezpečená z jestvujúcej miestnej rozvodnej siete.
Dopravné a stavebné stroje a mechanizmy, ktoré budú realizovať stavbu, budú motorové palivá čerpať na miestnych verejných čerpacích staniciach.

2.5.3. Znečisťujúce látky k vodám

Znečisťujúcimi látkami v rámci realizácie stavby môžu byť látky ropného pôvodu (motorová nafta a motorový benzín vo vozidlách ktoré budú pracovať na stavbe a vykonávať stavebné práce, všetky kvapalné aj tuhé nebezpečné odpady, ktoré by svojimi vlastnosťami a prípadným neželateľným únikom mohli ohroziť akosť povrchových a podzemných vôd.

Od 15.01.2015 novela vodného zákona NR SR č. 409/2014 Z.z. nahradila pojem škodlivé látky pojmom znečisťujúce látky a pojem obzvlášť škodlivé látky pojmom prioritné nebezpečné látky. Ďalšia novela vodného zákona č.303/2016 Z.z. zmenila pojem prioritné nebezpečné látky na prioritné látky.

V zmysle § 39 zákona o vodách sa :
ods.1)
Za zaobchádzanie **so znečisťujúcimi látkami** sa považuje výrobný proces, alebo iná činnosť pri ktorej sa tieto látky vyrábajú, spracúvajú, používajú, prepravujú a skladujú, alebo sa s nimi zaobchádza iným spôsobom, **napríklad ich používaním na pohon motorových vozidiel.**
ods.2)
Ten, kto zaobchádza **so znečisťujúcimi látkami**, je povinný dodržiavať osobitné predpisy (napr. zákon o odpadoch), ktoré ustanovujú, za akých podmienok možno s takýmito látkami zaobchádzať z hľadiska ochrany kvality povrchových a podzemných vôd.

Ak zaobchádzanie **so znečisťujúcimi látkami** z hľadiska ochrany vôd neupravujú osobitné predpisy, je ten, kto s takýmito látkami zaobchádza, povinný urobiť potrebné opatrenia, aby pri zaobchádzaní s nimi nevnikli do povrchových vôd, alebo do podzemných vôd, alebo neohrozili ich kvalitu.

Takými opatrenia sú najmä :

a) umiestňovanie stavieb a zariadení, v ktorých sa zaobchádza so znečisťujúcimi látkami tak, aby sa pri mimoriadnych okolnostiach mohlo účinne zabrániť nežiadúcemu úniku týchto látok do pôdy, podzemných vôd, alebo do stokovej siete a aby sa tým zabránilo ich nežiadúcemu zmiešavaniu s odpadovými vodami alebo s vodou z povrchového odtoku,

b) používať len také zariadenia, technologické postupy, alebo iné spôsoby zaobchádzania so znečisťujúcimi látkami , ktoré sú vhodné aj z hľadiska ochrany vôd,

c) zabezpečovať prevádzku stavieb a zariadení zamestnancami, oboznámenými s osobitnými predpismi, bezpečnostnými predpismi a s podmienkami, určenými na zaobchádzanie so znečisťujúcimi

látkami z hľadiska ochrany vôd,

d) pravidelne vykonávať kontroly skladov a skládok, skúšky tesnosti potrubí, nádrží a prostriedkov na prepravu škodlivých látok a obzvlášť škodlivých látok, ako aj vykonávať ich pravidelnú údržbu a opravu,

e) vybudovať a riadne prevádzkovať účinné kontrolné systémy, na včasné zistenie úniku znečisťujúcich látok, na pravidelné hodnotenie výsledkov sledovania a oznamovať výsledky orgánu štátnej vodnej správy,

f) ďalšie opatrenia potrebné podľa charakteru látok a spôsobu zaobchádzania s ňou.

2.5.4. Prístupové cesty

Celá stavba je prístupná z jestvujúcej komunikačnej siete.

2.5.5. Nároky na pracovné sily

Pracovnú silu ako aj riadiacich pracovníkov a pracovníkov so špeciálnou kvalifikáciou zabezpečí dodávateľská firma. Počas výstavby je z hľadiska potreby pracovných síl rozhodujúca doba výstavby daná náročnosťou stavebných objektov.

III.2.6. POŽIADAVKY NA VÝSTUPY

(napríklad zdroje znečisťovania ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície)

2.6.1. Ovzdušie

V etape rekonštrukcie je možné predpokladať dočasné, krátkodobé zvýšenie znečisťovania ovzdušia emisiami z motorov dopravných a stavebných mechanizmov, zvýšenie sekundárnej prašnosti v dôsledku úpravy, nakladania a prevozu stavebných materiálov, materiálov na rekonštrukciu cesty.

2.6.2. Odpady

Pri výstavbe predmetnej stavby dôjde k nakladaniu s bežnými stavebnými odpadmi (prebytočná zemina, vybúraný inertný materiál, odpady zo zelene a pod.), s ktorými bude nakladané v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Počas rekonštrukčných prác môžu vznikať odpady pri nasledovných činnostiach:

- oprava existujúcich vozoviek, ríms, podkladných a prostých betónov, železobetónov;
- odpad pri zemných prácach;
- pokladanie jednotlivých vrstiev vozovky;
- prípadné riešenie havarijných situácií (napr. únik PHM z dopravných prostriedkov a stavebných mechanizmov).

Nakladanie s odpadmi vznikajúcimi na mieste stavby a v priestoroch stavebného dvoru sa bude riadiť príslušnými ustanoveniami zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ustanoveniami Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.

Základnými princípmi riadenia odpadového hospodárstva na stavbe bude dodržiavanie princípov „hierarchie“ odpadového hospodárstva :

a.) predchádzanie vzniku odpadov
b.) príprava na opätovné použitie
c.) recyklácia
d.) iné zhodnocovanie, napríklad energetické zhodnocovanie
e.) zneškodňovanie

Práce budú realizované na jestvujúcej ceste - komunikácií. Pri rekonštrukcii a oprave mostových objektov môže vznikať odpad z búrania ríms, prahov, častí krídiel, nosných konštrukcii, asfaltov a izolácii, čistenia betónových plôch spodnej stavby, búraním vybavenia mosta a to zábradlia, zvodidiel a protidotykových zábran.
Zároveň môžu vznikať obaly, v ktorých bude zabalený nový materiál, ktorý bude dodávaný pre stavebné objekty stavby.

Predpokladaný vznik odpadov v zmysle vyhlášky MŽP SR č.365/2015 Z.z. , ktorou sa ustanovuje „KATALÓG ODPADOV“.

KÓD odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu
15 01 01	obaly z papiera a lepenky	O
15 01 02	obaly z plastov	O
15 01 03	obaly z dreva	O
15 01 04	obaly z kovu	O
15 01 06	zmiešané obaly	O
15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N
15 01 11	kovové obaly obsahujúce nebezpečný tuhý pórovitý základný materiál (napríklad azbest) vrátane prázdnych tlakových nádob	N
15 02 02	absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N
15 02 03	absorbenty, filtračné materiály, handry na čistenie a ochranné odevy iné ako uvedené v 15 02 02	O
17 01 01	betón	O
17 01 02	tehly	O
17 01 06	zmesi alebo samostatné úlomky betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky obsahujúce nebezpečné látky	N
17 01 07	zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O
17 02 01	drevo	O
17 02 03	plasty	O
17 02 04	sklo, plasty a drevo obsahujúce nebezpečné látky alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N
17 03 01	bitúmenové zmesi obsahujúce uhoľný decht	N
17 03 02	bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01	O
17 04 02	hliník	O
17 04 04	zinok	O
17 04 05	železo a oceľ	O
17 04 07	zmiešané kovy	O
17 04 09	kovový odpad kontaminovaný nebezpečnými látkami	N
17 04 10	káble obsahujúce olej, uhoľný decht a iné nebezpečné látky	N
17 04 11	káble iné ako uvedené v 17 04 10	N
17 05 04	zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O
17 05 06	výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O
17 06 04	izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01 a 17 06 03	O
17 09 03	iné odpady zo stavieb a demolácií vrátane zmiešaných odpadov obsahujúce NL	N
17 09 04	zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	O

V prípade vzniku odpadov, budú tieto odpady triedené podľa druhov odpadov, dočasne zhromaždené na vyhradených miestach prevádzky a priebežne odovzdávané k firmám , oprávneným ďalej nakladať s týmito druhmi odpadov.

Držiteľ odpadov bude počas realizácie stavby plniť povinnosti, ktoré pre neho vyplývajú z ustanovení zákona o odpadoch; ako napríklad :

- zaraďovať odpady podľa Katalógu odpadov ,
- zhromažďovať odpady utriedené podľa druhov odpadov a zabezpečiť ich pred znehodnotením, odcudzením alebo iným nežiadúcim únikom,
- odovzdať odpady len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa zákona o odpadoch, ak nezabezpečuje ich zhodnotenie alebo zneškodnenie sám,

- viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov, s ktorými nakladá, a o ich zhodnotení a zneškodnení,
- ohlasovať ustanovené údaje z evidencie príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva;
- umožniť orgánom štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve prístup do stavieb, priestorov a zariadení, odoberanie vzoriek odpadov a na ich vyžiadanie predložiť dokumentáciu a poskytnúť pravdivé a úplné informácie súvisiace s odpadovým hospodárstvom;
- predložiť na vyžiadanie predchádzajúceho držiteľa odpadu doklady s úplnými a pravdivými informáciami preukazujúce spôsob nakladania s odpadom, a to najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti,
- vykonať opatrenia na nápravu uložené orgánom štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve ,

§ 77 zákona č.79/2015 Z.z..
Nakladanie so stavebnými odpadmi a odpadmi z demolácií
(1) Stavebné odpady a odpady z demolácií sú odpady, ktoré vznikajú v dôsledku uskutočňovania stavebných prác, zabezpečovacích prác, ako aj prác vykonávaných pri údržbe stavieb, pri úprave stavieb alebo odstraňovaní stavieb (ďalej len „stavebné a demolačné práce“).
(2) Pôvodcom odpadu, ak ide o odpady vznikajúce pri servisných, čistiacich alebo udržiavacích prácach, stavebných prácach a demolačných prácach, vykonávaných v sídle alebo mieste podnikania, organizačnej zložke alebo v inom mieste pôsobenia právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa, je právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, pre ktorú sa tieto práce v konečnom štádiu vykonávajú; pri vykonávaní obdobných prác pre fyzické osoby je pôvodcom odpadov ten, kto uvedené práce vykonáva.
Pôvodca odpadu, ako aj držiteľ odpadu, zodpovedá za nakladanie s odpadmi podľa tohto zákona a plní povinnosti podľa **§ 14**.
(3) Za nakladanie s odpadmi podľa tohto zákona, ktoré vznikli pri výstavbe, údržbe, rekonštrukcii alebo demolácii komunikácií je zodpovedná osoba, ktorej bolo vydané stavebné povolenie na výstavbu, údržbu, rekonštrukciu alebo demoláciu komunikácií a plní povinnosti podľa **§ 14**; ustanovenie odseku 2 sa neuplatní.
(4) Osoba uvedená v odseku 3 je povinná stavebné odpady vznikajúce pri tejto činnosti a odpady z demolácií materiálovo zhodnotiť pri výstavbe, rekonštrukcii alebo údržbe komunikácií.

2.6.3. Odpadové vody

V rámci rekonštrukcie stavebných prác nie je predpoklad vzniku odpadových vôd.
Pracovníci stavebnej firmy budú využívať mobilné WC zariadenia, sociálne zázemie bude vytvorené v prenajatých priestoroch, v rámci dočasného zariadenia staveniska.
Pri údržbe cestných priepustov a mostových objektov musia postupovať takým technologickým spôsobom, aby nenarušili významným spôsobom krátkodobo kvalitu povrchových vôd miestnych potokov a ich bezmenných prítokov. Musia zabezpečiť šetrné odstránenie zeminy, prípadne nánosov zemín tak, aby sa tieto nedostali do vôd potokov a nespôsobili havarijný stav na miestnych potôčikoch tuhými látkami.
Mechanizmy a stavebné stroje musia byť vo vyhovujúcom technickom stave, aby bola zabezpečená ochrana vodných tokov pred prípadným znečistením ropnými látkami.

2.6.4. Hluk

V rámci rekonštrukcie sa očakáva dočasné, krátkodobé zvýšenie hlukovej záťaže dotknutého územia spôsobené činnosťou stavebných strojov a mechanizmov, ktoré postupne budú vykonávať rekonštrukčné práce v rámci 8,013 km úseku štátnej cesty.
Rozsah hlučnosti je určený výkonom stavebných strojov a bude pôsobiť iba krátkodobo. Hlučnosť sa čiastočne zvýši počas prejazdu mechanizmov stavby cez zastavané územie obcí, ako aj pri rekonštrukcii cesty v obciach.
Dodávateľ stavby bude stavebné práce riadiť takým spôsobom, aby minimálne obťažovali obyvateľov v bezprostrednej blízkosti stavby hlukom, prachom a výfukovými plynmi z vozidiel.
Práce bude vykonávať v bežnom pracovnom čase.

2.6.5. Zdroje žiarenia a zápachu

Činnosť nebude zdrojom žiarenia, ani zdrojom zápachu.

2.6.6. Posúdenie dopadov na zdravotný stav obyvateľstva

Nepredpokladáme, že navrhovaná činnosť môže, alebo nejako významne ovplyvní zdravotný stav obyvateľstva v obciach na rekonštruovanom úseku cesty. V obciach budú rekonštrukčné práce vykonané tak, aby negatívnym spôsobom neovplyvňovali pohodu obyvateľov, ani ich zdravotný stav.
Jedná sa o činnosť, pri ktorej bude vykonaná rekonštrukcia existujúcej vozovky za určitý časový úsek, po ktorom život v obciach pobeží tak, ako je tomu v súčasnej dobe.

III. 3. PREPOJENIE S OSTATNÝMI PLÁNOVANÝMI A REALIZOVANÝMI ČINNOSŤAMI V DOTKNUTOM ÚZEMÍ A MOŽNÉ RIZIKÁ HAVÁRIÍ VZHĽADOM NA POUŽITÉ LÁTKY A TECHNOLÓGIE

Existujúca cesta II/575 v úseku Malá Poľana, Rokytovce, Krásny Brod, kde v danom úseku 8,013 km bude vykonaná rekonštrukcia.

Počas realizácie stavby je potrebné dôsledne dodržiavať všetky bezpečnostné predpisy týkajúce sa ochrany zdravia pri práci. Bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci je povinný zabezpečovať zhotoviteľ stavby.
Mimoriadnu pozornosť je potrebné venovať všetkým prácam v blízkosti podzemných a nadzemných vedení, a tým predísť ich poškodeniu, resp. ublíženiu pracovníkov na zdraví. Všetky prekážky treba označiť a za zníženej viditeľnosti osvetliť.
Z bezpečnostných predpisov treba dodržiavať všetky platné predpisy v investičnej výstavbe, a to najmä Nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko a Vyhlášku Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 147/2013 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností.
Ďalej je nutné dodržiavať nasledovné zákony a nariadenia, vrátane ich všetkých zmien a noviel :
Zákon č. 538/2005 Z.z. o zdravotnej starostlivosti
Zákon č.124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci
Zákon č. 311/2001 Z.z. zákonník práce v znení neskorších predpisov
Zákon č.125/2006 Z.z. o inšpekcii práce (dopĺňa sa zákonom č. 462/2007 Z. z. o organizácií pracovného času v doprave)
Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia
Zákon č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov
Nariadenie vlády SR č. 281/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácií s bremenami.
Nariadenie vlády SR č. 391/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko.
Nariadenie vlády SR č. 392/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov.
Nariadenie vlády SR č. 395/2006 Z.z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov.
Nariadenie vlády SR č. 387/2006 Z.z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci.
Pre stavbu vypracuje vybraný dodávateľ stavby projekt BOZP.

MOŽNÉ RIZIKÁ HAVÁRII

Riziká spojené s realizáciou navrhovanej zmeny činnosti môžu vzniknúť v dôsledku:
- zlyhania technických a iných opatrení,
- zlyhania činnosti ľudského faktora,
- prejavu vonkajších vplyvov (prírodné sily, počasie a iné).

Vznik a prejav rizík môže negatívne ovplyvniť:

- horninové prostredie, kvalitu povrchových a podzemných vôd,
- kvalitu ovzdušia z pohľadu zvýšenia až prekročenia limitov znečisťovania ovzdušia,

- zdravie a majetok účastníkov dopravy v prípade havárie,
- zdravie a majetok obyvateľov v širšom okolí v prípade havárie vozidiel prepravujúcich nebezpečné látky.

Príčinami takýchto stavov môžu byť:

- únik znečisťujúcich látok zo stavebných mechanizmov, strojov a zariadení, nákladných a osobných motorových vozidiel počas rekonštrukčných prác,
- dopravný kolaps v dôsledku extrémneho počasia,
- iné havarijné situácie.

Uvedené možné havárie, ktoré by mohli ohroziť kvalitu jednotlivých zložiek životného prostredia v danom území nie sú významnejšie a nepredstavujú väčšie riziká.
Ich obmedzenie, resp. minimalizácia sa zabezpečí technickými a organizačnými opatreniami, kontrolou dodržiavania všeobecne záväzných právnych a iných predpisov a pod.

V prípade stavby objektu : rekonštrukcia mostného objektu 575-020 v katastrálnom území Krásny Brod zhotoviteľ stavby v zmysle zákona č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami vypracuje „povodňový plán zabezpečovacích prác počas výstavby“, kde SVP š.p. Košice tento plán odsúhlasuje a schvaľuje ho OU Medzilaborce, odbor starostlivosti pre životné prostredie.

V prípade nekontrolovateľného úniku znečisťujúcich látok, alebo kvapalných odpadov, do prostredia s vodou spojeného, vodných tokov, ich ohrozenia, alebo znečistenia, zabezpečí realizátor stavebných prác postup v súlade s § 41 zákona o vodách č.364/2004 Z.z. a vyhlášky č.100/2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd

III.4. DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

a.) Zákon č.135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon)
(v znení č. 72/1969 Zb., 139/1982 Zb., 27/1984 Zb., 27/1984 Zb., 160/1996 Z. z., 58/1997 Z. z., 395/1998 Z. z., 343/1999 Z. z., 388/2000 Z. z., 416/2001 Z. z., 416/2001 Z. z., 439/2001 Z. z., 524/2003 Z. z., 534/2003 Z. z., 639/2004 Z. z., 725/2004 Z. z., 93/2005 Z. z., 479/2005 Z. z., 25/2007 Z. z., 25/2007 Z. z., 275/2007 Z. z., 664/2007 Z. z., 86/2008 Z. z., 8/2009 Z. z., 70/2009 Z. z., 60/2010 Z. z., 144/2010 Z. z., 249/2011 Z. z., 249/2011 Z. z., 317/2012 Z. z., 345/2012 Z. z., 180/2013 Z. z., 368/2013 Z. z., 388/2013 Z. z., 488/2013 Z. z., 293/2014 Z. z., 282/2015 Z. z., 387/2015 Z. z.)

b.) Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon)
(v znení č. 103/1990 Zb., 262/1992 Zb., 136/1995 Z. z., 199/1995 Z. z., 286/1996 Z. z., 229/1997 Z. z., 175/1999 Z. z., 237/2000 Z. z., 237/2000 Z. z., 416/2001 Z. z., 553/2001 Z. z., 217/2002 Z. z., 103/2003 Z. z., 245/2003 Z. z., 417/2003 Z. z., 608/2003 Z. z., 541/2004 Z. z., 290/2005 Z. z., 479/2005 Z. z., 24/2006 Z. z., 218/2007 Z. z., 540/2008 Z. z., 66/2009 Z. z., 513/2009 Z. z., 118/2010 Z. z., 145/2010 Z. z., 547/2010 Z. z., 408/2011 Z. z., 300/2012 Z. z., 300/2012 Z. z., 180/2013 Z. z., 219/2013 Z. z., 368/2013 Z. z., 293/2014 Z. z., 314/2014 Z. z., 154/2015 Z. z., 247/2015 Z. z., 254/2015 Z. z.)

- udržiavacie práce a stavebné a kolaudačné povolenie pre stavebný objekt 575-020 , vydá Okresný úrad Humenné, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií.

III. 5. VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Zmena navrhovanej činnosti nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice a nenapĺňuje podmienky „Štvrtej časti“ zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení a kritériá, uvedené v prílohách č. 13 a č. 14 citovaného zákona.

III. 6. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA VRÁTANE ZDRAVIA ĽUDÍ

(napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (NATURA 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti)

Priamo dotknutým územím je existujúca regionálna cesta II/575 v úseku Poľana – Medzilaborce. Jedná sa o zámer rekonštrukcie cesty, v ktorom priamo dotknutým územím sú katastrálne územia obcí Malá Poľana, Rokytovce, Krásny Brod.
Obec Malá Poľana sa nachádza v okrese Stropkov, obce Rokytovce a Krásny Brod sa nachádzajú v okrese Medzilaborce. Oba okresy sú súčasťou Prešovského kraja.

Celková dĺžka cestného úseku, ktorý navrhovateľ má zámer rekonštruovať je 8,013 km.

III.6.1. GEOLOGICKÁ STAVBA A INŽINIERSKO-GEOLOGICKÉ VLASTNOSTI HORNÍN

Orografické pomery
Záujmové územie sa geograficky nachádza v Laboreckej vrchovine. Zámer činnosti (rekonštrukcia cesty) je existujúca cesta, ktorá je situovaná v obciach Malá Poľana, Rokytovce, Krásny Brod – prechádza cez tieto obce. Územie je geografickým celkom v povodí toku Laborec, ktorý obteká spomínané obce z východnej strany.
Okres Stropkov, ako aj okres Medzilaborce má z orografického hľadiská zaujímavý krajinkársky charakter. Na západe a juhozápade je pohorie Laborecká vrchovina ohraničené Ondavskou vrchovinou, na juhovýchode Beskydským predhorím, na východe Bukovskými vrchmi a na severe štátnou hranicou s Poľskom, za ktorou pohorie pokračuje pod názvom *Beskid Niski*. Výmera lokality je 107 736 ha.

Geomorfologické pomery
Posudzované územie navrhovanej činnosti spadá podľa geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, E. a Lukniš, M., 1986 do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Východné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Východné Karpaty, oblasti Nízke Beskydy, celku Laborecká vrchovina, podcelku Medzilaborecká brázda. Laborecká vrchovina je celok (východná časť) Ondavskej vrchoviny, nachádzajúci sa na ploche približne 107 736 ha. Nachádza sa nivách rieky Laborec.
Celok má vrchovinatý charakter a to zo silnou až strednou členitosťou terénu. Jednotlivé brázdy v laboreckej vrchovine oddeľujú pretiahnuté vyvýšeniny a chrbty s výškami okolo 500 – 800 m.n.m.. Reálne výškové krajinné výškové rozdiely prekračujú až 400 m.
Susediacim celkom na západe sú Bukovské vrchy, z juhu Beskydské predhorie a z východu Ondavská vrchovina. Laborecká vrchovina má štyri podcelky (brázdy), ktorými sú Medzilaborecká brázda, Papínska brázda, Repejovská brázda a Mikovská brázda.
Aj napriek tomu, že celok Laborecká vrchovina vystupuje ako členitý celok Nízkych Beskýd, z morfologického hľadiska tento celok je značne jednotný.

Geomorfologická jednotka	**Hierarchická úroveň**
ALPSKO – HIMALÁJSKA	sústava
KARPATY	podsústava
VÝCHODNÉ KARPATY	provincia
VONKAJŠIE VÝCHODNÉ KARPATY	subprovincia
Nízke Beskydy	oblasť
Laborecká vrchovina	celok
Medzilaborecká brázda	podcelok

Zdroj: Mazúr E., Lukniš M., 1986: Geomorfologické členenie SSR a ČSSR, Slovenská kartografia, Bratislava

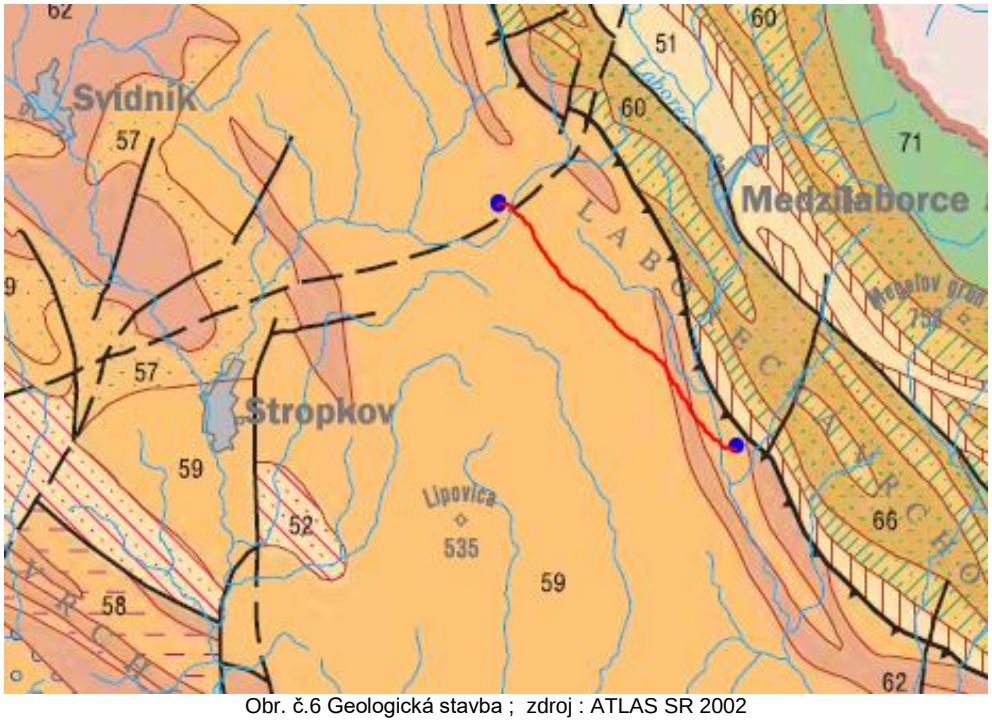

Obr. č.6 Geologická stavba ; zdroj : ATLAS SR 2002

Vysvetlivky :

59	ílovce, pieskovce s glaukonitom: hrubovrstvený flyš (zlínske súvrstvie nečlenené); lutét – priabón
60	zelenosivé, lokálne červené ílovce, pieskovce s glaukonitom, pelokarbonáty (hieroglyfové vrstvy, podmenilitové súvrstvie); eocén
62	pieskovce, ílovce: tenkovrstvený flyš, červené ílovce (belovežské súvrstvie, „pestré“ vrstvy); paleocén – vrchný eocén
66	pieskovce, menej ílovce, konglomeráty: hrubý pieskovcový flyš (cisnianske vrstvy); senón – paleocén

Geologické pomery územia

Rozhranie dvoch okresov a to okresu Stropkov (Malá Poľana) a okresu Medzilaborce (Rokytovce a Krásny Brod).

Z geologického hradiska ako môžeme vidieť na nasledujúcom obrázku celé územie patrí do flyšového pásma, konkrétne magurského flyšu.

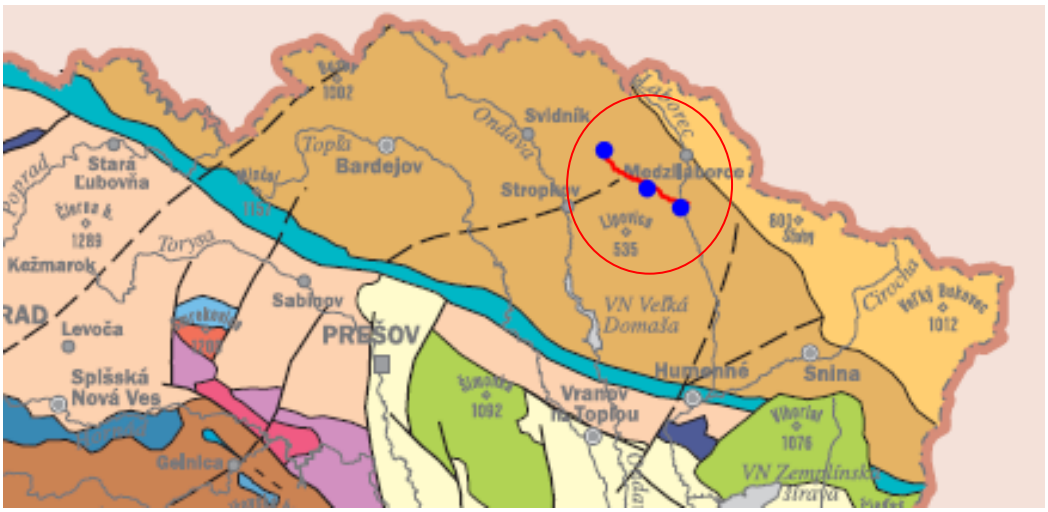

Obr. č.7 Rozdelenie flyšového pásma východného Slovenska; zdroj : ATLAS SR 2002

obce v poradí zhora Malá Poľana, Rokytovce , Krásny Brod

Po vyvrásnení Centrálnych Západných Karpát sa už počas kriedového obdobia, ale najmä v paleogéne vytvorila v ich predpolí predhlbeň geosynklinálneho charakteru. Podmorskými chrbtami a valmi bola rozčlenená na niekoľko sedimentačných priestorov a jedným mohutným pozdĺžnym prahom na dve základné sedimentárno-tektonické jednotky: vonkajšiu (krosnenskú) a vnútornú (magurskú).

Celá oblasť mala poklesávajúci charakter a bola ovplyvňovaná zemetrasnými otrasmi, ktoré spôsobovali zvírenie nespevneného klastického materiálu, hromadiaceho sa na jej dne. Tento sa v podobe kalových prúdov dostával do centrálnych častí panvy, kde sa ukladal a spevňoval. Sedimentáciu ovplyvňovali časté podmorské zosuny.

Tak sa usadzoval mohutný vrstevný komplex (5-7 km), v ktorom sa mnohonásobne striedali najmä ílové bridlice, pieskovce a zlepence vo vrstvách a polohách rôznej hrúbky (od niekoľkých cm do niekoľko desiatok metrov). Uvedený vývoj sa označuje ako flyšový (nem.. fliessen = tiecť).
V moravskom a slovenskom úseku sú jednotkami flyšového pásma tvorené pohoria: Ždánický les, Chřiby, Biele Karpaty, Javorníky, Hostínsko-vsetínska hornatina, Vizovická vrchovina, Západné Beskydy, Oravská Magura, Čergov, Nízke Beskydy (Ondavská a Laborecká vrchovina), Bukovské vrchy. Žiadna z tektonických jednotiek flyšu sa dnes nenachádza vo svojom pôvodnom sedimentačnom priestore.
Všetky boli prevrásnené a pri vzniku príkrovov presúvané na sever po paleogéne a v neogéne. V obidvoch základných flyšových jednotkách vystupujú ílovce, pieskovce, sliene, íly, zlepence, slieňovce, slienité vápence.

Pohorie Laboreckej vrchoviny má typickú príkrovovo-vrásovú stavbu. Tvoria ho ílovcové a pieskovcové súvrstvia rozličnej litologickej povahy a odolnosti (tzv. flyš). Povrch rozčlenený do sústavy chrbtov a eróznych brázd je klasickým príkladom vrchovinového reliéfu. Takmer celé pohorie odvodňuje rieka Laborec.

Na vnútornej juhozápadnej strane ju budujú prvky magurského flyšu račianskej jednotky, tvorené vrchnokriedovými až oligocénnymi ílovcami a pieskovcami. Vonkajšia pohraničná časť pohoria patrí k vonkajšiemu flyšu, k dukelským vrstvám. Vyznačujú sa typickým flyšovým vývojom, ktorá sa prejavuje striedaním paleogénnych pieskovcov a ílovcových súvrství rôznej litologickej povahy a odolnosti. Pohraničný chrbát budujú vrchnokriedové až paleocénne inoceramové vrstvy (ílovce s lavicami vápnitých pieskovcov).
Reliéf Laboreckej vrchoviny sa vyznačuje silnou koreláciou s odolnosťou hornín a štruktúrou. Odolnejšie pieskovcové komplexy sú vypreparované v podobe pretiahnutých vyvýšenín a chrbtov, v ílovcových súvrstviach vytvorili rôzno-denudačné procesy úzke zníženiny, tzv. erózne brázdy. Štruktúra sa prejavuje v ich kulisovitom usporiadaní s osami severozápadného a juhovýchodného smeru

V ílovcových súvrstviach Laboreckej vrchoviny boli vymodelované zníženiny, na základe ktorých sa vrchovina delí na štyri podcelky:

- Medzilaborecká brázda
- Papínska brázda
- Repejovská brázda
- Mikovská brázda

Brázdy oddeľujú pretiahnuté vyvýšeniny a chrbty s výškami okolo 500 - 800 metrov nad morom.
Povrchový raz Laboreckej vrchoviny sa výrazne odráža i v celkovej štruktúre krajinného obrazu. Jednotlivé pásma vyvýšením a chrbtov sú spravidla zalesnené a neosídlené. Erózne brázdy sú oproti tomu odlesnené a premenené na polia a trávnaté plochy. Sú pomerne husto osídlené sústrednými vidieckymi sídlami malej a strednej veľkosti

ZDROJ : www.sazp.sk (Regionálna geológia západných karpát)
www.wikipedia.org

III.6.2. VODA - HYDROLOGICKÉ A HYDROGEOLOGICKÉ POMERY

Povrchové vody

Povrchové vody územia – Laboreckej vrchoviny paria k úmoriu Čierneho mora a povodia Laborca. Územie odvodňuje predovšetkým rieka Laborec, ktorá vzniká pri obci Čertižné v nadmorskej výške 682 m.n.m. Tok rieky je dlhý 135,5 km a nachádza sa na ploche 4522,5 km^2

Rieka Laborec priberá prevažne ľavostranné, pomerne rozvinuté prítoky Výravu, Udavu a Cirochu, s ktorými nad Humenným spolu vytvárajú vejár tokov. Ďalej rieka obteká pohorie Vihorlat a prechádza do nížiny, kde zmierňuje svoj sklon. Po dlhšom bezprítokovom úseku sa zlieva s veľkým ľavostranným prítokom rieky UH, ktorého väčšia časť povodia sa nachádza v Zakarpatskej Ukrajine (1 613 km², čo je 61%).
Zaujímavý je aj historicky zdokumentovaný posun toku rieky zo smeru, ktorý tvorili obce postavené popri rieke pod Strážskym, ako Pusté Čemerné a Lesné. Tok rieky sa presunul po stáročia o niekoľko kilometrov na východ do súčasnej podoby.

Plocha povodia Laborca je 4 522,5 km², pričom na ľavostranné povodie pripadá 4 076,7 km² a na pravostranné 445,8 km². Je to podmienené morfológiou povodia a tým, že prijíma väčší ľavostranný prítok Uh, ktorý svojou plochou podstatne zväčšuje ľavostranné povodie. Ďalej aj tým, že na pravej strane Laborca si vytvoril koryto skoro rovnobežne tečúci tok Ondava. Laborec od Strážskeho až do svojho ústia je celoročne splavný - vhodný na nenáročnú vodnú turistiku. Úsek z Radvane nad Laborcom do Humenného a ďalej do Strážskeho je vodácky zaujímavejší. Na jeho splavenie je potrebných aspoň 80 cm na vodočte v Koškovciach. Na splav z Humenného je potrebných aspoň 125 cm na vodočte v Humennom. V blízkosti rieky pôsobí požičovňa lodí, ktorá organizuje výlety na rieke Laborec a na blízkej rieke Ondava.

Navrhovaná činnosť sa nachádza v hornom povodí rieky Laborec v čiastkovom povodí Bodrog. Povrchové vody na tomto úseku Slovenský hydrogeologický meteorologický úrad sleduje v úseku Krásny Brod (108 rkm).
Monitorovacia stanica na tomto úseku má za účel sledovať základne ukazovatele, bodové zdroje znečistenia (relevantné látky) a vhodnosť prostredia pre život vodných živočíchov najmä rýb.
Na úseku skúmanej činnosti sú povrchové vody najviac zaťažované ľudskou činnosťou – vypúšťaním odpadových vôd z čistiarni odpadových vôd. Vo všeobecnosti sa znečistenie povrchových vôd odpadovými vodami sa prejavuje zvýšením parametrov ako sú BSK_5,$CHSK_{Cr}$, $CHSK_{Mn}$ a zvýšením obsahom NL.

Priemerný prietok vo vodomerných staniciach na tokoch čiastkového povodia :

9090	STANICA: **Krásny Brod**			TOK: **Laborec**				STANIČENIE: 108,80		PLOCHA: 158,30		
Qm	*1,937*	*2,527*	*4,219*	*2,663*	*8,138*	*6,131*	*1,953*	*1,321*	*4,622*	*0,818*	*1,526*	*5,428*	***3,445***
Qmax 2010	244,1	Deň/Mes/Hod:		17/05/00		Qmin 2010		0,325	Deň/Mes:		18/07		
Qmax 1953-2009*	410,0			25/07/07 - 2001		Qmin 1953-2009*		0,040			05/09 - 1961 viackrát		

Existujúca cesta II/575 sa nachádza v čiastkovom povodí Bodrogu, na území Prešovského kraja, a obcí Malá Poľana, Rokytovce, Krásny Brod.
Z hľadiska hydrogeologickej rajonizácie sa územie podľa P.Malíka a J. Švastu nachádza na rozhraní dvoch hydrogeologických regiónov a to :

Hydrogeologický rajón č. 105	:	paleogén povodia Ondavy po Kučín
Hydrogeologický rajón č. 97	:	paleogén a kvartér povodia Laborca po Brekov a mezozoikum Humenských vrchov

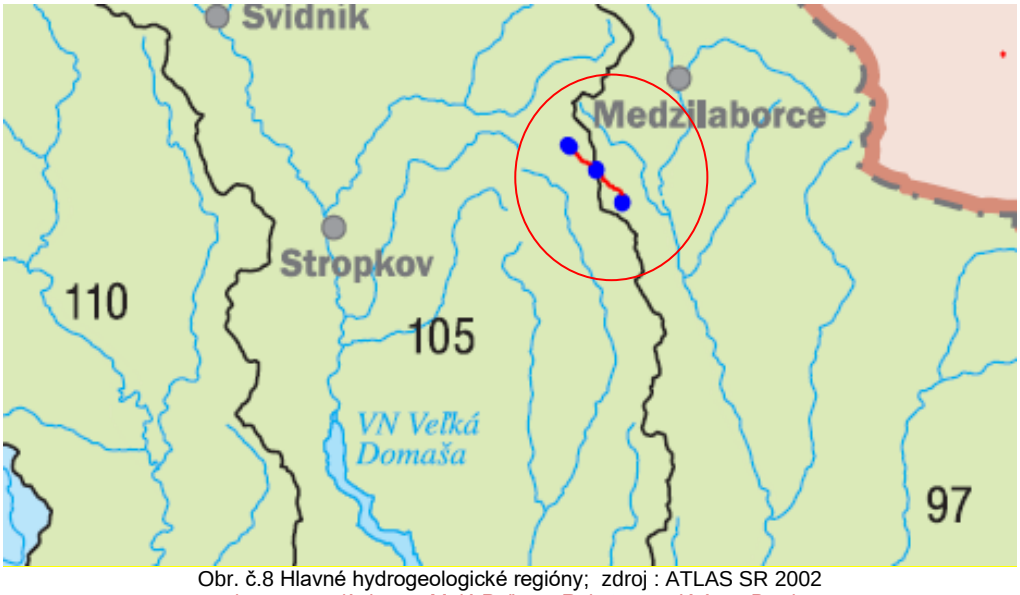

Obr. č.8 Hlavné hydrogeologické regióny; zdroj : ATLAS SR 2002
obce v poradí zhora Malá Poľana, Rokytovce , Krásny Brod

Hlavným tokom územia je rieka Laborec. Väčšia časť rekonštrukcie cesty sa bude realizovať mimo bezprostredného územia rieky Laborec (približne 2 km od vodného toku).
Posledný úsek cesty II/575 nachádzajúci sa v obci Krásny Brod sa nachádza v blízkosti vodného toku. Práce na tomto úseku musia zohľadniť bezpečnostné opatrenia tak, aby sa predišlo akémukoľvek poškodeniu životného prostredia.
Tieto opatrenia sú zohľadnené v projekte stavby, pred začatím výstavby sa tieto požiadavky musia preniesť aj do bezpečnostného plánu stavby.

Hydrologické členenie čiastkového povodia:

Povodie	Číslo hydrologického poradia
Medzinárodné	Dunaj 4-00-00
Čiastkové	Bodrog 4-30
Základné	Laborec 4-30-03

Dlhodobý priemerný prietok Váhu v ústi do Dunaja je 54,5 $m^3s.^{-1}$.
Plocha povodia je 4 522,5 km^2

Zdroj : https://sk.wikipedia.org/wiki/Laborec
: Plán manažmentu čiastkového povodia Bodrog
: Hydrologická ročenka SHMU

Podzemné vody

Na podzemné vody v území ma hlavný vplyv povodie Bodrogu, rieka Laborec a smer prúdenia podzemných vôd od hlavného povodia. Skúmané územie má predkvartérny charakter, striedajú sa vrstvy piesčitých a ílovitých sedimetov.
Skúmané územie je ďalej charakteristické puklinovou priepustnosťou, čo má veľmi pozitívny vplyv na prúdenie podzemných vôd. V závislosti na túto priepustnosť a v napojení na hydrogeologický režim Laborca majú takéto zloženia veľmi pozitívny vplyv na hydrogeologickú produktivitu, ktorá je pre územie mierna $T=1.10^{-4}$ – 1.10^{-3} $m^2.s^{-1}$, v blízkosti povrchový vôd vysoká $T=1.10^{-3}$ – 1.10^{-2} $m^2.s^{-1}$, kde je umiestnená aj skúmaná činnosť.
V praxi to znamená, že výdatnosť vrtov v týchto lokalitách dosahuje 10 – 15 $l.s^{-1}$. Možné využiteľné zásoby podzemných vôd v oblasti Laboreckej nivy boli stanovené na 200 - 500 $l.s^{-1}$. Podzemná voda ustálená na mieste navrhovanej lokalite je predpokladaná v hĺbke 5 – 6 m pod terénom a priamo reaguje na hydrogeologicky režim Laborca.
Jediným problém vo využívaní podzemnej vody je znečistenie povrchových vôd ľudskou činnosťou, ktoré priamo nadväzujú na podzemnú vodu z hydrogeologického režimu Laborca. Najviac znečistené sú podzemné vody v okolí dolného povodia Laborca, v mieste tesne za Humennom. Aj napriek zlepšeniu sa

v podzemnej vode stále nachádzajú zvýšené hodnoty železa, mangánu, chloridov, dusičnanov, z ťažkých kovov arzén. Nadlimitné hodnoty hliníka a kadmia už dlhodobo neboli namerané.
Obec ako zdroj pitnej vody nevyužíva podzemné vody ale je napojená na skupinový vodovod Medzilaborce – Krásny Brod. Voda z diaľkovodu je privádzaná na vodojem odkiaľ je distribuovaná k obyvateľom. Na verejný vodovod je napojený 95,59 % obyvateľov. Niektorý obyvatelia v obciach ako zdroj pitnej vody stále využívajú podzemné vody – studne, v ktorých je neznáma kvalita podzemných vôd. Kvalita v týchto studniach monitoruje Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., počas Svetových dni vody, kedy obyvateľom VVS otestuje kvalitu vody aspoň v parametri dusičnany.

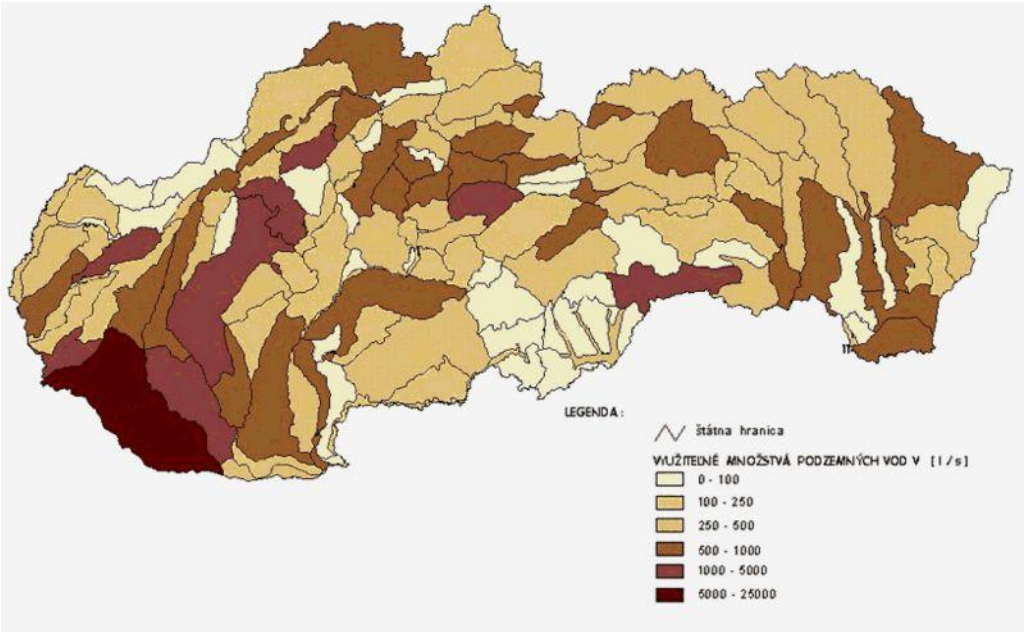

Obr.č.9 – Využiteľné množstvá podzemnej vody
Zdroj : www.sazp.sk

V jednotlivých obciach, v ktorých sa bude realizovať zámer je nasledovná kvalita podzemných vôd podľa stupňa kontaminácie. Túto kontamináciu môžeme vidieť na nasledovných obrázkoch :

Malá Poľana :

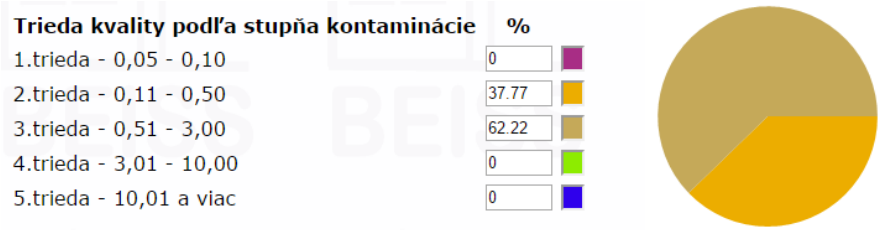

Obr.č.10 – Trieda kvality podzemných vôd podľa stupňa kontaminácie

Rokytovce :

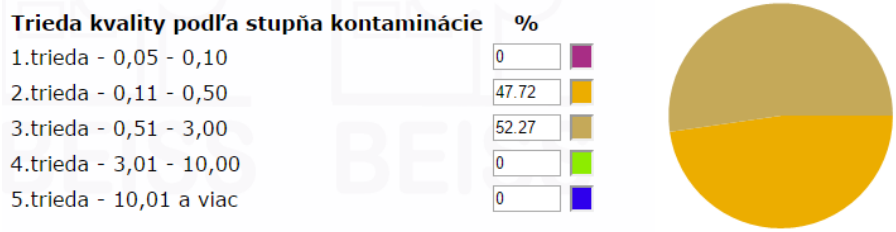

Obr. č.11 – Trieda kvality podzemných vôd podľa stupňa kontaminácie

Krásny Brod :

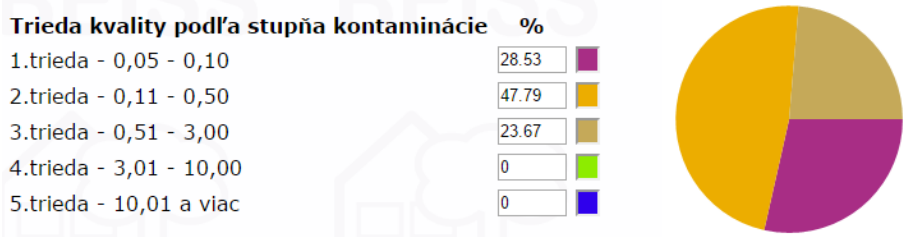

Obr.č.12 – Trieda kvality podzemných vôd podľa stupňa kontaminácie

Ako môžeme vidieť z obrázkov jedná sa o I. – III. triedy, V obciach Malá Poľana a Rokytovce je kvalita podzemných vôd o niečo horšia prevažne II. a III. trieda kvalita, s prúdením a smerom podzemných vôd sa kvalita podzemných vôd zlepšuje.

Zdroj : Vodohospodárska bilancia SR
www.beiss.sk

Pramene termálnych, minerálnych, geotermálnych a prostých vôd

Geotermálna energia, na území SR nemá vysoký potenciál využívania, pričom technický využiteľný potenciál tejto energie sa pohybuje v rozsahu 17,5% - 18,1%. Tento potenciál je druhý najväčší z obnoviteľných zdrojov energie hneď za biomasou.
Posudzované územie z hľadiska geotermálnej energie sa nachádza v oblasti, kde nebolo vykonané hodnotenie geotermálnej energie. Najbližšie územie kde bolo vykonané hodnotenie geotermálnej energie je humenský chrbát. V okrese Medzilaborce neboli ani vykonané prieskumné vrty, ktoré by potvrdili prítomnosť využiteľnej geotermálnej energie. Na nasledujúcom obrázku môžeme vidieť oblasti, z potenciálnym využitím geotermálnej energie :

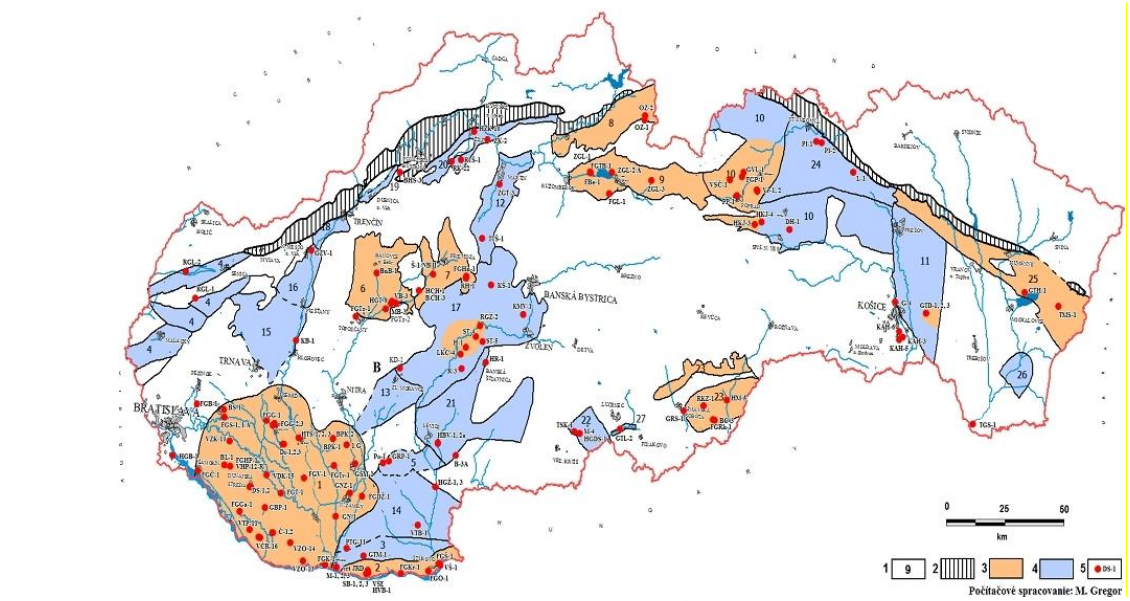

Obr. 1: Zdroje geotermálnych vôd na Slovensku (Remšík, 2012): 1 – Centrálna depresia podunajskej panvy, 2 – Komárňanská vysoká kryha, 3 – Komárňanská okrajová depresia, 4 – Viedenská panva, 5 – Levická kryha, 6 – Topoľčiansky záliv, 7 – Hornonitrianska kotlina, 8 – Skorušinská panva, 9 – Liptovská kotlina, 10 – Levočská panva Z a J časť, 11 – Košická kotlina, 12 – Turčianska kotlina, 13 – Komjatická depresia, 14 – Dubnicka depresia, 15 – Trnavský záliv, 16 – Piešťanský záliv, 17 – Stredoslovenské neovulkanity SZ časť, 18 – Trenčianska kotlina, 19 – Ilavská kotlina, 20 – Žilinská kotlina, 21 – Stredoslovenské neovulkanity JV časť, 22 – Hornonstrhársko-trenčská prepadlina, 23 – Rimavská kotlina, 24 – Levočská panva SV časť, 25 – Humenský chrbát, 26 – štruktúra Beša-Čičarovce, 27- Rapovská štruktúra.

Vysvetlivky:
1. číslo geotermálnej oblasti
2. bradlové pásmo
3. geotermálna oblasť, kde bolo realizované regionálne hydrogeotermálne zhodnotenie
4. geotermálna oblasť, kde nebolo realizované regionálne hydrogeotermálne zhodnotenie
5. geotermálny vrt (zdroj geotermálnej vody) s označením

Obr.č.13 – Využiteľné geotermálne zdroje

Pramene minerálnych vôd

Obr. č.14 – Pramene minerálnych vôd

Priamo v zamýšlanej činnosti sa minerálne pramene nevyskytujú. V širšom okolí sa nachádza niekoľko prameňov minerálnych vôd tak ako to je zobrazené na predchádzajúcom obrázku. Jedná sa o nasledovné minerálne pramene :

Register	HN – 08	HN – 09	HN - 29
Názov	Vajcovka	Prameň nad pílou	Vajcovka
Lokalita	Malá Poľana	Medzilaborce	Medzilaborce
Stav	neexistuje	existuje	existuje
Popis	Prameň minerálnej vody je zaniknutý vplyvom pastevnej činnosti. Pôvodne bol umiestnený na pastevnej lúke za miestnym potôčikom Kamionka.	Prameň minerálnej vody sa nachádza naproti železničnej stanici v lese nad pílou cca 60 m.	Prameň minerálnej vody sa nachádza cca 20,0 m vpravo od prameňa HN – 09, v lese, za pílou, nad starými bytovkami. Studnička je obložená kameňmi.

Chránené vodohospodárske oblasti

Chránené územia vôd :

Chránené územia vôd v zmysle zakona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách
V zmysle zákona o vodách sú definovane štyri chránené územia:

1. Chránené vodohospodárske oblasti (§31); CHVO
2. Ochranne pásma vodárenských zdrojov (§ 32);
3. Citlivé oblasti (§ 33);
4. Zraniteľne oblasti (§ 34).

1. Chránené vodohospodárske oblasti (CHVO)

Územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd, môže vláda SR vyhlásiť za chránenú vodohospodársku oblasť (CHVO).
V chránenej vodohospodárskej oblasti možno plánovať a vykonávať činnosť len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásobovania. Činnosti, ktorých vykonávanie je v CHVO zakázané definuje § 27, ods. 4 zákona o vodách.

Vodohospodársky významné vodné toky a vodárenské vodné toky sú toky, ktoré sú stanovené vyhláškou MŽP SR, v súčasnosti vyhláškou č.211/2005 Z. z..
Za vodohospodársky významné vodne toky v širšej oblasti boli vyhlásené: Laborec, Cirocha, Udava, Latorica
Povodím vodárenského toku je územie, z ktorého povrchové vody prirodzene stekajú do povodia k profilu vymedzujúcemu ukončenie vodárenského toku, alebo aj územie, z ktorého sa povrchové vody do povodia vodárenského toku umele privádzajú, pre zvýšenie jeho kapacity.

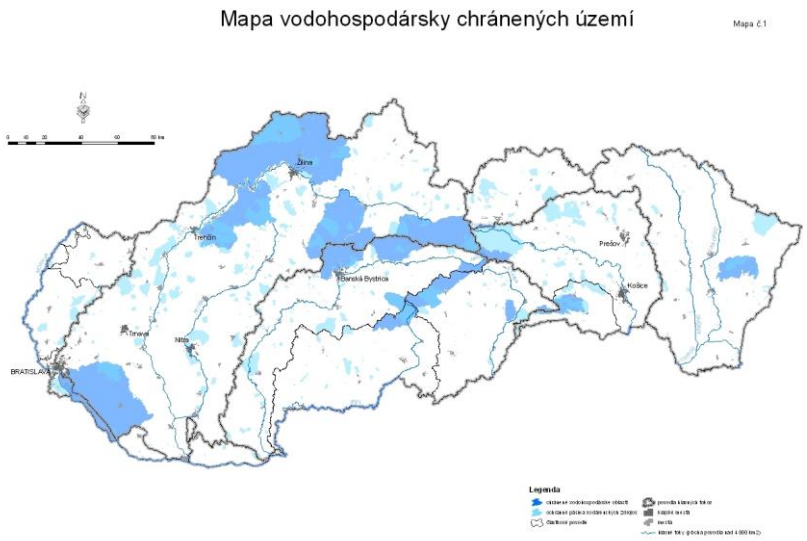

Obr. č. 15 - Mapa SR - vodohospodársky chránené územia

2) Ochranné pásma vodárenských zdrojov
Ochranné pásma (OP) vodárenských zdrojov sa zriaďujú orgánmi štátnej vodnej správy, s cieľom ochrany ich výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti. Podľa údajov GORVV (Generel ochrany a racionálneho využívania vôd) z roku 2002 je na území SR zriadených asi 1138 PHO zdrojov podzemných vôd. Na odbery povrchových vôd na pitné účely je na území SR zriadených 73 PHO, z toho 8 sa týka odberov z vodárenských nádrží a 65 PHO je stanovených na priame odbery z povrchových tokov, ktoré sú situované v prevažnej miere vo východoslovenskom regióne.

3) Citlivé oblasti
Za citlivé oblasti sú považované vodné útvary povrchových vôd v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiadúcemu stavu kvality vôd, ktoré sú využívané ako vodárenské zdroje alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje, ako aj tie, ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd. Za citlivé oblasti sa ustanovili všetky vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa na území SR nachádzajú, alebo týmto územím pretekajú. Znamená to, že za citlivú oblasť bolo stanovené celé územie SR.

4) Zraniteľné oblasti
Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých zrážkové vody odtekajú do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 $mg.l^{-1}$ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Na Slovensku boli zraniteľné oblasti vymedzené nariadením vlády č. 617/2004 v súlade so smernicou Rady 91/676/EEC o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi pochádzajúcich z poľnohospodárskych činností. Podľa nariadenia bolo 1546 obcí vyhlásených za zraniteľné oblasti čo predstavuje výmeru 1 520 tis. ha (62%) poľnohospodárskej pôdy.

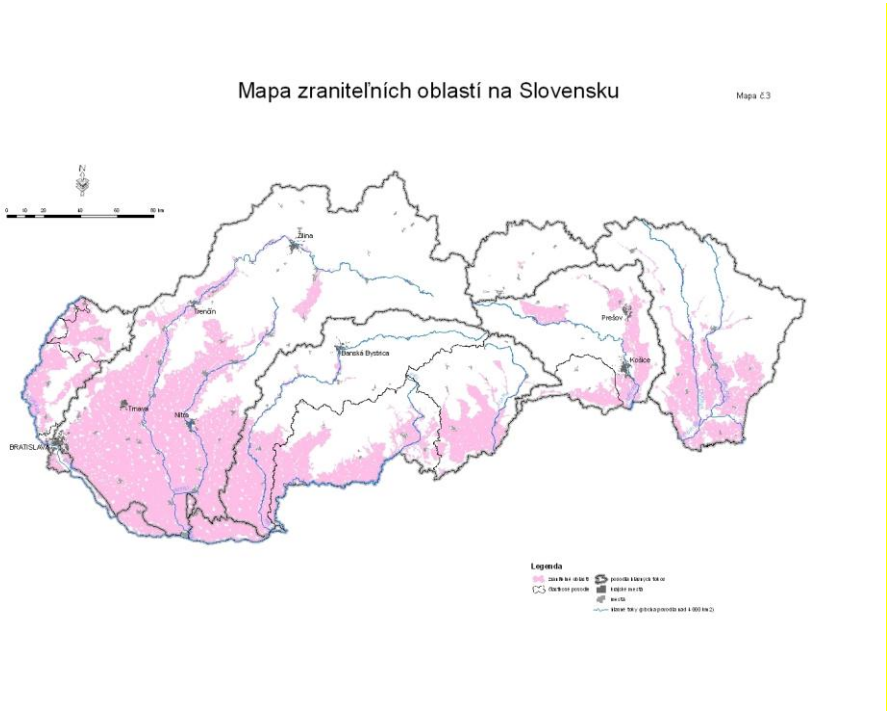

Obr. č. 16 - mapa SR – vyznačenie zraniteľných oblastí

Chránená vodohospodárska oblasť

V bezprostrednom okolí územia cesty II/575 v lokalite Malá Poľana – Krásny Brod sa nenachádzajú žiadne chránené vodohospodárske oblasti.

V širšej lokalite je zriadená chránená vodohospodársku oblasť Vihorlat. Táto CHVO zasahuje do povodie Bodrogu – rozlohou 225 km^2. Chránená oblasť nie je až taká bohatá na využiteľné množstvá vodných zdrojov (celkovo 0,51 m^3.s^{-1}), ale je chránenou vodohospodárskou oblasťou s vlastnými podmienkami ochrany. Rekonštrukcia cesty nebude mať žiadny vplyv na túto CHVO.

P.č.	Názov CHVO	Plocha CHVO	Veľkosť plochy CHVO k ploche SR (49 014 km^2)	Využiteľné množstvá vodných zdrojov			Výmera pôdy	
				Povrchové	Podzemné	Spolu	poľnohospodárskej	lesnej
		(km^2)	(%)	(m^3.s^{-1})	(m^3.s^{-1})	(m^3.s^{-1})	(km^2)	(km^2)
1	Vihorlat	225	0,46	0,08	0,43	0,51	42,00	180,00

Obr. č.17 - mapa SR – chránené vodohospodárske oblasti SR; zdroj : www.sazp.sk

III.6.3. PÔDA, PÔDNE A LESNÉ POMERY

Pôdny fond

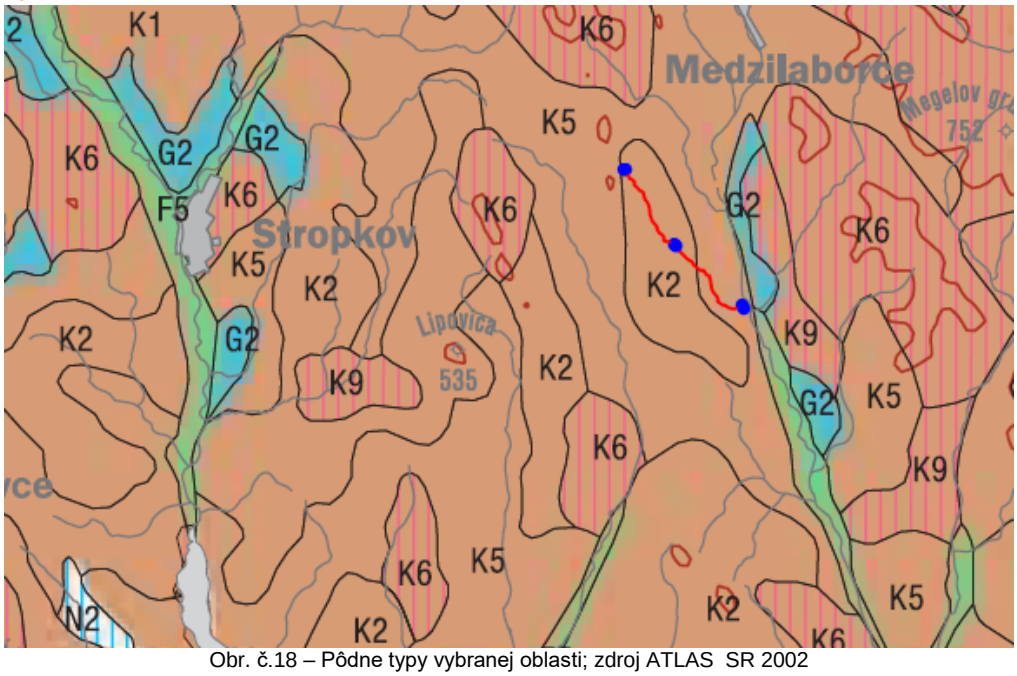

Obr. č.18 – Pôdne typy vybranej oblasti; zdroj ATLAS SR 2002

Na území SR sa z globálneho hľadiska najčastejšie vyskytujú 3 hlavné typy pôdnych profilov a to :

- Fluvizeme
- Černozeme vysokotrávnych stepí a stepolesí
- Kambizeme eutrické (tvoria viac ako 80% všetkej pôdy na území SR)

Na území zámeru činnosti rekonštrukcie cesty III/575 sa nachádzajú nasledovné typy pôd a to :

- Pseudogleje
- Kambizeme

Ako môžeme vidieť z obrázka väčšinu územia tvorí hnedé pásmo (kambizeme), so zásahom do pásma, ktoré tvoria pseudogleje.

Kambizeme sú trojhorizontové A-B-C pôdy, vyvinuté zo zvetralín vyvretých, metamorfovaných a vulkanických hornín, prevažne nekarbonátových sedimentov paleogénu a neogénu, lokálne tiež z nespevnených sedimentov, napr. z viatych pieskov.

Ich humusový A-horizont je v nižších polohách plytký a svetlý, s malým obsahom humusu a často aj na zvetralinách granitov sorpčne nasýtený. Ide o tzv. ochrický Ao-horizont. Vo vyšších, klimaticky extrémnejších nadmorských výškach v ňom narastá obsah surového kyslého humusu a narastá tiež jeho hrúbka, čím sa mení na tzv. umbrický (tmavý, hrubý, sorpčne nenasýtený) Au-horizont. Dominantným diagnostickým horizontom kambizemí je kambický Bv-horizont. Je to metamorfický podpovrchový horizont ktorý vznikol procesom hnednutia (brunifikácie), t.j. oxidického zvetrávania, s fyzikálnou a chemickou premenou prvotných minerálov a tvorbou ílových minerálov, bez ich výraznejšej translokácie. Tento proces dáva horizontu charakteristickú hnedú farbu. Za kambický horizont sa považujú aj iné alterácie pod A-horizontom, napr. zmena farby a štruktúry v dôsledku odvápnenia časti pedonu. Typickým morfologickým znakom kambizemí sú difúzne prechodné horizonty A/B a B/C. Táto vlastnosť si vyžaduje zvýšenú pozornosť najmä pri identifikácii kambizemí nižších polôh ktoré sú celkovo svetlé, s málo kontrastným zafarbením. Kontrastnosť a výraznosť farieb horizontov kambizeme rastie s nadmorskou výškou v dôsledku slabšej mineralizácie a intenzívnejšieho zvetrávania v podmienkach drsnejšej klímy.

Rozoznávame nasledovné subtypy :

Kambizem modálna – KMm:
Kambizem v typickom vývoji bez ďalších diagnostických horizontov, alebo ich náznakov. Typická sekvencia pôdnych horizontov: Ao-A/Bv-Bv-B/C-C, resp.: Au-A/Bv-Bv-B/C-C.
Kambizem kultizemná – Kma:
ako KMm, ale s ornicovým Akp-horizontom nepresahujúcim hĺbku 0,35 m. Typická sekvencia: Akp-Bv-B/C-C.
Kambizem rendzinová – KMv:
ako KMm, sorpčne nasýtená, s alteračnými znakmi v Bv-horizonte (štruktúra, farba) podmienenými prevažne vylúhovaním karbonátov v časti pedonu pod A-horizontom a s karbonátovým C-horizontom. Typická sekvencia: Ao (resp. Au)-A/Bv-Bv-B/C-Cc.
Kambizem pararendzinová – Kmi:
ako KMv, ale s karbonátovo-silikátovým C-horizontom. Typická sekvencia: Ao (resp. Au)-A/Bv-Bv-B/C-Cc.
Kambizem podzolová – KMp:
ako KMm, ale s kambickým podzolovým Bvs-horizontom, v ktorom sú aj náznaky translokácie seskvioxidov (Fe_2O_3, Al_2O_3), avšak bez prítomnosti eluviálneho E-horizontu. Typická sekvencia: Aup-A/Bvs-Bvs-B/C-C.
Kambizem andozemná – KMn:
ako KMm, ale s kambickým andickým Bvn-horizontom aspoň v časti B-horizontu. Jeho znakmi sú extrémna ľahkosť a kyprosť (objemová hmotnosť ≤ 0,9 $g.cm^{-3}$), pričom aj ako B-horizont má vysoký obsah humusu, často aj nad 10%. Typická sekvencia: Aua-A/Bvn-Bvn-B/C-C.
Kambizem luvizemná – KMl:
ako KMm, ale s kambickým luvickým Bvt-horizontom, ktorý má aspoň v časti Bv-horizontu tiež náznaky translokácie koloidov (slabé koloidné povlaky na povrchu agregátov). Typická sekvencia: Ao (resp. Au)-A/Bvt-Bvt-B/C-Cc.
Kambizem pseudoglejová – KMg:
ako KMm, ale s kambickým mramorovaným Bvg-horizontom, ktorý má aspoň v časti B-horizontu náznaky oglejenia pôsobením povrchových vôd (sivá a hrdzavá farba po reduk- čných a oxidačných procesoch so zastúpením v matrici horizontu v rozsahu 10 – 80 %. Typická sekvencia: Ao (resp. Au)-A/Bvg-Bvg-B/Cg-Cg.
Kambizem glejová – KM_G:
ako KMm, ale s nástupom glejového redukčného Gr-horizontu v hĺbke 0,5 – 1 m od povrchu. Ide o horizont s výrazne prevládajúcou sivou (sivomodrou, sivozelenou) farbou v dôsledku redukčných procesov pod vplyvom trvale vysokej hladiny podzemnej vody. Typická sekvencia: Ao (resp. Au)-A/Bv-Bv-B/CGo-CGo až Gr.
Kambizem rubifikovaná – KMr:
ako KMm, ale s vývojom aspoň časti Bv-horizontu z rubifikovaných silikátových substrátov výrazne červenej farby (braunlém, rotlém a pod.). Typická sekvencia: Ao (resp. Au)-A/Bvr-Bvr-B/Cr-Cr.

V oblasti skúmanej činnosti sa nachádzajú najmä kambizeme modálne, kambizeme pseudoglejové, kambizem andozemná.

Pseudogleje sú trojhorizontové A-B-C, alebo až štvorhorizontové A-E-B-C pôdy, vyvinuté z rôznych, prevažne nekarbonátových pôdotvorných substrátov v podmienkach premyvného vodného režimu s prebytkom povrchových, najčastejšie svahových vôd. Z toho dôvodu ich najčastejší výskyt je v úpätných alebo inak zarovnaných partiách svahov, kde pôdotvornými substrátmi sú úpätné svahoviny (kolúviá), zvrstvené terciérne, fluvioglaciálne a iné polygenetické sedimenty.

Sú to pôdy na povrchu s tzv. ochrickým (plytkým, svetlým humusovým) Ao-horizontom, pod ktorým môže byť v dôsledku intenzívneho premyvu vyvinutý svetlejší (svetlosivý) eluviálny hydromorfný En-horizont, ktorý vznikol ochudobnením o vylúhované minerálne a organické koloidy. Pod ním leží mramorovaný Bg-horizont. Jeho prítomnosť je najdôležitejším diagnostickým znakom tejto pôdnej jednotky. Je textúrne ťažší ako nadložné horizonty a to buď v dôsledku litologického zvrstvenia (dvojsubstráty), alebo ide o pedogenetickú podmienenosť – akumuláciu translokovaných koloidov. V takomto menej priepustnom horizonte sa vytvára farebne pestrá matrica, so sieťovitou, jazykovitou alebo mozaikovitou farebnosťou, s kontrastným striedaním hrdzavej, okrovej a sivej farby. Diagnostickou podmienkou je zastúpenie sivej a hrdzavej farby oglejenia v matrici nad 80%. Intenzita znakov oglejenia vyznieva cez svetlejší prechodný B/C-horizont v C-horizonte (pôdotvornom substráte).

Rozoznávame nasledovné subtypy :

Pseudoglej modálny – PGm:
pseudoglej v typickom vývoji. Jeho vývoj je litologicky podmienený, v dôsledku prítomnosti vrstvy so zníženou priepustnosťou. Jeho B-horizont sa označuje ako mramorovaný kambický Bgv-horizont.
Pseudoglej kultizemný – PGa:
ako PGm, ale s ornicovým horizontom nepresahujúcim hĺbku 0,35 m.
Pseudoglej luvizemný – PGl:
ako PGm, ale vývoj B-horizontu je pedogeneticky podmienený. Jeho zníženú priepustnosť pre vodu spôsobila pokračujúca akumulácia translokovaných koloidov. V tomto tzv. mramorovanom luvickom Bgt-horizonte sa nachádzajú popri znakoch oglejenia aj koloidné povlaky na povrchu agregátov. Genetickým predchodcom tohto subtypu sú spravidla subtypy hnedozemí a luvizemí.
Pseudoglej stagnoglejový – PGx:
s eluviálnym hydromorfným En-horizontom a s trvalým zamokrením všetkých horizontov v dôsledku stagnujúcej vody na nepriepustnom podloží.
*Pseudoglej glejový – PG_G:*má pod Bg-horizontom tiež glejový redukčný Gr-horizont v hĺbke do 1 m.
*Pseudoglej organozemný – PGo:*s náznakmi rašelinového Ot-horizontu hrúbky do 0,3 m, alebo s humolitovým Oh-horizontom hrúbky do 0,5 m nad Bg-horizontom.
*Pseudoglej rubifikovaný – PGr:*s červeným (aspoň) Bg-horizontom v dôsledku vývoja z rubifikovaných substrátov.

V širšej oblasti skúmaného zámeru sa nachádzajú najmä pseudogleje stagnoglejové až glejové, teda nasýtené.
Zdroj : www.agroporadenstvo.sk; www.wikipedia.org; Atlas krajiny SR 2002

III.6.4. BIOTA , FAUNA, FLÓRA

Z hľadiska fytogeografického členenia patrí posudzované územia podľa P. Plesníka do rovinnej oblasti, nemokraďového okresu, lužný podokres.

Súčasné druhové zloženie živočíchov je v dôsledku intenzívneho využívania územia sformované do týchto základných typov zoocenóz:
- zoocenózy polí
- zoocenózy antropogénneho charakteru
- zoocenózy vôd

Vzhľadom na veľkú rozmanitosť Slovenska rozoznáva 8 lesných vegetačných stupňov, vymedzených použitím geobotanických princípov. Tieto geobotanické stupne rozlišujú prirodzenú lesnú vegetáciu v závislosti od umiestnenia (nadmorská výška, charakteristika povodí) a klimatických podmienok. Skúmanú činnosť rekonštrukcia cesty III/575 sa nachádza v nadmorských výškach 301 – 327 m.n.m. (obce Malá Poľana, Rokytovce, Krásny Brod), z uvedeného dôvodu zaraďujeme do 2-eho vegetačného stupňa.

Lesný vegetačný stupeň	Výškové Rozpätie (m)	Priemerná Ročná teplota (^{0}C)	Ročný úhrn Zrážok (mm)	Vegetačné Obdobie (dni)	Plocha (%)
Bukovo-dubový: Zmiešané lesy s prevahou dubou zmiešaných s bukom	200-500	6 – 8,5	600-700	165-180	15,4

Na nasledujúcom obrázku môže vidieť že širšie okolie okrem výskytu dubových a bukových lesoch je zastúpené aj inými lesnými spoločenstvami a to :

- bukové – jedľovobukové lesy
- podhorské bukové lesy
- karpatsko- dubovo-hrabové lesy
- jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov

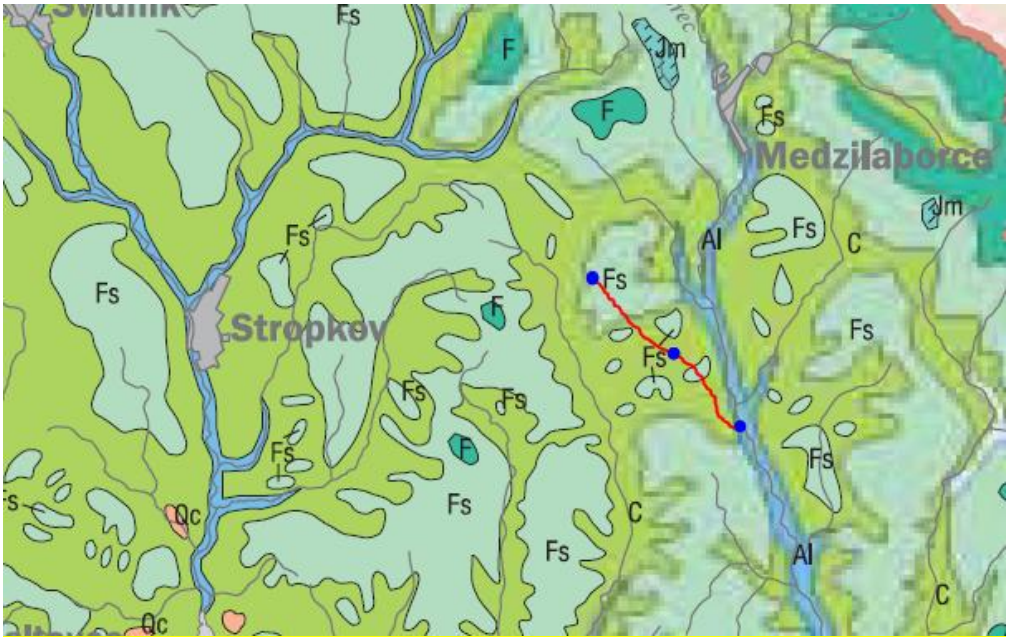

Obr. č. 19 – Potenciálna prirodzená vegetácia

Bukové – jedľovobukové lesy – Zonálne, veľkoplošne sa vyskytujúce porasty buka a porastové zmesi buka s inými drevinami, najmä jedľou, smrekom a cennými listnatými drevinami, so širokou ekologickou amplitúdou v 3. – 6. lvs. Štruktúra a ekológia : **Štruktúra a ekológia:** Mezotrofné a eutrofné porasty nezmiešaných bučín a zmiešaných jedľovo-bukových lesov spravidla s bohatým, viacvrstvovým bylinným podrastom tvoreným typickými lesnými sciofytmi s vysokými nárokmi na pôdne živiny. Vyskytujú sa na rôznom geologickom podloží, miernejších svahoch s menším sklonom do 20°, na stredne hlbokých až hlbokých, štruktúrnych, trvalo vlhkých pôdach s dobrou humifikáciou (mulový moder), najmä typu kambizemí. Porasty sú charakteristické vysokým zápojom drevín, pri podhorských bučinách s chýbajúcim alebo slabo vyvinutým krovinovým poschodím. Pri hromadení bukového opadu je typická nízka pokryvnosť bylinnej vrstvy do 15 %. Druhové zloženie : **Druhové zloženie**: ***Abies alba,*** *Acer pseudoplatanus, Daphne mezereum,* ***Fagus sylvatica,*** *Lonicera xylosteum, Ribes uva-crispa, Aconitum moldavicum* (endemit)*, Actaea spicata, Asarum europaeum, Athyrium filix-femina, Bromus benekenii,* ***Carex pilosa****, Cyclamen fatrense* (endemit)*,* ***Dentaria bulbifera,*** *D. enneaphyllos,* ***D. glandulosa*** (endemit)*, Dryopteris filix-mas, Festuca altissima, F. drymeja, Galeobdolon luteum* agg.*,* ***Galium odoratum,*** *Geranium robertianum, Hordelymus europaeus, Isopyrum thalictroides, Lilium martagon, Melica nutans, M. uniflora, Mercurialis perennis, Myosotis sylvatica* agg., *Oxalis acetosella, Paris quadrifolia, Poa nemoralis, Polygonatum verticillatum, Prenanthes purpurea, Pulmonaria obscura, Rubus hirtus, Salvia glutinosa, Sanicula europaea, Senecio ovatus, Symphytum cordatum* (endemit)*, S. tuberosum, Tithymalus amygdaloides, Veronica montana, Viola reichenbachiana*.

Podhorské bukové lesy – Štruktúra a ekológia : Vysokobylinné, podhorské až horské javorovo-bukové lesy s prímesou sutinových drevín, prípadne jedle a smreka na hrebeňových a svahových podhrebeňových, často sutinových stanovištiach vyšších pohorí. Optimum majú tam, kde hornú hranicu lesa tvorí buk (pre jednotku sú typické javorovo-bukové lesy s obmedzeným vzrastom na hornej hranici lesa), na živných substrátoch, predovšetkým na vápencoch a dolomitoch, prípadne neutrálnych a zásaditých vulkanitoch. Pôdy sú plytké, s vyšším obsahom skeletu a priaznivou humifikáciou, charakteristické zvýšeným obsahom nitrátov. Krovinové poschodie je chudobné, resp. tvoria ho zmladzujúce jedince drevín, naopak bylinná synúzia je druhovo bohatá. Charakteristické sú horské vysokobylinné druhy.

Karpatsko-dubové hrabové lesy - Zonálne mezofilné (slabo hygrofilné) zmiešané listnaté lesy s prevahou duba alebo hraba v 1. a 2. lvs, vo vnútrokarpatských kotlinách aj v 3 – 5 lvs. **Štruktúra a ekológia :** Porasty duba zimného a hraba, najčastejšie s prímesou buka, menej ďalších drevín, na rôznorodých geologických podložiach a hlbších pôdach typu kambizemí s dostatkom živín. Podrast má „travinný“ charakter, výrazne sa uplatňuje *Carex pilosa*, prítomné sú mezofilné druhy, druhy typické pre bučiny, ako aj druhy dubín. Druhové zloženie : *Acer campestre, Cerasus avium,* ***Carpinus betulus,*** *Corylus avellana, Fagus sylvatica, Lonicera xylosteum,* ***Quercus petraea*****agg.,** *Swida sanguinea, Tilia*

cordata, Ajuga reptans, Anemone nemorosa, Campanula rapunculoides, C. trachelium, Carex digitata, ***C. pilosa,*** *Convallaria majalis, Cruciata glabra, Dactylis polygama, Dentaria bulbifera, Festuca drymeja, F. heterophylla, Fragaria vesca, Galeobdolon luteum* agg., *Galium odoratum, G. schultesii, G. sylvaticum, Lathyrus niger, L. vernus, Melampyrum nemorosum, Melica uniflora, Melittis melissophyllum, Poa nemoralis, Polygonatum multiflorum, Pulmonaria officinalis* agg., *Ranunculus auricomus* agg., *Securigera elegans, Stellaria holostea, Symphytum tuberosum, Tithymalus amygdaloides, Veronica chamaedrys, Viola reichenbachiana, Waldsteinia geoides.*

Jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov - Hygrofilné až mezohygrofilné lesy v alúviách riek a potokov (menej popri horských prameniskách), zväčša s pravidelnými alebo občasnými povrchovými záplavami alebo podmáčané podzemnou vodou. **Štruktúra a ekológia :** Jaseňovo-jelšové lesy v užších údolných nivách potokov a menších riek ovplyvňovaných povrchovými záplavami alebo podmáčaných prúdiacou podzemnou vodou. Menej typickým stanovišťom sú svahové prameniská alebo terénne zníženiny, kde podzemná voda stagnuje blízko pod povrchom pôdy. Pôdy sú hlinité, stredne ťažké, niekedy oglejené, humózne, s dostatkom živín. Porasty sú spravidla viacposchodové, krovinové poschodie je druhovo bohaté. V bylinnej synúzii sa charakteristicky uplatňujú nitrofilné a hygrofilné druhy. **Druhové zloženie:** *Acer pseudoplatanus,* ***Alnusglutinosa****, A. incana****,*** *Fraxinus excelsior, Padusavium, Ribes uva-crispa, Salix fragilis, Sambucus nigra, Viburnum opulus,* v podraste ***Aegopodium podagraria****, Astrantia major, Caltha palustris*subsp. *laeta, Cardamine amara* subsp. *amara, Carex remota,* ***Chaerophyllum hirsutum****, Chrysosplenium alternifolium, Circaea* × *intermedia, Cirsium oleraceum,* ***Crepis paludosa,*** *Equisetum sylvaticum, Ficaria bulbifera*, *Filipendula ulmaria, Geum rivale, Glechoma hederacea, Lamium maculatum, Lysimachia nemorum, Myosotis scorpioides* agg., *Primula elatior, Rubus* sp., *Stachys sylvatica, Stellaria nemorum, Urtica dioica.*

Trstinové spoločenstvá mokradí (*Phragmition*)
Trsťové porasty stojatých vôd a močiarov - zväz *Phragmition communis* Koch. Porasty vysokých trstín formované predovšetkým dominantnými druhmi. Optimálne podmienky majú v eutrofných až mezotrofných mokradiach (zazemnené riečne ramená, terénne zníženiny) a na brehoch vodných nádrží a pomaly tečúcich tokov. Zonácia homogénnych porastov na stanovištiach reflektuje predovšetkým dĺžku a výšku záplav. Patria medzi najvyššie bylinné formácie. Produkujú veľké množstvo biomasy, čím významnou mierou prispievajú k postupnému zazemňovaniu biotopu. Jednotka tvorí dôležitý biotop pre faunu, najmä pre vodné vtáky a obojživelníky.
Zdravotný stav lesov v kat. území obce M. Poľana zaraďujeme do 1. a 2. 3. kategórie teda zdravé porasty (54,52 %), porasty s prvými príznakmi poškodenia (31,54 %) a porasty mierne poškodené (12,96 %). Aj na základe tohto zdravotného stavu lesov ale aj iných lesných, rastlinných a trvale trávnatých porastov je obec M. Poľana zaraďovaná medzi ekologicky stabilný priestor.

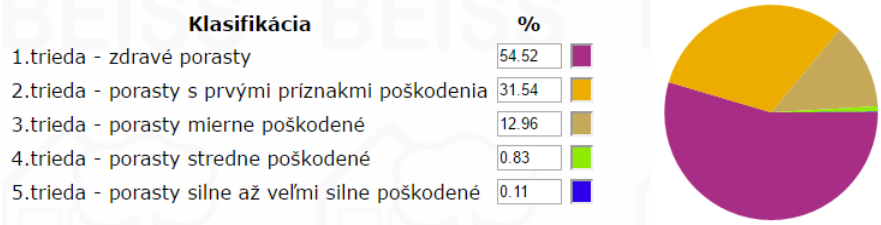

Obr.č.20 – Zdravotný stav lesa v obci M. Poľana

Zdravotný stav lesov v kat. území obce Rokytovce zaraďujeme do 1. a 2. 3. kategórie teda zdravé porasty (60,2 %), porasty s prvými príznakmi poškodenia (23,31 %) a porasty mierne poškodené (14,31 %). Aj na základe tohto zdravotného stavu lesov ale aj iných lesných, rastlinných a trvale trávnatých porastov je obec Rokytovce zaraďovaná medzi ekologicky stabilný priestor.

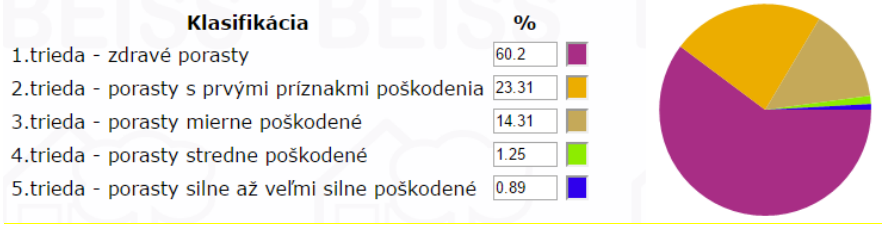

Obr.č.21 – Zdravotný stav lesa v obci Rokytovce

Zdravotný stav lesov v kat. území obce Krásny Brod zaraďujeme do 1. a 2. 3. kategórie teda zdravé porasty (51,41 %), porasty s prvými príznakmi poškodenia (25,73 %) a porasty mierne poškodené (17,53 %). Aj na základe tohto zdravotného stavu lesov ale aj iných lesných, rastlinných a trvale trávnatých porastov je obec Krásny Brod zaraďovaná medzi ekologicky stabilný priestor.

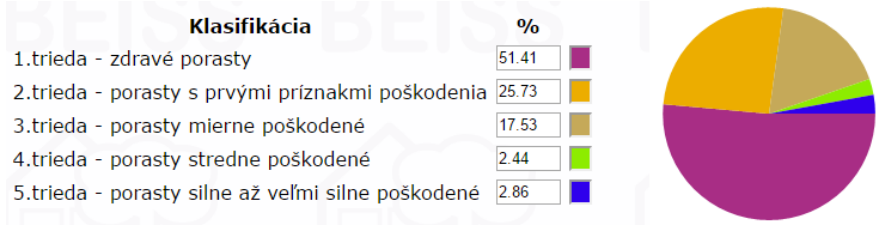

Obr.č.22 – Zdravotný stav lesa v obci Krásny Brod

Živočíšstvo

Zo zoogeografického hľadiska zaraďujeme skúmanú činnosť do oblasti Východokarpatskej subprovincie. Štruktúra miestneho živočíšstva priamo nadväzuje na chránenú krajinnú oblasť Východné Karpaty. Štruktúra živočíšstva závisí aj od početnosti a štruktúry miestnych biotopov, riek a potokov, ktoré sú zároveň aj migračnými koridormi.

Z Východokarpatskej horskej fauny sa územie vyznačuje výskytom faunisticky významných druhov evertebrát, z ktorých niektoré patria k druhom zvláštnym pre faunu Slovenskej republiky, nachádzajú sa iba v zóne listnatých lesov v provincii slovenskej časti Východných Karpát, napr. **dvojkrídlovec**, **krúživka** (*Tachydronia carpatica*) z Novej Sedlice, **chrobák hlatec *Liodes nitida sedlicensis*** je nový poddruh opísaný z Novej Sedlice. Ďalej sú to **nosatčeky** (*Apion oblivium, Smicromyx reichi*), **chrobák *Sphaerosoma reitteri***, **podenka** (*Ecdyonurus carpaticus*), **krúživka** (*Ramphomyia nitidula*), **mäkkýš** (*Daudebardia calophana*), z **mnohonožok plochuľa** (*Polydesmus polonicus*) a nová geografická rasa **mnohonožky** opísaná z národnej prírodnej rezervácie Stužica ***Leptoiulus baconyensis stuzicensis***, ďalej z **motýľov** je to druh žijúci len vo Východných Karpatoch **perlovec** (*Argyronome laodice*). Vzácny je zo Stužice **drobčík**, *Stenus maculinger*, ďalej tu žije **stonožka – *Dicellophilus corniolensis***, terciérny relikt. Z glaciálnych reliktov sa tu nachádza **behúnik** (*Duvalius subterraneus*). Z vertebrat sú tu tiež niektoré významné druhy napr. **myšovka vrchovská** (*Sicista betulina*). Vyskytuje sa tu približne 20 druhov **rýb**, 12 druhov **obojživelníkov,** 8 druhov **plazov**, 131 druhov **vtákov** a 58 druhov **cicavcov**.
Nie je doložený výskyt **tchora norka** (*Putorius lutreola*). Na väčších potokoch tu žije **vydra riečna** (*Lutra lutra*), ďalej **jeleň obyčajný karpatský** a v posledných rokoch prechádza na naše územie z Poľska **zubor hôrny** (*Bison bonasus*) a **vlk obyčajný** (*Canis lupus*).

ZDROJ : www.laborecko.net; Atlas krajiny SR 2002; www.wikipedia.org; www.beiss.sk

III.6.5. SEIZMICITA ÚZEMIA

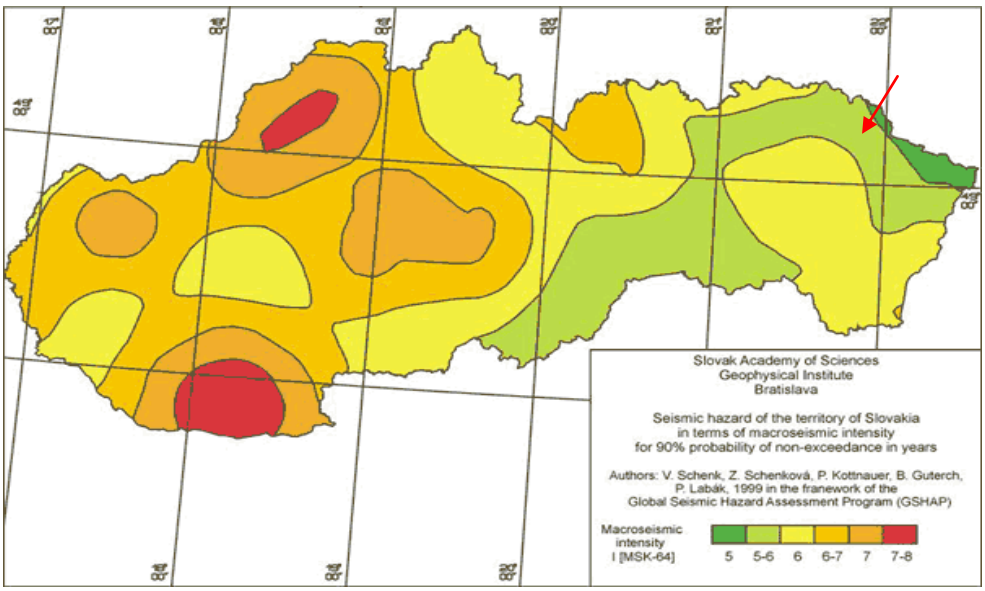

Obr.č.23 - Mapa seizmických oblastí SR
umiestnenie navrhovanej činnosti →

Podľa mapy seizmických oblastí, ktorá je súčasťou STN 730036 "Seizmické zaťaženie stavieb" širšie okolie navrhovanej lokality je súčasťou rajónu so seizmickou intenzitou do 6° MCS.

III.6.6. NERASTNÉ SUROVINY

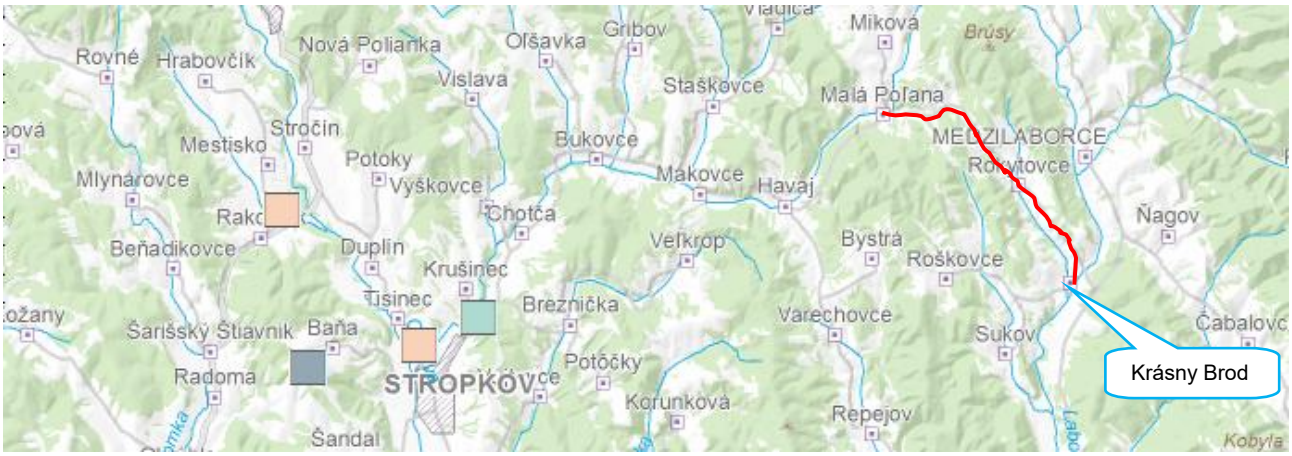

Obr.č.24 - Mapa nerastných surovín okresu Medzilaborce a Stropkov
umiestnenie navrhovanej činnosti - vyznačenie cesty II/575 v úseku Malá Poľana, Rokytovce, Krásny Brod

Z nerastných surovín sa na území predmetnej činnosti žiadne ložiska nevyskytujú. V okrese Stropkov sa nachádzajú nasledovné ložiska nerastných surovín :

Názov ložiska	Surovina	Nerast
Chotča	Nerudy	Stavebný kameň
Tisinec	Nerudy	Tehliarske suroviny
Mestisko	Nerudy	Tehliarske suroviny
Šandal	Nerudy	Štrkopiesky a piesky

Z týchto uvedených ložísk nerastných surovín je ložisko Tisinec zároveň aj chráneným ložiskovým územím. Podľa databázy hlavného banského úradu je majiteľ tohto ložiska stále vo výberovom konaní. Zámer činnosti nebude mať žiadny vplyv na toto ložisko.

Zdroj : Mapový server Dionýza Štúra - http://mapserver.geology.sk/gpark/
www.hbu.sk (hlavný banský úrad SR)

III.6.7. KLIMATICKÉ POMERY

Prevažne vrchovinový reliéf krajiny má za následok, že v týchto nadmorských výškach zaraďujeme predmetnú činnosť do zóny M6 (mierne teplá oblasť priemerne menej ako 50 letných dní (LD) za rok), ktorá je charakterizované ako mierne teplá, vlhká, vrchovinatá júl ≥ 16 ^{0}C, LD < 50, Iz = 60 až 120, prevažne nad 500 m.n.m.

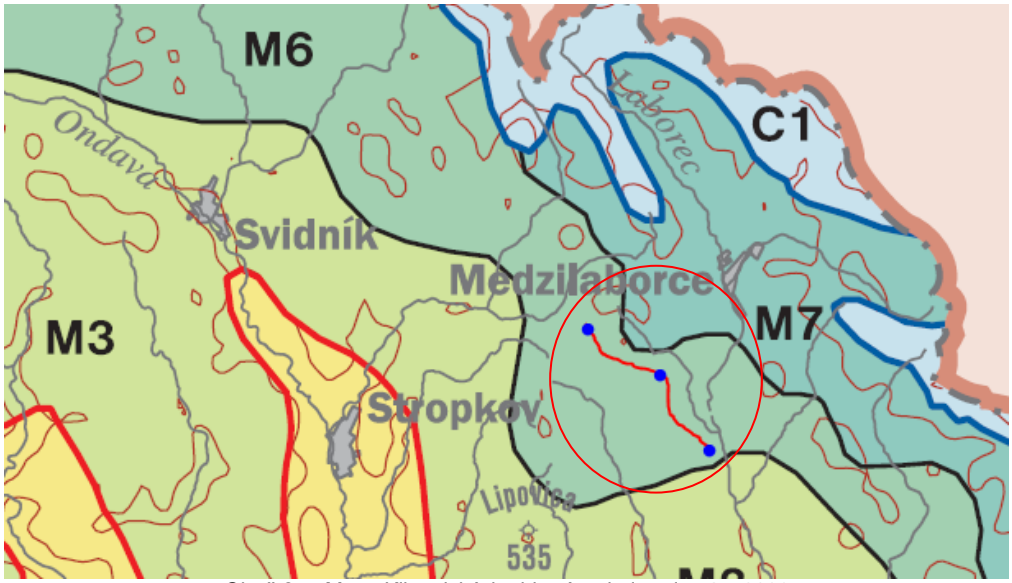

Obr.č.25 - Mapa Klimatických oblastí; zdroj : Atlas SR 2002
obce v poradí zhora Malá Poľana, Rokytovce , Krásny Brod

Klimatické pomery v skúmanej oblasti v značnej miery ovplyvňujú usporiadanie a orientácia vrchovín a pohorí, tie spôsobujú že prichádzajúce prúdenie vzduchu sa láme o tieto vrchoviny. V niektorých oblastiach tak pocitová teplota môže byť omnoho menšia ako je reálna teplota v tieni.
Klimatické pomery skúmanej činnosti rekonštrukcia cesty II/575 patria k mierne chladným oblastiam, počet letných z dennou teplotou viac ako 25˚C je menej ako 50. Bodové hodnoty radiačného sucha sa pohybujú v rozmedzí od 0,75 – 1,07, ročné hodnoty klimatického ukazovateľa zavlaženie poukazujú na priemerný úhrn zrážok počas roku. Tieto ukazovatele majú pozitívny vplyb hlavne pre poľnohospodársky priemysel.

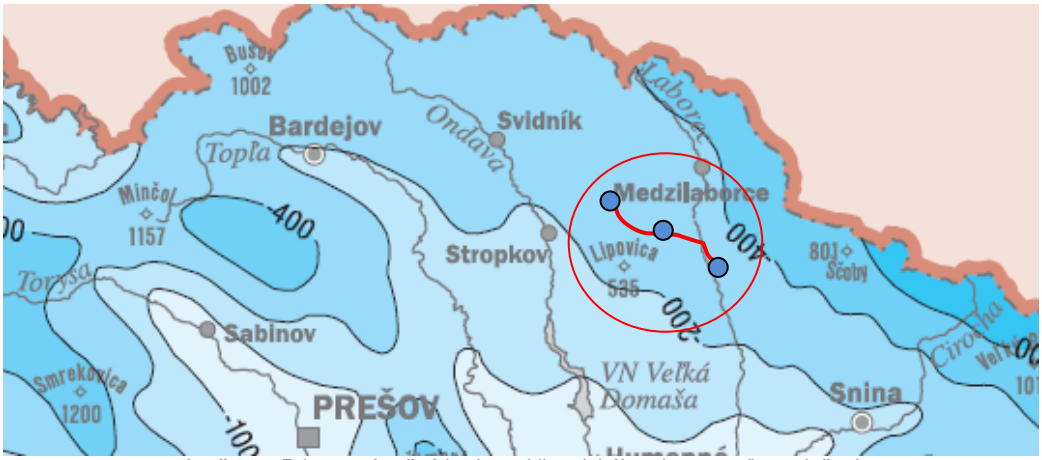

Obr. č.26 – Priemerné ročné hodnoty klimatického ukazovateľa zavlaženia
obce v poradí zhora Malá Poľana, Rokytovce , Krásny Brod

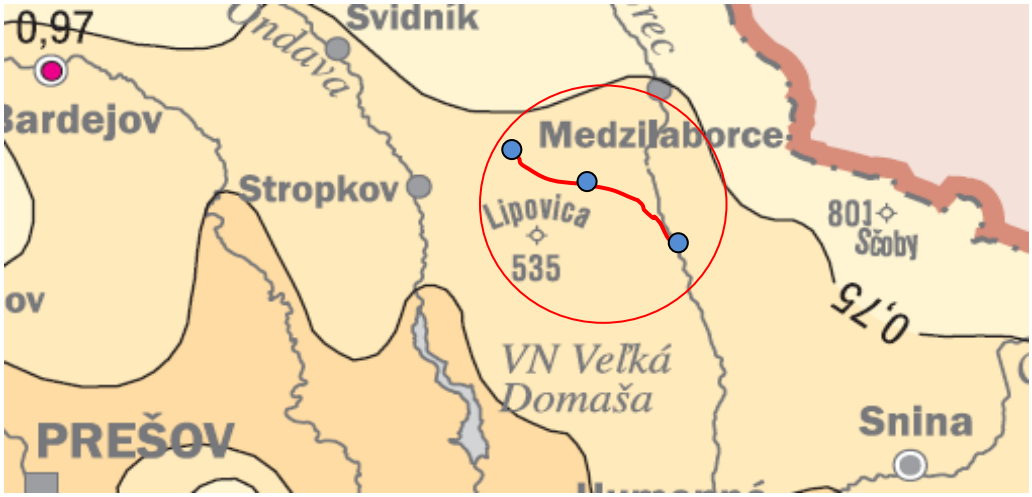

Obr.č.27 – Priemerné ročné hodnoty radiačného indexu sucha
obce v poradí zhora Malá Poľana, Rokytovce , Krásny Brod

Vietor je najdynamickejším klimatickým prvkom, je veľmi závislý na miestnych podmienkach. Vrchovinatá poloha dotknutého územia je najdôležitejším faktorom pre formovanie smeru prúdenia vetra. Výsledkom je výrazne široká veterná ružica, ktorá za pomoci vrchovinatej oblasti dáva priestor pre početnosti tak aj náhlym zmenám smeru vetra. V zimných mesiacoch je početnosť vetrov zo severu mierne zvýšená. V letných mesiacoch je to naopak. Priemerná hodnota bezvetria v roku je 24 %.

III.6.8. KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA, SCENÉRIA

III.6.8.1. KRAJINA A KRAJINNÝ OBRAZ, SCENÉRIA

Prvotná krajinná štruktúra: prevažne vrchovinatá oblasť, s priemerne osídlenými oblasťami, využívaná najmä pre poľnohospodárske využitie, z dôvodu dobrej pôdy na území SR (kambizeme a pseudogleje). Prvohorné a staršie horniny – prevažne pieskovce a ílovce, ktoré udržujú dobrú vlhkosť pôdy . Fluviálne a proluviálne nivné sedimenty v údoliach veľkých povodí v ktorých taktiež prevádajúce piesčité štrky s hlinitým pokryvom.
Z hľadiska orografie má región vrchovinatý charakter s občasnými rovinami. Okres Medzilaborce ako aj Stropkov aj napriek značnému pomeru lesnej pôdy je zväčša využívaný ako poľnohospodársky a chovný obvod.
Súčasná krajinná štruktúra je výsledkom dlhodobého využívania územia, možno ju hodnotiť ako typ poľnohospodárskej slabo štruktúrovanej, až monotónnej krajiny s poľnohospodárskou produkciou.
Súčasnú krajinnú štruktúru širšieho územia charakterizuje orná pôda, ktorá dominuje celému katastrálnemu územiu menej dominantným odvetvím je ťažba dreva.

III.6.8.2. EKOLOGICKÁ STABILITA KRAJINY

Za **územný systém ekologickej stability (ÚSES)** sa považuje taká celopriestorová štruktúra vzájomne prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života
v krajine. Základ tohto systému predstavujú **biocentrá** (ekologicky najstabilnejšie prvky krajinnej štruktúry), **biokoridory** (spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií organizmov) a **interakčné prvky** (sú prepojené na biocentrá a biokoridory a zabezpečujú priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny) nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu.

Územné systémy ekologickej stability (ÚSES) tvoria **východisko** pre ekologickú rehabilitáciu krajiny.
Sú podkladom pre spracovanie návrhov pozemkových úprav, územnoplánovacích dokumentácii a lesných hospodárskych plánov. Poskytujú informácie o podiele plôch zaisťujúcich ekologickú stabilitu územia. Pre stanovenie ich veľkosti v SR boli za základ zobraté údaje z Generelu nadregionálneho ÚSES (GNÚSES) a Európskej ekologickej siete (EECONET).

GNÚSES schválila vláda SR v roku 1992 ako dokument určený na stratégiu ochrany rozmanitosti podmienok a foriem života. Okrem biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov obsahuje aj ekologicky významné oblasti a degradované oblasti.

Na tomto základe navrhuje dobudovanie sústavy NP a CHKO a jeho základ tvorí Národná ekologická sieť (NECONET). V roku 2000 bol spracovaný návrh **aktualizovaného GNÚSES,** v rámci ktorého boli aktualizované biocentrá, zhodnotené zastúpenie osobitnej ochrany v biocentrách a i.
Projekty územného systému ekologickej stability sa realizujú na rôznych úrovniach – regionálne (**RÚSES**) v mierke 1:50 000 a miestne (**MÚSES**) v mierke 1:25 000 alebo 1:10 000 na úrovni obcí.

Stupeň ochrany prvkov ÚSES
1. stupeň ochrany - územie SR nezaradené do vyššieho stupňa ochrany;

2. stupeň ochrany - chránená krajinná oblasť (CHKO),
- chránený krajinný prvok (CHKP),
- zóna D chráneného územia,
- ochranné pásmo CHÚ s 3. stupňom ochrany;

3. stupeň ochrany - národný park (NP),
- chránený areál (CHA),
- chránený krajinný prvok (CHKP),
- zóna C chráneného územia,
- ochranné pásmo CHÚ so 4. stupňom ochrany;

4. stupeň ochrany - chránený areál (CHA),
- prírodná rezervácia (PR), národná prírodná rezervácia (NPR),
- prírodná pamiatka (PP), národná prírodná pamiatka (NPP),
- chránený krajinný prvok (CHKP),
- zóna B chráneného územia,
- ochranné pásmo CHÚ s 5. stupňom ochrany;

5. stupeň ochrany - chránený areál (CHA),
- prírodná rezervácia (PR), národná prírodná rezervácia (NPR),
- prírodná pamiatka (PP), národná prírodná pamiatka (NPP),
- chránený krajinný prvok (CHKP),
- zóna A chráneného územia,
- jaskyňa a ochranné pásmo jaskyne,
- prírodný vodopád a ochranné pásmo prírodného vodopádu,
- chránené vtáčie územie.

Ekologická stabilita
Ekologická stabilita územia je podľa prvkov súčasnej krajinnej štruktúry pomerne stabilná. Podľa informatívneho výpočtu KES (koeficient ekologickej stability), zaraďujeme obec k stredne stabilným územiam – KES. Jedná sa však iba o pomerové plošné hodnotenie (podľa RÚSES). Ekologickú stabilitu je preto potrebné reálne zvýšiť vyriešením jestvujúcich environmentálnych problémom a zachovania ekologicky významných prvkov. Navrhovaný zámer, svojou povahou a činnosťou nebude akýmkoľvek spôsobom zasahovať a ovplyvňovať ekologickú stabilitu daného územia.

Územný systém ekologickej stability (ÚSES)
V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny sa za územný systém ekologickej stability považuje taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu.

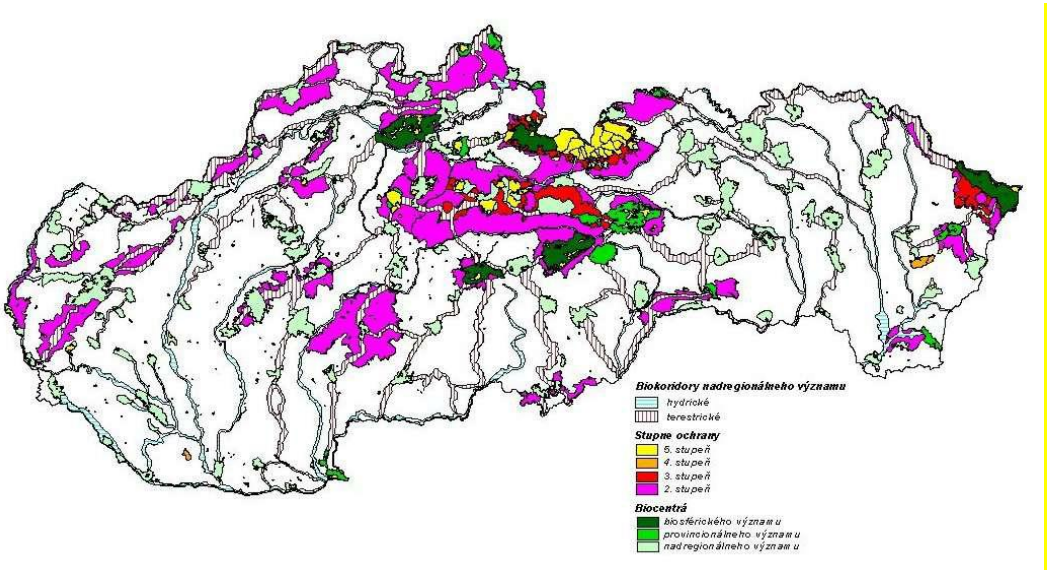

Obr.č.28 Stupeň ochrany prvkov ÚSES

Súčasná krajinná štruktúra je výsledkom pôsobenia ľudskej činnosti na jednotlivé zložky krajiny a zároveň odráža stupeň ľudskou činnosťou spôsobenej premeny krajiny. V rámci posudzovania súčasnej krajinnej štruktúry sa vyhodnocujú konkrétne hmotné prvky krajiny ako vegetácia, vodné plochy, prvky poľnohospodársky využívanej pôdy, zastavané plochy a objekty. Z hľadiska dôležitosti pri zachovaní ekologickej stability územia sú najvýznamnejšie lesné pozemky, trvalé trávne plochy a vodné plochy. Táto kvalifikácia zahrňuje len kvantitatívne hodnotenie z pohľadu súčasnej krajinnej štruktúry a nezohľadňuje kvalitatívne ukazovatele ako napríklad znečistenie životného prostredia.
Z hľadiska súčasnej krajinnej štruktúry sa rozlišuje 5 stupňov
I Výrazne stabilné územie
II Stabilné územie
III Stredne stabilné územie
IV Málo stabilné územie
V Nestabilizované územie

III.6.8.3. CHRÁNENÉ OBLASTI PRÍRODY A KRAJINY, NATURA 2000

Územia chránené podľa osobitných predpisov a ich ochranné pásma
Územia chránené podľa osobitných predpisov, ktoré sa nachádzajú na území obcí Malá Poľana, Rokytovce, Krásny Brod a jeho širšieho okolia možno rozdeliť do nasledujúcich skupín :

- Európska sústava chránených území (NATURA 2000)
- Národná sústava chránených území podľa zákona NR SR č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
- Vodohospodársky chránené územia.

Európska sústava chránených území NATURA 2000
NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov EÚ a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území:
- Chránené vtáčie územia (osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) vyhlasované na základe smernice Rady EÚ o ochrane voľne žijúcich vtákoch č. 79/409/EHS);
- Chránené územia európskeho významu (osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) – vyhlasované na základe smernice Rady EÚ o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín č. 92/43).

NATURA 2000 má zabezpečiť priaznivý stav populácií vybraných druhov živočíchov a rastlín a priaznivý stav biotopov, čo však vôbec nevylučuje hospodárske aktivity v územiach, pokiaľ tento priaznivý stav nenarušujú.

Chránené vtáčie územia (SKCHVU)

Cieľom ochrany v CHVÚ je zachovanie a obnova ekosystémov významných pre druhy vtákov, pre ktoré je oblasť vyhlásená v ich prirodzenom areáli rozšírenia, ako aj zaistenie podmienok pre zachovanie populácie týchto druhov v priaznivom stave z hľadiska ich ochrany. Stav druhu z hľadiska ochrany je považovaný za priaznivý, keď údaje o populačnej dynamike druhu naznačujú, že sa dlhodobo udržuje ako životaschopný prvok svojho biotopu, prirodzený areál druhu sa nezmenšuje a existuje dostatok biotopov na dlhodobé zachovanie jeho populácie.

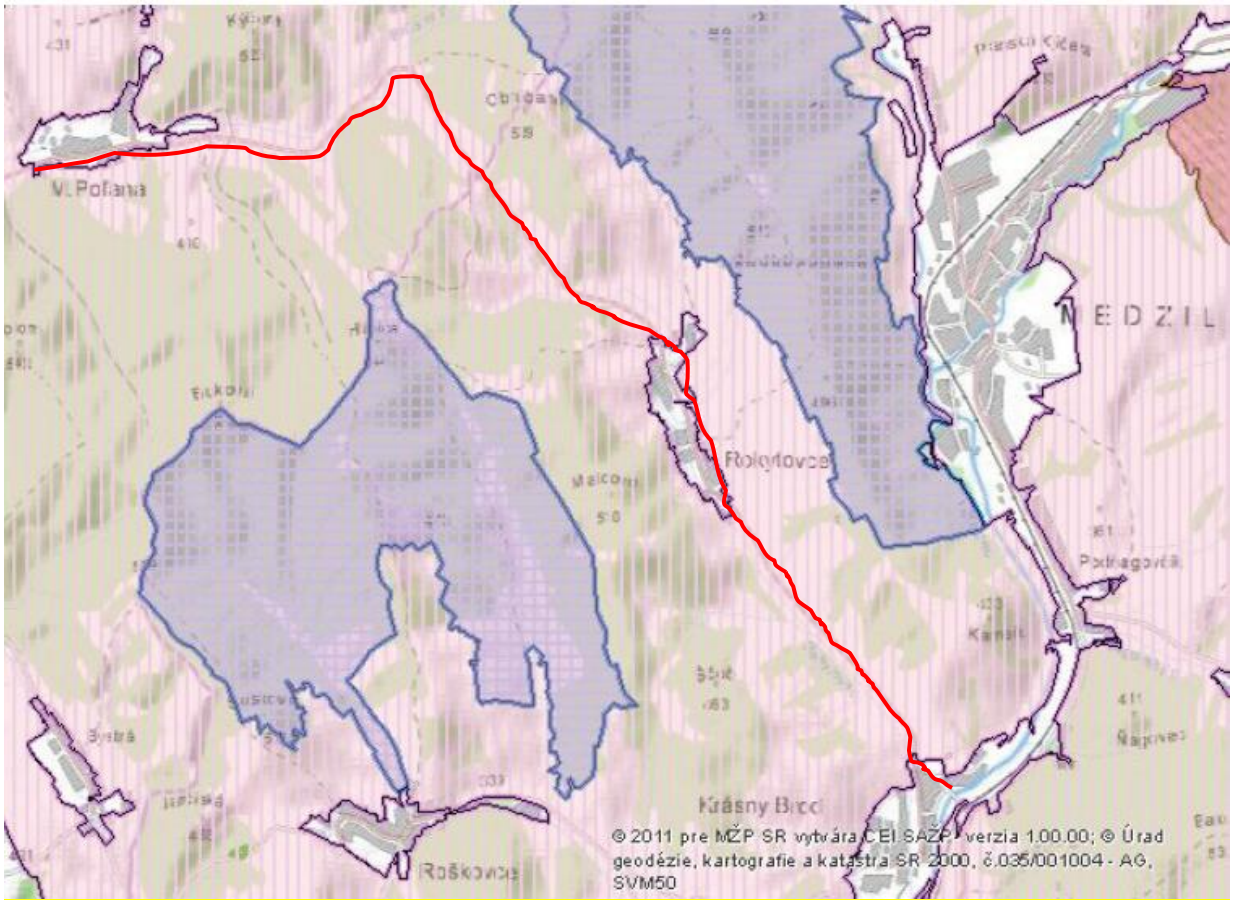

Obr.č.29 Sústava chránených území NATURA 2000 v širšom okolí

Legenda k mapke :

- Územia európskeho významu
- Chránenné vtáčie územia
- Maloplošné chránené územia
- Veľkoplošné chránené územia
- Ramsarské lokality
- Biosferické rezervácie
- Prírodné dedičstvo (UNESCO)

- ***Názov CHVÚ :*** **Laborecká vrchovina**
- ***Názov ÚEV :*** **Kamenná**
- ***Názov ÚEV :*** **Pod Bukovou**
- ***Názov ÚEV :*** **Beskyd**
- ***Názov ÚEV :*** **Daňová**
- ***Názov VCHÚ :*** ***CHKO Východné Karpaty***
- ***Názov MCHÚ :*** ***Palotská jedlina***

Chránené stromy

V blízkosti predmetnej činnosti rekonštrukcia cesty III/575 sa nachádza ÚEV Kamenná a ÚEV Pod Bukovou, ostatné územia sa nachádzajú v širšom okolí a vykonávaná činnosť nebude mať žiaden vplyv na ochranu týchto území.
Významným územím je ešte **Chránené vtáčie územie Laborecká vrchovina.** Úseky, ktoré sa nachádzajú medzi obcami t.j. úsek cesty M. Poľana – Rokytovce a Rokytovce – Krásny Brod sa nachádzajú v CHVÚ Laborecká vrchovina. Vzhľadom na to, že sa jedná o existujúcu cestu, navrhovateľ pri rekonštrukcie cesty bude postupovať podľa platných STN noriem, správnej výrobnej praxe a bude postupovať tak aby eliminoval akékoľvek riziko poškodenia životného prostredia a prirodzených biotopov v tomto území :
V CHVU Laborecká vrchovina vychádza z platnej vyhlášky č. 438/2009 Z. z., ktorou sa vyhlasuje chránené vtáčie územie Laborecká vrchovina.
V § 2 vyhlášky MŽP SR č. 438/2009 Z. z. sú vymenované činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany tohto územia jedná sa o nasledovné činnosti :

a) uskutočňovanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda orla krikľavého, haje červenej, bociana čierneho a včelára lesného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,

b) budovanie alebo údržba poľovného zariadenia v blízkosti hniezda alebo v čase hniezdenia orla krikľavého, haje červenej, bociana čierneho a včelára lesné- ho, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,

c) odstraňovanie alebo poškodzovanie stromov s hniezdnymi dutinami ďatľa čierneho, ďatľa bielochrbtého, žlny sivej, muchárika bielokrkého, muchá- rika červenohrdlého, žltochvosta lesného a krutihlava hnedého, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,

d) mechanizované kosenie alebo mulčovanie trvalých trávnych porastov spôsobom od okrajov ku stredu na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára,

e) upravovanie vodných tokov a ich brehov na lokalitách s výskytom rybárika riečneho a brehule hnedej, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia.

Chránené vtáčie územie Laborecká vrchovina
Dňa 17. Septembra 2009 bolo územie s rozlohou 102 813,91 ha vyhlásené za Chránené vtáčie územie. Územie bolo vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sovy dlhochvostej, orla krikľavého, bociana čierneho, haje červenej, muchárika bielokrkého, muchárika červenohrdlého, strakoša červenochrbtého, penice jarabej, jariabka hôrneho, chriašteľa poľného, ďatľa čierneho, ďatľa bielochrbtého, žlny sivej, lelka lesného, škovránka stromového, rybárika riečneho, ďatľa prostredného, bociana bieleho, včelára lesného, pŕhľaviara čiernohlavého, krutihlava hnedého, muchára sivého, žltochvosta lesného, hrdličky poľnej, prepelice poľnej, strakoša sivého a brehuľu hnedú a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Chránené vtáčie územie sa nachádza v okrese Humenné v katastrálnych územiach Adidovce, Dedačov, Hankovce, Hrabovec nad Laborcom, Hrubov, Humenský Rokytov, Jabloň, Kamenica nad Cirochou, Koškovce, Ľubiša, Maškovce, Modrá nad Cirochou, Nechválová Polianka, Nižná Jablonka, Pakostov, Papín, Rovné, Slovenské Krivé, Udavské, Vyšná Jablonka, Vyšné Ladičkovce, Vyšný Hrušov, Zbudské Dlhé, Zbudský Rokytov a Zubné, v okrese Medzilaborce v katastrálnych územiach Borov, Brestov nad Laborcom, Čabalovce, Čabiny, Čertižné, Habura, Kalinov, Krásny Brod, Krivá Oľka, Medzilaborce, Ňagov, Nižná Oľka, Nižná Radvaň, Radvaň nad Laborcom Olšinkov, Palota, Repejov, Rokytovce, Roškovce, Sukov, Svetlice, Valentovce, Volica, Vydraň, Výrava, Zbojné a Zbudská Belá, v okrese Snina v katastrálnych územiach Belá nad Cirochou, Čukalovce, Dlhé nad Cirochou, Hostovice, Osadné, Parihuzovce, Pčolinné, Pichne a Snina, v okrese Stropkov v katastrálnych územiach Bukovce, Bystrá, Driečna, Gribov, Havaj, Kožuchovce, Makovce, Malá Poľana, Miková, Olšavka, Staškovce, Suchá a Vladiča a v okrese Svidník v katastrálnych územiach Bodružal, Dlhoňa, Dobroslava, Havranec, Hunkovce, Kapišová, Kečkovce, Korejovce, Krajná Bystrá, Krajná Poľana, Krajná Porúbka, Krajné Čierno, Kružlová, Ladomírova, Medvedie, Miroľa, Nižná Pisaná, Nižný Komárnik, Príkra, Pstriná, Roztoky, Svidnička, Šarbov, Šemetkovce, Vápenník, Vyšná Pisaná a Vyšný Komárnik.

Vzhľadom k tomu, že navrhovaná činnosť prechádza cez tri obce, vnútorné hranice CHVÚ Laborecká vrchovina sú v týchto obciach definované nasledovne :

Malá Poľana – hranica sa začína na severnom okraji zastavanej časti obce a pokračuje okrajom štátnej cesty smerom na juh. Od cesty sa odkláňa a pokračuje okrajom políčok na severozápad k lesnému okraju a pokračuje na juhozápad až západ okrajom parcely č. 494 po pasienkoch a pokračuje ďalej okrajom parcely č. 491 smerom na juhozápad. Hranica pokračuje rozhraním záhumienkov a rodinných záhrad a stáča sa na juh ku štátnej ceste č. 575, ktorú pretína, a pokračuje po jej okraji na krátkom úseku na východ. Odtiaľ sa stáča na juh a obchádza zastavanú južnú časť obce smerom na východ. Hranica sa približuje ku štátnej ceste č. 575, pretína ju a stáča sa na sever, potom na východ. Na východnom okraji zastavanej časti obce hranica obchádza areál poľnohospodárskeho družstva, kde pokračuje okrajom lesného porastu na západ a ďalej na sever, kde sa vracia do východiskového bodu.
Rokytovce – hranica sa začína na hlavnej ceste vedúcej do obce zo severozápadu, východným smerom obchádza zastavané plochy, lúky a záhrady, obchádza areál hospodárskeho dvora a stáča sa na juh po východnom okraji záhrad, lúk, zastavaných plôch, na južnom konci obce pretína cestu vedúcu do obce z juhu a potok Rakytovec, lomí sa na sever po západnom okraji záhrad, lúk, ornej pôdy, na konci obce sa stáča k hlavnej ceste, na ktorú sa napája.

Krásny Brod – *zastavané územie obce 1* – vnútorná hranica sa začína pri štátnej ceste vedúcej do Medzilaboriec. Hranica cestu pretína a pokračuje na juhozápad, kde pretína železnicu a stáča sa na juhozápad až na juhovýchod a pokračuje v línii železnice. Hranica obchádza hospodársky objekt a stáča sa na východ, potom na juh a odtiaľ na zá- pad k vodnému toku Laborec po línii ľavostranného prítoku Laborca popri Ňagovčíku. Pokračuje po jeho brehovom poraste, odkiaľ sa stáča na severovýchod na krátkom úseku a pokračuje znova po línii železnice prevažne smerom na juh. Hranica pretína vodný tok Laborec a pokračuje po jeho pravom brehu, odkiaľ sa stáča a obchádza *zastavanú časť 1* obce Krásny Brod smerom na juhozápad. Tu hranica obchádza rodinné záhrady a pokračuje ich okrajom ďalej po okraji poľa juhozápadným až západným smerom. Hranica pretína cestu, ktorá vedie na miestny cintorín a jej okrajom pokračuje na sever a stáča sa na západ kde obchádza miestny cintorín. Hranica pokračuje ďalej prevažne na západ, stáča sa na sever a potom znova na západ, pretína štátnu cestu – smer Stropkov a pokračuje okrajom pravostranného prítoku Laborca smerom na juh, prítok pretína a pokračuje okrajom rodinných záhrad a sadov na západ, juhozápad až juh pretína štátnu cestu, ktorá vedie do Roškoviec, pokračuje okrajom cesty na juhozápad, kde obchádza areál drevovýroby, kde sa stáča na juh a obchádza areál družstva, kde pokračuje k vodnému toku Laborec. Vodný tok hranica pretína, pokračuje po ľavom brehu Laborca na krátkom úseku a znova pretína vodný tok Laborec keď sa stáča na sever, kde pretína cestu miestneho významu, ktorá vedie do obce. Hranica pokračuje na severovýchod po pravom brehu vodného toku a zároveň okrajom hospodárskeho dvora, hranica pretína vodný tok a stáča sa na juhozápad, potom na juhovýchod popri ceste miestneho významu a v línii železnice pokračuje na sever. Hranica sa pri križovatke z hlavnej cesty na Medzilaborce do Krásneho Brodu stáča na juhovýchod a pokračuje po opačnej strane železnice ako v predošlom úseku. Hranica štátnu cestu do Medzilaboriec pretína a pokračuje v smere na Medzilaborce na severovýchod, kde pokračuje ďalej okrajom štátnej cesty, obchádza benzínovú stanicu a pokračuje okrajom lesa a znova okrajom štátnej cesty. Hranica sa od cesty odkláňa na východ a pokračuje okrajom lesa a hospodárskeho dvora, ktorý obchádza, až sa stáča na sever a severozápad ku štátnej ceste do obce Ňagov, ktorú pretína a v smere na severovýchod obchádza hospodársky dvor a pokračuje rozhraním polí a rodinných sadov a záhrad. Hranica pokračuje okrajom poľa a stáča sa na juhozápad a vracia sa do východiskového bodu. Zastavané územie obce 2 – vnútorná hranica sa začína pri štátnej ceste do Medzilaboriec a jej okrajom pokračuje na juhozápad, pretína štátnu cestu, stáča sa na sever a popri železnici pokračuje znova na juhozápad. V mieste, kde sa končí kataster obce, sa hranica stáča na východ a pretína štátnu cestu, okrajom ktorej pokračuje na juh. Okrajom katastrálneho územia pokračuje hranica na východ, kde obchádza areál drevovýroby a skládku komunálneho odpadu smerom na sever. Hranica obchádza Monastier a po ceste, ktorá k nemu vedie, pokračuje hranica ku štátnej ceste smerom na severozápad. Ďalej hranica pokračuje okrajom rodinných záhrad, obchádza parcelu č. 540, stáča sa k štátnej ceste a vracia sa do východiskového bodu. zastavané územie obce 3 – vnútorná hranica vyčleňuje zastavanú časť pri štátnej ceste do Medzilaboriec. Hranica sa začína pre ceste a smeruje na juhovýchod, kde obchádza rodinné domy so záhradami, odkiaľ pokračuje po poli smerom na sever, kde obchádza vilu a k nej patriaci tenisový kurt. Okrajom parcely č. 530/6 a 530/2 sa hranica stá- ča ku štátnej ceste do Medzilaboriec a smerom na juh sa vracia do východiskového bodu. Zastavané územie v extraviláne Z1 – vnútorná hranica vyčleňuje časť parcely č. 786/1, ktorá susedí so zastavaným územím obce 1. Zastavané územie v extraviláne obce Z2 – vnútorná hranica vyčleňuje parcelu č. 749/2 a časť parcely č. 749/1. Hranica vyčleňuje zastavanú časť neďaleko štátnej cesty do Ňagova a susedí so zastavaným územím obce 1.

Mimo katastrálnych území je v CHVÚ zakázané vykonávať nasledovné činnosti :

- vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda orla krikľavého, haje červenej, bociana čierneho, sovy dlhochvostej alebo včelára lesného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- budovanie alebo údržba poľovného zariadenia v blízkosti hniezda a v čase hniezdenia orla krikľavého, haje červenej, bociana čierneho, sovy dlhochvostej alebo včelára lesného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- vykonanie úmyselnej obnovnej ťažby, pri ktorej sa na jeden hektár obnovovaného lesného porastu ponechajú tri stromy v rubnom veku na prirodzené dožitie,
- odstraňovanie alebo poškodzovanie dutinových stromov ďatľa čierneho, ďatľa bielochrbtého, žlny sivej alebo krutihlava hnedého, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- vykonávanie úmyselnej výchovnej ťažby, pri ktorej sa v dielcoch s vyšším, ako 5 % zastúpením pionierskych drevín alebo jarabiny vtáčej z celkového drevinového zloženia, zníži toto zastúpenie pod 5 %, okrem výchovných ťažieb realizovaných v nevyhnutnej miere v prospech drevín cieľového drevinového zloženia v skupinách pionierskych drevín a jarabiny vtáčej,
- uplatňovanie iného hospodárskeho spôsobu ako účelového alebo výberkového v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2,
- rozorávanie existujúcich trvalých trávnych porastov okrem ich obnovy, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- mechanizované kosenie alebo mulčovanie existujúcich trvalých trávnych porastov spôsobom od okrajov ku stredu na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára,
- mechanizované kosenie alebo mulčovanie od 1. mája do 31. augusta na hniezdnych lokalitách chrapkáča poľného alebo prepelice poľnej, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- pozemné aplikovanie pesticídov na existujúcich trvalých trávnych porastoch, na pozemkoch dočasne nevyužívaných na rastlinnú výrobu alebo na pozemkoch, ktoré slúžia ako účelová ochranná poľnohospodárska a ekologická zeleň protierozívnych opatrení alebo opatrení na zabezpečenie ekologickej stability územia,
- upravovanie vodných tokov a ich brehov na lokalitách s výskytom rybárika riečneho a brehule hnedej okrem havarijných alebo mimoriadnych situácií, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia.
- likvidovanie alebo zmenšovanie rozlohy pozemkov, ktoré slúžia ako účelová ochranná poľnohospodárska a ekologická zeleň protierozívnych opatrení alebo opatrení na zabezpečenie ekologickej stability územia,
- zmena druhu pozemku z existujúceho trvalého trávneho porastu na iný druh poľnohospodárskeho pozemku,
- zmena druhu pozemku z ostatnej zatrávnenej plochy na iný druh poľnohospodárskeho pozemku okrem zmeny na trvalý trávny porast,
- umiestnenie stavby okrem lesnej cesty alebo zvážnice, v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2 vyhlášky č. 438/2009 Z. z.
- budovanie turistického chodníka, cyklotrasy, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy, mototrasy alebo táboriska, v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2 vyhlášky č. 438/2009 Z. z.

Územia európskeho významu (ÚEV)

V blízkosti vykonávanej činnosti sa nachádzajú dve územia európského významu (Pod Bukovou a Kamenná), ostatné územia sa nachádzajú v širšom okolí ide o nasledovné územia :

SKUEV0318 Pod Bukovou

Rozloha	:	537,98 Ha
Kraj	:	Prešovský
Správca územia	:	CHKO Východné karpaty
Katastrálne územie	:	Roškovce

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Nížinné a podhorské kosné lúky, Penovcové prameniská, Slatiny s vysokým obsahom báz a Bukové a jedľové kvetnaté lesy. K negatívnym zásahom minulých období, ktoré ovplyvnili charakter lokality pokusy o jej poľnohospodárske využívanie. V súčasnosti je plocha čiastočne kosená, na niektorých okrajových častiach je viditeľný nástup ruderálnych druhov rastlín. Z významých živočíchov, ktoré v oblasti môžeme pozorovať a sú predmetom ochrany : fúzač alpský (*Rosalia alpina), rys ostrovid (Lynx lynx), ohniváčik veľký (Lycaena dispar), netopier obyčajný (Myotis myotis), vlk dravý (*Canis lupus), bystruška Zawadského (Carabus zawadszkii), pimprlík mokraďný (Vertigo angustior), pimprlík bruškatý (Vertigo moulinsiana).

SKUEV0043 Kamenná

Rozloha	:	823,99 Ha
Kraj	:	Prešovský
Správca územia	:	CHKO Východné Karpaty
Katastrálne územie	:	Borov, Habura, Malá Poľana, Medzilaborce, Miková, Rokytovce,

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Kyslomilné bukové lesy, Bukové a jedľové kvetnaté lesy, Lipovo-javorové sutinové lesy. K negatívnym zásahom minulých období, ktoré ovplyvnili charakter lokality pokusy o jej poľnohospodárske využívanie. V súčasnosti je plocha čiastočne kosená. Z významných druhov živočíchov, ktoré v oblasti môžeme pozorovať a sú predmetom ochrany : fúzač alpský (*Rosalia alpina), rys ostrovid (Lynx lynx), ohniváčik veľký (Lycaena dispar), podkovár malý (Rhinolophus hipposideros), netopier obyčajný (Myotis myotis), vlk dravý (*Canis lupus), bystruška Zawadského (Carabus zawadszkii).

SKUEV0387 Beskyd

Rozloha	:	5348,59 Ha
Kraj	:	Prešovský
Správca územia	:	CHKO Východné Karpaty
Katastrálne územie	:	Čabalovce, Ňagov, Oľšinkov, Osadné, Palota, Svetlice, Vydraň, Výrava, Vyšná Jablonka,

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy, Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia Orchideaceae), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa, Nížinné a podhorské kosné lúky, Slatiny s vysokým obsahom báz, Kyslomilné bukové lesy, Bukové a jedľové kvetnaté lesy, Javorovo-bukové horské lesy a Lipovo-javorové sutinové lesy. Z významných druhov živočíchov, ktoré v oblasti môžeme pozorovať a sú predmetom ochrany : kunka žltobruchá (Bombina variegata), mlok karpatský (Triturus montandoni), vydra riečna (Lutra lutra), fúzač alpský (*Rosalia alpina, Boros schneideri), rys ostrovid (Lynx lynx), ohniváčik veľký (Lycaena dispar), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria), uchaňa čierna (Barbastella barbastellus), netopier obyčajný (Myotis myotis), medveď hnedý (*Ursus arctos), vlk dravý (*Canis lupus), bystruška Zawadského (Carabus zawadszkii), zubor hrivnatý (*Bison bonasus), kobylka štysova (Isophya stysi).

SKUEV1387 Beskyd

Rozloha	:	79,09 Ha
Kraj	:	Prešovský
Správca územia	:	CHKO Východné Karpaty
Katastrálne územie	:	Oľšinkov,

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu Nížinné a podhorské kosné lúky, Penovcové prameniská, Slatiny s vysokým obsahom báz a Bukové a jedľové kvetnaté lesy. K negatívnym zásahom minulých období, ktoré ovplyvnili charakter lokality pokusy o jej poľnohospodárske využívanie. V súčasnosti je plocha čiastočne kosená. Z významých druhov živočíchov, ktoré v oblasti môžeme pozorovať a sú predmetom ochrany : kunka žltobruchá (Bombina variegata), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria), vlk dravý (*Canis lupus), bystruška Zawadského (Carabus zawadszkii), ohniváčik veľký (Lycaena dispar), mlok karpatský (Triturus montandoni), medveď hnedý (*Ursus arctos), pimprlík močiarny (Vertigo geyeri).

SKUEV0211 Danová

Rozloha	:	898,48 Ha
Kraj	:	Prešovský
Správca územia	:	CHKO Východné Karpaty
Katastrálne územie	:	Kalinov, Medzilaborce, Vydraň

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy, Nížinné a podhorské kosné lúky a Bukové a jedľové kvetnaté lesy. Z významých druhov živočíchov, ktoré v oblasti môžeme pozorovať a sú predmetom ochrany : kunka žltobruchá (Bombina variegata), mlok karpatský (Triturus montandoni), vydra riečna (Lutra lutra), fúzač alpský (*Rosalia alpina), rys ostrovid (Lynx lynx), ohniváčik veľký (Lycaena dispar), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria), podkovár malý (Rhinolophus hipposideros), uchaňa čierna (Barbastella barbastellus), netopier obyčajný

(Myotis myotis), medveď hnedý (*Ursus arctos), vlk dravý (*Canis lupus), bystruška Zawadského (Carabus zawadszkii).

Tieto uvedené územia európskeho významu sa nachádzajú mimo katastrálnych území plánovaného zámeru, činnosť ktorú bude navrhovateľ vykonávať nebude mať žiaden vplyv ochranu týchto území.

Maloplošné chránené územia

Osobitne chránené územia ochrany prírody a krajiny v okrese Selice, v širšom okolí navrhovanej činnosti

Názov územia	Katastrálne územie	Kategória ochrany	Kategória	Plocha v m^2	Rok vyhlásenia
Beskyd	Svetlice	5. stupeň	PR	494 400	1981
Čertižnianske lúky	Čertižné	4. stupeň	PR	13 636	1979
Haburské rašelinisko	Habura	4. stupeň	PR	13 400	1981
Jarčiská	Roškovce	4. stupeň	PR	4 540	1982
Palotská jedlina	Palota	5. stupeň	NPR	1 571 500	1982
Driečna	Driečna	4. stupeň	CHA	3 817	1990

PP – prírodná pamiatka, CHA – chránený areál, PR – prírodná rezervácia

Tieto uvedené maloplošné chránené územia sa nachádzajú mimo katastrálnych území plánovaného zámeru, činnosť ktorú bude navrhovateľ vykonávať nebude mať žiaden vplyv ochranu týchto území.

Chránené stromy

V blízkosti navrhovanej činnosti ani v širšom okolí sa nenachádzajú žiadne chránené stromy.

Prvky ÚSES širšej lokality územia

Biocentrá sú vymedzené územia v krajine, ktoré na základe stavu ekologických podmienok umožňujú trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a výživu rastlinných a živočíšnych spoločenstiev a majú charakter jadrových území s prioritným ekostabilizačným účinkom v krajine.

Biokoridory umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a obyčajne spájajú biocentrá.
Interakčné prvky zabezpečujú priaznivé pôsobenie biokoridorov a biocentier na okolité časti krajiny, pozmenenej alebo narušenej človekom.

Vzhľadom na rozsah spracovania tohto dokumentu nie je možné v plnom rozsahu spracovať návrh ÚSES v zmysle zmienených metodických pokynov, keďže hlavný dôraz je kladený na zohľadnenie výsledkov detailného terénneho prieskumu územia a celoplošného zhodnotenia biotickej kvality územia, ekologických a environmentálnych vzťahov.

V krajinno - ekologickom pláne je navrhnutá nasledujúca kostra biocentier a biokoridorov, ktorá tvorí územný systém ekologickej stability. Môžeme ju pozorovať na nasledujúcom obrázku :

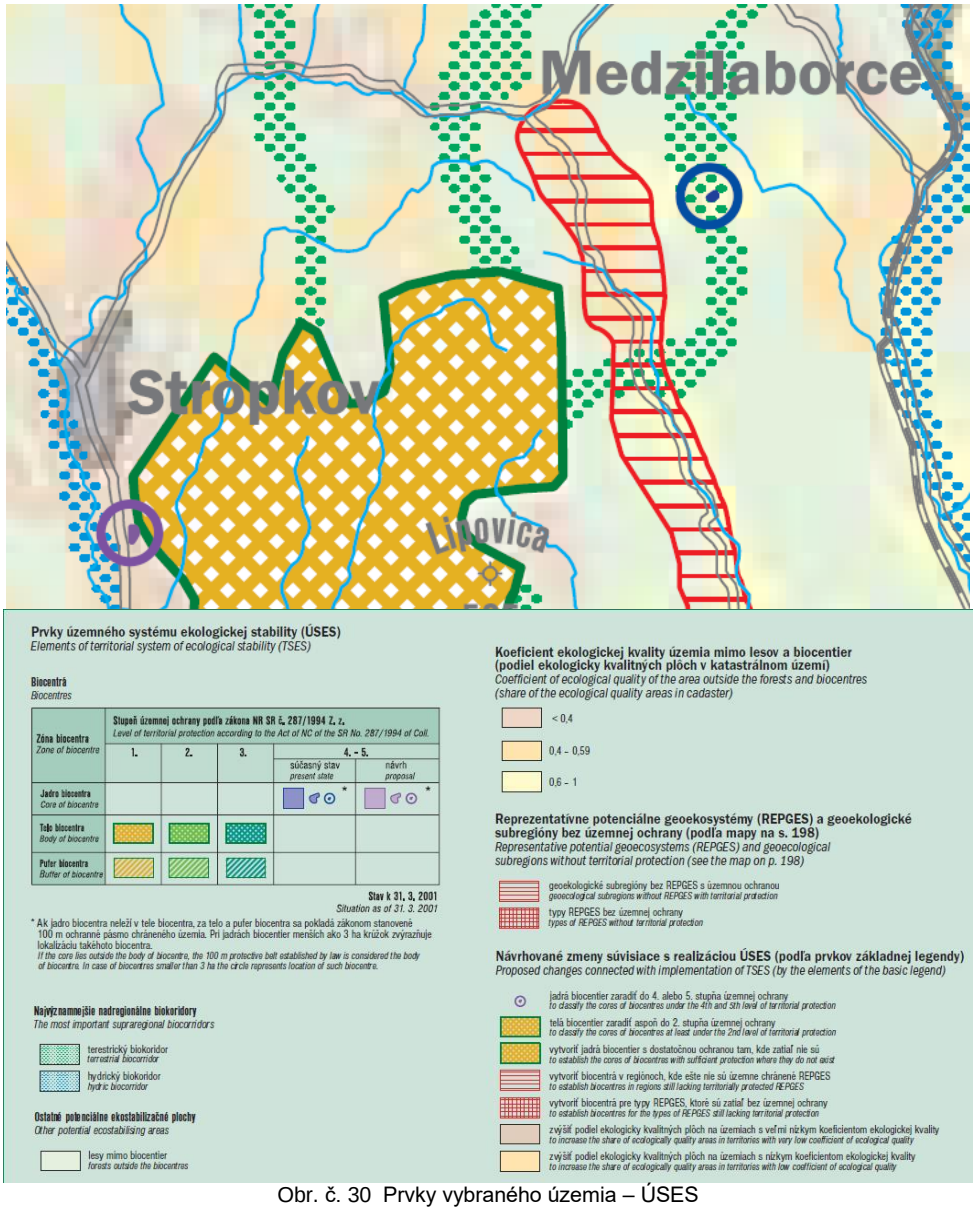

Obr. č. 30 Prvky vybraného územia – ÚSES

Obr.č.31 Národná ekologická sieť – NECONET

Smery prenikania geoelementov flóry a fauny

pontické a submediteránne prvky

Územia rozvoja prírodných prvkov

ostatné územie

Ekologické koridory národného významu

terestrické ekologické koridory

hydrické ekologické koridory

Ekologické koridory európskeho významu

paneurópske migračné trasy vtákov
hydrické ekologické koridory

1) Biocentrá a biokoridory nadregionálneho významu

Podľa Generelu nadregionálneho územného systému ekologickej stability a regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Humenné sú v riešenom území situované tieto prvky ÚSES:

- **Hydrický regionálny biokoridor „Laborec a Vydranka“-** biokoridor je prerušený v zastavanom území premosteniami ciest a železnice.

- **Nadregionálny biokoridor „Laborecká vrchovina“ -** biokoridor určený v RÚSES tvorí masív kopcov Nízkych Beskýd v severovýchodnej časti KÚ v miestnej časti Vydraň.

2) Regionálne biocentrá a biokoridory

- **Regionálne biocentrum „Husárske“** - predstavuje staršie vekové skupiny lesných porastov s významnými hniezdiskami avifauny. Do vymedzeného biocentra okrajovo zasahuje svojimi aktivitami lyžiarske stredisko Danová

- **Regionálne biocentrum „Danova**“ – pramenná časť údolia potoka Danová zasahuje svojou južnou časťou severný výbežok KÚ v miestnej časti Vydraň.

- **Regionálne biocentrum „Kamenná“** zalesnené kopce v západnej časti KÚ. Pravdepodobne navrhované v RÚSES. Pre zabezpečenie migrácie a výmeny informácií medzi živými organizmami a ich spoločenstvami je nutné v oblasti premostení umožniť voľný pohyb menších živočíchov. Pre zabezpečenie pohybu väčších živočíchov /zvierat/ migrujúcich úrovňovo je nutné použiť dopravné značenie na ceste.

Ekologickú stabilitu teda tvoria v súčasnosti existujúce ekologicky významné segmenty krajiny. Tieto relatívne ekologicky najstabilnejšie územia v krajine sa zachovali z rôznych dôvodov buď na miestach, ktoré nebolo možné hospodársky alebo inak využívať, alebo v priestoroch, ktoré neboli inak ovplyvňované. Z týchto dôvodov sú zachované prírodné prvky rozmiestnené náhodne a nie vždy optimálne pre potreby migrujúcich živočíchov.

ZDROJ : Územný plán mesta Medzilaborce

III.6.9. OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

Územie obcí Malá Poľana, Rokytovce a Krásny Brod z hľadiska celkového počtu obyvateľov priraďujeme k malým obciam Slovenskej republiky. Populácia ma regresívny (ubúdajúci) charakter, ktorý má priamy súvis s regionálnymi problémami ako sú nedostatku pracovných miest, kriminalita a iné. Z uvedených dôvodov hlavne mladý ľudia migrujú za pracovnými príležitosťami do väčších okresných miest resp. do zahraničia za prísľubom väčšieho finančného zárobku.

OBEC MALÁ POĽANA

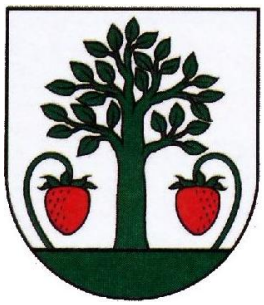

Obec Malá Poľana má 112 obyvateľov a rozprestiera sa na rozlohe 10 947 306 m^2. Z toho poľnohospodárska pôda tvorí 2 909 183 m^2 a nepoľnohospodárska pôda 8 038 123 m^2. Z poľnohospodárskej pôdy je najviac zastúpená trvalý trávnatý porast o rozlohe 2 774 751 m^2, ďalej záhradný pozemok o rozlohe 98 449 m^2 a orná pôda o rozlohe 35 983 m^2. Z nepoľnohospodárskej pôdy je najviac zastúpený lesný pozemok o rozlohe 7 289 450 m^2, ďalej zastavaná plocha o rozlohe 358 887 m^2, ostatná plocha o rozlohe 275 371 m^2 a vodná plocha o rozlohe 114 415 m^2.

Základná charakteristika obce
Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Geografické údaje
Geografická poloha obce : Obec Malá Poľana sa nachádza vo východnej časti Slovenskej republiky, na území okrese Stropkov, v Prešovskom. Leží 13,2 km juhozápadne od mesta Medzilaborce.
Susedné mestá a obce : Územie obce je vymedzené z juhozápadnou katastrálnou hranicou obce Havaj, zo západu katastrálnou hranicou obce Vladiče, zo severu katastrálnou hranicou obce Miková, zo východu katastrálnou hranicou obce Rokytovce.

Celková rozloha obce : 10 947 306 m²
Nadmorská výška : 327 m. n. m.

Národnostná štruktúra : 46 slovenskej národnosti, 62 rusínskej národnosti, 1 obyvateľ moravskej národnosti, 3 obyvatelia ostatnej národnosti a 1 obyvateľ nezistenej národnosti (podľa sčítania obyvateľov v roku 2012)

Nezamestnanosť v obci : Počet produktívnych obyvateľov je 69, z ktorých je 16 nezamestnaných, čo tvorí 13,115 %.

História obce: Obec je doložená z roku 1567 ako Polyanka, neskôr ako Pauíoua Polyana (1569), Polena (1773), Poľana (1920), Malá Poľana (1927); po maďarsky Sztropkópolena, Kispolány.
Obec patrila panstvu Stropkov, v 18.-19. storočiach vlastnili tunajšie majetky Kegíevichovci, v 20. storočí Reuss. V roku 1598 mala obec 10 port, v roku 1715 mala 8 opustených a 6 obývaných domácností, v roku 1787 mala obec 35 domov a 225 obyvateľov, v roku 1828 mala 40 domov a 295 obyvateľov. Obec mala rozľahlé lesy a záhrady.
Po roku 1918 sa obyvatelia zaoberali poľnohospodárstvom a pálením dreveného uhlia.
V partizánskych bojoch v roku 1944 tu padlo 32 partizánov. JRD bolo založené v roku 1960, od roku 1965 ako hospodársky dvor Lesopoľnohospodárskeho závodu v Medzilaborciach. Väčšina obyvateľov pracovala v Medzilaborciach a vo Svidníku.

Pamiatky : Chrám Narodenia Presvätej Bohorodičky

Obr. č. 32 Chrám Presvätenej Bohorodičky

Kostol postavený v roku 1929 na mieste starého rozobratého dreveného kostola. Ide o jednoloďový kostol, ktorý opakuje typ klasicistických východoslovenských kostolov so vstavanou vežou, zakončenou dvojitou barokovou cibuľou. Fasády sú hladké, členené polkruhovo ukončenými oknami.

OBEC ROKYTOVCE

Obec Rokytovce má 201 obyvateľov a rozprestiera sa na rozlohe 7 378 913 m^2. Z toho poľnohospodárska pôda tvorí 4 167 805 m^2 a nepoľnohospodárska pôda 3 211 108 m^2. Z poľnohospodárskej pôdy je najviac zastúpený typ - trvalý trávnatý porast o rozlohe 3 737 205 m^2, ďalej orná pôda o rozlohe 301 524 m^2 a záhradný pozemok o rozlohe 129 076 m^2. Z nepoľnohospodárskej pôdy je najviac zastúpený lesný pozemok o rozlohe 2 578 847 m^2, ďalej ostatná plocha o rozlohe 391 716 m^2, zastavaná plocha o rozlohe 204 571 m^2 a vodná plocha o rozlohe 35 974 m^2.

Základná charakteristika obce
Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Geografické údaje
Geografická poloha obce : Obec Rokytovce sa nachádza vo východnej časti Slovenskej republiky, na území okresu Medzilaborce, v Prešovskom kraji. Leží 8,1 km juhozápadne od mesta Medzilaborce.
Susedné mestá a obce : Územie obce je vymedzené juhozápadnou katastrálnou hranicou obce Roškovce, z východu katastrálnou hranicou obce Malá Poľana, zo severo – severo východu katastrálnymi hranicami obce Borov a mesta Medzilaborce a z juhu katastrálnou hranicou obce Krásny Brod.

Celková rozloha obce : 7 378 913 m²
Nadmorská výška : 301 m. n. m.

Národnostná štruktúra : 43 slovenskej národnosti, 9 rómskej národnosti, 140 rusínskej národnosti, 6 ukrajinskej národnosti, 1 českej národnosti a 1 nezistenej národnosti (podľa sčítania obyvateľov v roku 2012).

Nezamestnanosť v obci : Počet produktívnych obyvateľov je 84, z ktorých je 35 nezamestnaných, čo tvorí 41,667 %.

História obce : Legenda hovorí, že terajšia dedina je druhou dedinou na tom istom mieste. Ľudia prvého osídlenia vymreli na následky epidémie, dedina zostala opustená, až po čase sa tu znovu usadili ľudia.
Naša dedina leží v údolí medzi horami od Medzilaboriec a Borová s takými názvami : VERCHLAZU, VERCH JASELNIKA, KAMJANA, KULIKOVO, ZAKUŤA, KOTELNICI, ŠTEŇKOVA LUKA, ROZTOKY, HRUNKY, (537m.n.v.), BRUSY.
Od Malej Poľany, Mikovej - Poľanský vrch (455 m.n.v.), Odkiaľ začínajú svoj tok riečky, ktoré sa vlievajú na jednej strane do Laborca a na druhej do Ondavy. Cez dedinu preteká riečka Rakytovka, ktorá sa vlieva do Laborca. Od Roškoviec dedinu oddeľujú polia Kačurka, Lázok, Krajnikova jama, Vrch Molodoj, Malčov vrch, (513 m.n.v.) od Krásneho Brodu – Laz, Polianky, Popiv kút. Dedinka Rokytovce (Rokytovec) leží v nadmorskej výške 330 – 335 m (Grécko - kat. chrám). Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1437. Ďalšia je z roku 1599, ktorý je v Maďarskom národnom archíve v Budapešti. Dedina patrila grófstvu Drugetovcov, ktorí od roku 1322 boli vlastníkmi Humenského zámku, od 1323 v Plavči a Ľubovni, od roku 1328 v Jasenove a od r. 1330 v Brekove. Pod vládu Drugetovcov v roku 1572 patrilo 95 dedín, miest a zámkov.

Názov obce pochádza od slova rokyta, čo je drevina, ktorá tu rástla a rastie v hojnom množstve aj dodnes.
Z historických dokumentov sa dozvedáme, že v roku 1715 bolo v Rokytovciach 8 opustených a 10 obývaných domov. V roku 1787 tu bolo 40 domov a žilo tu 275 ľudí, r. 1828 už 43 domov a 323 ľudí.
Okrem hospodárskeho rozvoja sa katolícka cirkev spolu s feudálmi snažila latinizovať pravoslávnych veriacich. Vyriešili to cez zavedenie únie. Prvý pokus mal byť uskutočnený v Krasnobrodskom monastyri na letnice (rusaľa) v roku 1614. Prichádza episkop Afanasij Krupecky z Premýšľa a pokúša sa preorientovať veriacich. Ľudia kládli odpor, napadli ho, hádzali po ňom kamene. Raneného episkopa zachránil Druget a svojim vojskom nepokoje potlačil. V štátnom archíve v Prešove sa nachádzajú dve knihy – matriky. V prvej sú zachytene roky 1775 – 1841, druha 1828 – 1852 je spoločná s Krásnym Brodom. Sú napísané staroslovienský, latinsky a maďarsky – matriky narodených, zomrelých, sobášiacich sa. V prvej sa spomína meno kňaza Ivana Orgonaša, ktorému Dmitro Michalko bol dlžný za krst 15 grajciarov a Lukač Galan až 27 grajciarov. Zaujímavý je zápis, že 4.VII. 1783 roku mládenec Matvej Čičvakov od dreva zabitý popoludní. Ďalej sa dozvedáme, že najchudobnejším človekom bol Georgij Gobar, ktorý nemal ani vlastný dom. V roku 1796 bolo zapísaných 174 „ valušnych i 54 „ nevalušnych ľudí".
Na pamätniku v obci je na tabuli nápis azbukou: Hrdinskej SA-osloboditeľke vďační občania Rokytoviec za oslobodenie vlasti dali svoje životy Peter Kantuľak nar.21.V.1924 a Michal Druga nar.21.III.1921.

ŠKOLSTVO **-** do konca XIX. Storočia nie je zápis o škole v Rokytovciach. Funkcie učiteľov vykonávali kantori: „ ďačkove“- Michal Mlej, Michal Suchij, ktorí 2x do týždňa učili deti v domoch Lozjaka a Kovača. Prvá škola bola vybudovaná v roku 1904 – 1906 na mieste, kde teraz stoji kultúrny dom. Prvými učiteľmi boli Kornélia Kollárova a Mariška Suchá. Tretej učiteľky meno nám nie je známe. Ďalší učitelia : Gavrijil Vojtaško, Michal Mihalič, Andrij Gavula, Jeeni Gerberij, Mikolaj Molčanij, Janko Kobulsky (1936), Andrej Kusko (1949 – 1972 r.) Maria Eliašova – Millyova, Olena Kusková, Anna Komanova (do 1976 r) Anna Bezeková (do 1988 r.). Irena Semanová (1988 – 1994r.) do zrušenia školy. Z rozhodnutia Školskej správy v Humennom bola koncom augusta 1994 r. pozastavená prevádzka školy na 2 roky z dôvodu malého počtu deti. Všetky školopovinné deti začali navštevovať ZŠ na ulici Komenského v Medzilaborciach.

Pamiatky :
V katastrálnom území obcí Rokytovce sa nenachádzajú žiadne významné pamiatky. Pamiatkový úrad Slovenskej republiky takisto nevedie žiaden záznam o akejkoľvek pamiatke nachádzajúcej sa v katastrálnom území obce Rokytovce.

OBEC KRÁSNY BROD

Obec Krásny Brod má 473 obyvateľov a rozprestiera sa na rozlohe 15 112 936 m^2. Z toho poľnohospodárska pôda tvorí 6 241 277 m^2 a nepoľnohospodárska pôda 8 871 659 m^2. Z poľnohospodárskej pôdy je najviac zastúpený typ : trvalý trávnatý porast o rozlohe 5 223 164 m^2, ďalej orná pôda 709 770 m^2, záhrady 305 118 m^2 a ovocné sady 3 225 m^2. Z nepoľnohospodárskej pôdy je najviac zastúpený lesný

pozemok o rozlohe 7 225 986 m^2, ďalej zastavaná plocha o rozlohe 634 820 m^2, ostatná plocha o rozlohe 620 976 m^2 a vodná plocha o rozlohe 389 877 m^2.

Základná charakteristika obce
Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Geografické údaje
Geografická poloha obce : Obec Krásny Brod sa nachádza v východnej časti Slovenskej republiky, na území okresu Medzilaborce, v Prešovskom kraji. Leží 5,1 km juhozápadne od mesta Medzilaborce.
Susedné mestá a obce : Územie obce je vymedzené z juhu katastrálnou hranicou obce Čabiny, zo západu katastrálnymi hranicami obcí Sukov a Roškovce, zo severu katastrálnymi hranicami obce Rokytovce a z východu katastrálnymi hranicami obcí Ňagov a Čabalovce.

Celková rozloha obce : 15 112 936 m²
Nadmorská výška : 301 m. n. m.

Národnostná štruktúra : 136 slovenskej národnosti, 2 obyvatelia rómskej národnosti, 259 rusínskej národnosti, 10 ukrajinskej národnosti, 2 českej národnosti, 3 ostatnej národnosti a 47 obyvateľov nezistenej národnosti (podľa sčítania obyvateľov v roku 2012)

Nezamestnanosť v obci : Počet produktívnych obyvateľov je 306, z ktorých je 43 nezamestnaných, čo tvorí 14,052 %.

História obce: Doteraz najstaršia písomná správa o obci pochádza z roku 1478. Dedina dlhodobo patrila do humenského panstva Drugethovcov. Po Drugethovcoch v roku 1656 získali obec predstavitelia šľachtického rodu Szirmay.
Koncom 19. storočia mal v Krásnom Brode najväčší majetok knieža Reuss XXIV. a Kazimír Wollman, ktorý v roku 1896 dal na okraji krásneho parku postaviť kaštieľ v historizujúcom slohu.
Nemými svedkami prvej svetovej vojny dodnes zostali tri zrekonštruované cintoríny, v ktorých je pochovaných 1971 ľudí.
Po oslobodení v roku 1944 začalo obdobie novodobých premien obce. Opravou starých a budovaním nových domov či ciest sa menil vzhľad dediny. Prínosom bola výstavba novej budovy základnej a materskej školy, prestavba budovy miestneho národného výboru, regulácia toku potoka Rakytovka a výstavba dvoch nových mostov. V 50. rokoch minulého storočia v miestnom kaštieli sídlilo lesnícke učilište a v prvej polovici 60. rokoch 20. storočia v jeho priestoroch sídlilo Múzeum ukrajinskej kultúry.
Od roku 1964 do roku 1990 boli k obci pripojené Rokytovce, obec ležiaca severne od Krásneho Brodu.
Dominantou obce je kultúrny dom (nachádza sa tu moderná sála s kuchyňou, obradná sieň, kancelária obecného úradu a podnikateľské priestory). V súčasnosti miestna samospráva pracuje na napĺňaní jednotlivých zámerov v rámci Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce z roku 2004. Konkrétne ide o oblasť investícií do miestnej infraštruktúry a občianskej vybavenosti, o zvyšovanie kvality spoločenského života a podnikania, o skvalitňovanie životného prostredia a o rozvoj cestovného ruchu i rozširovanie ponuky služieb. Na svoje aktivity samospráva získava aj mimorozpočtové zdroje.
Dynamický rozvoj obce sa nezastavil ani po spoločensko-politických zmenách, ktoré odštartovala „nežná revolúcia“ v novembri 1989.
Obec, ktorá už mala verejný vodovod, bola splynofikovaná a vďaka úspešnosti vo viacerých projektoch a vlastným finančným prostriedkom sa miestnej samospráve podarilo vybudovať dva tenisové kurty, štyri bytové jednotky v rómskej osade, zrekonštruovať miestne komunikácie, vybudovať prístupovú cestu k rómskej osade, odvodniť miestne komunikácie, vybudovať tretí most cez miestny potok, zrekonštruovať tri vojenské cintoríny z 1. svetovej vojny, zrekonštruovať pamätník obetiam 2. svetovej vojny a jeho areál, zrealizovať projekt Internet v Krásnom Brode a v jeho okolí, vybudovať Dom smútku, viacúčelové ihrisko s umelým povrchom a vybudovať novú reguláciu miestneho potoka.
Veľmi dôležitú úlohu v živote našich predkov zohrávalo náboženstvo. V Krásnom Brode najpravdepodobnejšie v 15. storočí postavili chrám východného obradu a vznikla tu farnosť s dreveným chrámom. V 17. storočí miestny správca farnosti prijal úniu a nasledovali ho aj jeho veriaci (únia bola uzavretá 24.4.1646 v hradnej kaplnke Drugethovcov v Užhorode). Začiatkom 19. storočia (1807) farníci, za materiálnej pomoci patróna, postavili nový murovaný klasicistický Chrám svätého Jána Krstiteľa. Drevená pravoslávna cerkva z 30. rokov 20. storočia bola v roku 1972 zbúraná a na jej mieste je

pravoslávny kríž. V súčasnosti pravoslávnym veriacim slúži v roku 1997 vybudovaný pravoslávny Chrám sv. Jána Krstiteľa.

HOSPODÁRSKO-SOCIÁLNE POMERY, VÝROBNÁ ČINNOSŤ, SLUŽBY A POĽNOHOSPODÁRSTVO

Obyvatelia Krásneho Brodu sa zaoberali prevažne poľnohospodárstvom, chovom dobytka a taktiež oviec. Zdroj obživy nachádzali ako drevorubači v okolitých lesoch. Vlnu z oviec využívali obyvatelia obce na doma vyrobené vlnené súkno, ktoré bolo treba valchovať, tj. splsťovať. To nasvedčuje tomu, že už v 18. storočí v obci pracovala valcha.
Pozitívne ovplyvnila vývoj obce výstavba železničnej trate Michaľany – Michalovce – Humenné – Lupkovský tunel – Halič v 70. rokoch 19. storočia, ktorá prechádza i cez krásnobrodský chotár.
Od roku 1892 sa v obci spracovávala ropa. Popri rafinérii ropy tu bol aj kameňolom na flyšové pieskovce. Po roku 1945 pracovné príležitosti ponúkala aj miestna tehelňa (zanikla v roku 1979). Pracovala tu aj mliekareň, sódovkáreň a strojno-traktorová stanica.
Počiatky Jednotného roľníckeho družstva (JRD) v obci sa datujú od roku 1948. Družstvo prešlo rozličnými transformáciami. Roľnícke družstvo zaniklo v roku 2003 a jeho nástupcom je firma DIEMIL, ktorá sa zaoberá chovom hovädzieho dobytka.
V súčasnosti v obci vyvíja činnosť niekoľko súkromných podnikateľov (opravy, služby, stolárstvo, drevovýroba, výroba plastových okien). Výhodou dediny je celkom dobrá infraštruktúra.

Pamiatky :
V katastrálnom území Krásneho Brodu sa podľa Pamiatkového úradu nachádzajú nasledovné pamiatky :

Obr.č.33 Grécko-katolický kostol sv. Jána Krstiteľa

Obr.č.34 Monastier zostúpenia svätého ducha

Obr.č.35 ruiny Monastyru v Krásnom Brodom

Obr.č.36 Kaštieľ z parkom

Zdroj :
1) www.pamiatky.sk
2) www.eobce.sk
3) http://oukrasnybrod.sk/
4) http://www.rokytovce.sk/
5) https://sk.wikipedia.org/wiki/Zoznam_kult%C3%BArnych_pamiatok_v_okrese_Medzilaborce
6) https://sk.wikipedia.org/wiki/Zoznam_kult%C3%BArnych_pamiatok_v_obci_Kr%C3%A1sny_Brod
7) www.statistics.sk

Doprava a infraštruktúra

Cestná doprava

V Prešovskom kraji – okrese Medzilaborce sa nenachádzajú cesty typu "E" pre medzinárodnú premávku, trasy „TEM“ ani „TEN-T“ koridory pre multimodálnu dopravu dokonca ani cesty I. triedy. Cez okres prechádza cesty II. triedy o celkovej dĺžke 82,713 km. Cesty II. triedy spájajú jednotlivé okresy Prešovského kraja. Na tieto cesty sa napájajú všetky ostatné cesty III. triedy o celkovej dĺžke 46,656 km. Cez skúmanú oblasť prechádza cesta II/575, ktorá je zároveň aj predmetom zámeru – teda jedná sa o jej rekonštrukciu.

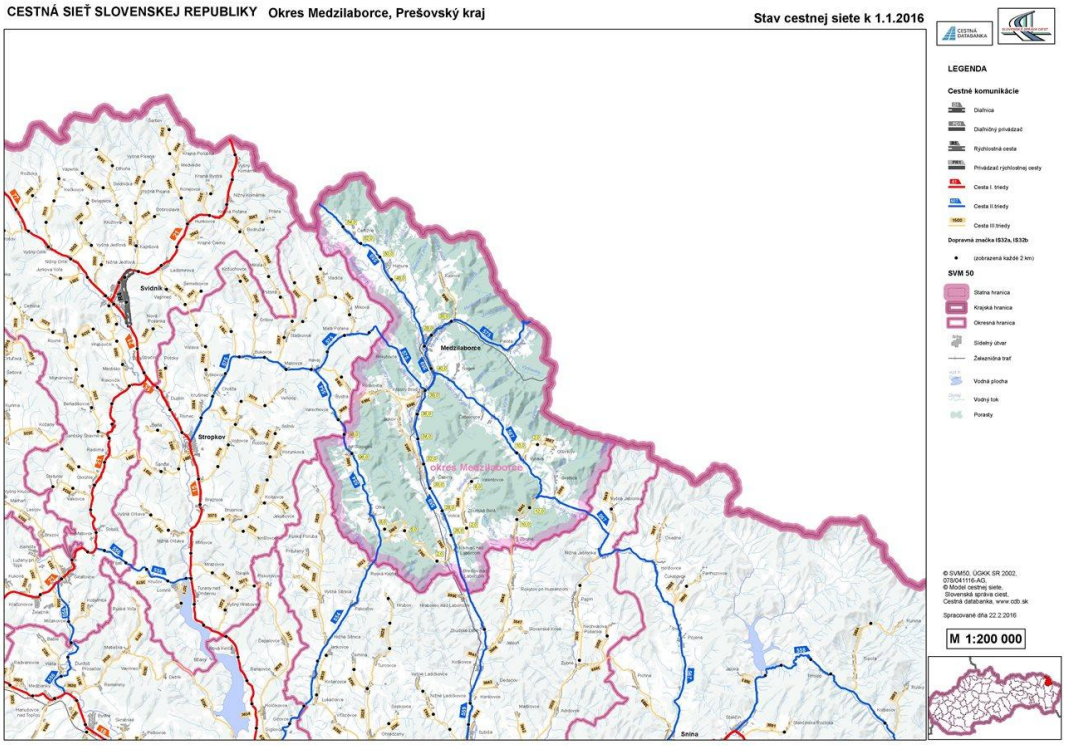

Obr.č.37 – Dopravné koridory okresu Medzilaborce
Zdroj : http://www.cdb.sk/sk/Vystupy-CDB/Mapy-cestnej-siete-SR/Mapy-okresov/sala.alej

Železničná doprava

Ako môžem vidieť z nasledujúceho obrázku železničná doprava v okrese Medzilaborce sa realizuje len na železničnom uzly Medzilaborce – Humenné. Teda v obci Krásny Brod, ktorý je na tejto trase je zriadená železničná zastávke, kde vlaky zastavujú aj premávajú. Do obcí Rokytovce a Nová Poľana nie je vybudovaná železničná trasa a teda vlaky nepremávajú. Do týchto obcí je možné sa dostať len autobusovou dopravou.

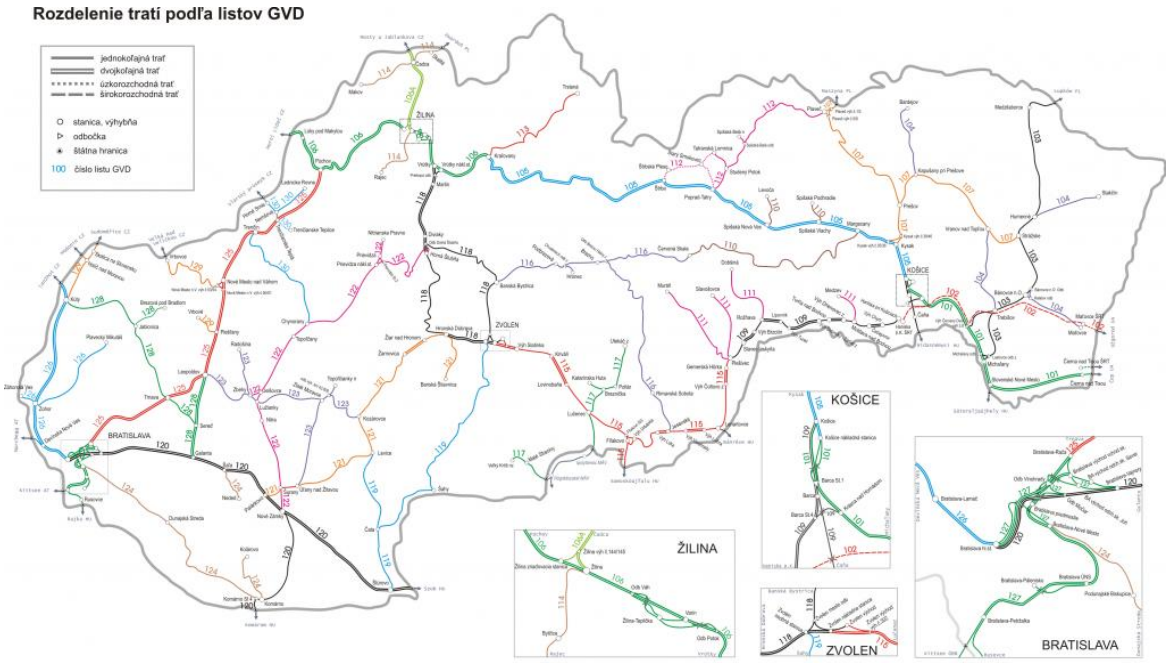

Obr. č. 38 – Železničné koridory Slovenskej republiky ; Zdroj : www.zsr.sk

Letecká doprava

Najbližšie verejné letisko pre leteckú dopravu sa nachádza v Košiciach, alebo až v Poprade.
V záujmovom území sa nenachádza žiadne letisko pre osobnú prepravu. Na území okresu Medzilaborce sa nachádza neverejné letisko v obci Volica, ktoré slúži pre poľnohospodárske práce a práškovacie lietadlá.

III.6.10. SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V ÚZEMÍ

III. 6.10.1. ÚVOD

Nekoordinovaná a nesystémová exploatácia prírodných zdrojov, znečisťovanie ovzdušia, povrchových a podzemných vôd a pôdy a tiež dopravná záťaž so všetkými negatívnymi dôsledkami spôsobujú prenikanie cudzorodých látok do prostredia a tým aj do potravinového reťazca, ktorý končí u človeka.
K zhoršovaniu životného prostredia prispieva aj neorganizované hromadenie priemyselných a komunálnych odpadov a celková zastaranosť technológií a infraštruktúry.
Odlesňovanie, sceľovanie pozemkov a odvodnenie krajiny podmienili celkové narušenie funkčnosti a štruktúry krajiny s nepriaznivým dopadom na genofond a biodiverzitu. Toto všetko ovplyvňuje v konečnom dôsledku najmä vek a zdravotný stav ľudskej populácie v danom regióne.
Stredná dĺžka života pri narodení, tzv. nádej na dožitie je základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov.
Kvalitu podmienok práce do značnej miery charakterizuje výskyt rizikových faktorov (fyzikálnych, chemických, biologických) v pracovnom prostredí a počty pracovníkov, ktorí sú vystavení ich účinkom.
Výpovedným ukazovateľom úrovne pracovných podmienok sú aj choroby z povolania.
Vzhľadom na zmenený systém diagnostikovania, zánik bývalej siete závodných zdravotníckych zariadení a služieb, zánik mnohých priemyselných podnikov aj so zánikom evidencie a kontroly pracovníkov exponovaných negatívnym faktorom v pracovnom prostredí a nedostatočné zabezpečenie potrebných preventívnych lekárskych prehliadok pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce ich faktická výpovedná hodnota značne poklesla.
Stav fyzického, psychického a sociálneho zdravia však ovplyvňuje veľa determinujúcich činiteľov. Súvislosť medzi zhoršujúcim sa zdravím a úmrtnosťou a stúpajúcim znečistením životného prostredia nie je síce priama, ale dlhodobé pôsobenie škodlivín v ovzduší, vo vodách a v potravinách sa dokázateľne prejavuje
u vnímavejšej populácie - detí, starších osôb a gravidných žien. Pôsobením škodlivín sa znižuje obranyschopnosť organizmu, zvyšuje sa chorobnosť, urýchľujú sa degeneratívne pochody a proces stárnutia populácie so skracovaním dĺžky života.

Dnes možno konštatovať, že aktuálne znečisťovanie zložiek životného prostredia – najmä vôd a ovzdušia zďaleka nedosahuje intenzitu spred 10 - 40 rokov.
Zlepšenie situácie naznačujú realizované alebo pripravované projekty v oblasti ochrany ovzdušia a zásobovania pitnou vodou, ktoré sa objavujú najmä v strategických dokumentoch územného plánovania miest a obcí Slovenskej republiky.

Problémy životného prostredia sa koncentrujú do niekoľkých oblastí. Územia v 4. a 5. stupni narušenia stavu ŽP sa označujú ako ohrozené oblasti. Z hľadiska širšieho okolia hodnotenej oblasti, môžeme Prešovský kraj priradiť do Prešovskej ohrozenej oblasti.
Najvýznamnejšie je silné znečistenie ovzdušia, poškodenie lesnej vegetácie, kontaminácia pôdy a svahové procesy. Priamo dotknuté územie je na území s ekologickou významnosťou, ktorá neobsahuje biokoridory a biocentrá. Zastúpenie ekostabilizačných prvkov je malé.

III.6.10.2. OVZDUŠIE

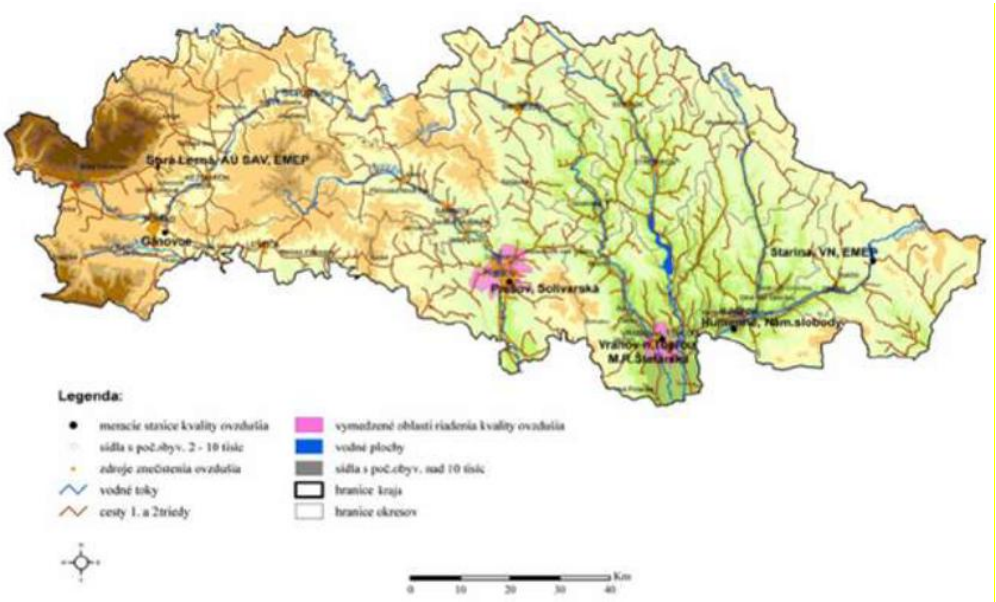

Obr.č.39 – Vymedzené oblasti ohrozenia Prešovského kraja

Územie navrhovanej činnosti sa nachádza mimo územia Prešovskej ohrozenej oblasti.
Prešovská ohrozená oblasť - mesto Prešov a jeho blízke okolie.
V Prešovskom kraji je nasledovný počet zdrojov znečistenia v členení podľa znečisťujúcej látky :

Kategória ZZO		TZL	SO_2	NOx	CO
Stacionárne zdroje	Veľké ZZO	521	5584	1480	2595
	Stredné ZZO	542	352	722	1443
	Malé ZZO	1064	898	625	2921
Mobilné zdroje	Cestná doprava	266	91	4330	14485
	Ostatná doprava	35	7	471	154
Spolu		2428	6931	7628	21597

Najväčšie zdroja znečisťovatelia ovzdušia v členení podľa okresu a vyprodukovanej znečisťujúcej látky :

Tuhé znečisťujúce látky (TZL) :

P.č.	Prevádzkovateľ	Okres	TZL (t)
1.	Bukóza Energo, a.s., Hencovce	Vranov n.T.	99,668
2.	Bukocel, a.s. Hencovce	Vranov n.T.	51,644
3.	Chemes , a.s., Humenné	Humenné	20,064
4.	Byteneg s.r.o., Medzilaborce	Medzilaborce	14,281
5.	BIOENERGY Bardejov	Bardejov	13,084
6.	Zeocem, a.s. Bystré	Vranov n.T.	11,846
7.	Lesy SR o. z. Vranov n. T.	Vranov n.T.	5,514
8.	TATRAVAGÓNKA a.s., Poprad	Poprad	4,898
9.	SPRAVBYTKOMFORT a.s. Prešov	Prešov	4,387
10.	SCHULE SLOVAKIA, s.r.o. Poprad	Poprad	4,127
	SPOLU		**229,513**

Oxid Siričitý (SO_2) :

P.č.	Prevádzkovateľ	Okres	SO_2 (t)
1.	Bukóza Energo, a.s., Hencovce	Vranov n.T.	1205,939
2.	Energy Snina, a. s.	Snina	120,010
3.	Bukocel, a.s. Hencovce	Vranov n.T.	74,919
4.	Chemes , a.s., Humenné	Humenné	49,788
5.	Zeocem, a.s. Bystré	Vranov n.T.	11,466
6.	Roľnícke družstvo Plavnica	Stará Ľubovňa	7,593
7.	BPS Huncovce s.r.o.	Kežmarok	2,682
8.	MO SR, kot. Kamenica n. Cirochou	Humenné	2,269
9.	Základná škola Malcov	Bardejov	2,202
10.	MO SR, str. prevádzky objektov Prešov	Prešov	1,878
	SPOLU		**1478,746**

Oxidy dusíka (NO_x) :

P.č.	Prevádzkovateľ	Okres	NO_x (t)
1.	Bukóza Energo, a.s., Hencovce	Vranov n.T.	666,186
2.	Bukocel, a.s. Hencovce	Vranov n.T.	179,495
3.	BIOENERGY Bardejov	Bardejov	102,380
4.	Energy Snina, a. s.	Snina	86,275
5.	SPRAVBYTKOMFORT a.s. Prešov	Prešov	81,396
6.	Chemes , a.s., Humenné	Humenné	32,614
7.	CHEMOSVIT ENERGOCHEM, a.s.,SVIT	Poprad	25,328
8.	DALKIA POPRAD a.s.	Poprad	23,573
9.	TATRAVAGÓNKA a.s., Poprad	Poprad	8,826
10.	Zeocem, a.s. Bystré	Vranov n.T.	8,540
	SPOLU		**1214,613**

Oxid uhoľnatý (CO2)

P.č.	Prevádzkovateľ	Okres	CO (t)
1.	Bukocel, a.s. Hencovce	Vranov n.T.	357,907
2.	Leier Baustoffe SK s.r.o. Bratislava	Prešov	140,760
3.	Bukóza Energo, a.s., Hencovce	Vranov n.T.	111,664
4.	BIOENERGY Bardejov	Bardejov	90,673
5.	SPRAVBYTKOMFORT a.s. Prešov	Prešov	51,190
6.	SCHULE SLOVAKIA, s.r.o. Poprad	Poprad	46,703
7.	CHEMOSVIT **FOLIE**, a.s., Svit	Poprad	26,790
8.	Teplo GGE s.r.o. Snina	Snina	26,618
9.	Chemes , a.s., Humenné	Humenné	25,466
10.	Energy Snina, a. s.	Snina	24,934
	SPOLU		**902,705**

Kvalita ovzdušia

Vyhláška MPŽP a RR č. 360/2010 Z.z. o kvalite ovzdušia v prílohe č. 17 ustanovuje zoznam aglomerácií a zón pre účely hodnotenia kvality ovzdušia.
Od 31.02.2016 nahradila túto vyhlášku nová vyhláška MŽP SR č.244/2016 Z.z.
Územie Prešovského kraja bolo ešte pôvodnou vyhláškou vymedzené za zónu pre oxid siričitý, oxid dusičitý a oxidy dusíka, častice PM10, častice PM2,5, benzén a oxid uhoľnatý.
V roku 2012 bolo na Slovensku 18 oblastí riadenia kvality ovzdušia, z toho 9 oblasti len pre PM_{10} a 8 oblastí pre PM_{10} a $PM_{2,5}$, 1 pre PM_{10} a NO_2,1 pre PM_{10}, $PM_{2,5}$ a NO_2 v 8 zónach a v 2 aglomeráciách.
Pre Prešovský kraj boli zriadené nasledovné monitorovacie stanice :

AGLOMERÁCIA / zóna	Obec, lokalita	Zemepisná dĺžka	Zemepisná šírka	Nadm. výška [m]	SO_2	NO_2	PM_{10}	$PM_{2,5}$	CO	C_6H_6	Pb	Cd	Ni	As	BaP
Prešovský kraj	Humenné, Nám. slobody	21°54'50"	48°55'51"	160			*	*							
	Prešov, Arm. gen. L.Svobodu	21°16'03"	48°59'36"	252		*	*	*	*	*					
	Vranov nad Topľou, M. R. Štefánika	21°41'15"	48°53'11"	133	*		*	*							

Oblasť Prešova a blízkeho regiónu má silne, miestami až extrémne narušené životné prostredie. K najväčším zdrojom znečistenia v dotknutom území možno zaradiť:
- priemysel
- poľnohospodárstvo,
- doprava.

Z hľadiska znečisťovania ovzdušia sa skúmané územie nenachádza v časti vymedzeného územia – ***„Košicko-Prešovskej oblasti“***, ktorá zahŕňa mesto Prešov a jej okolie, ale vzhľadom k tomu, že nie sú známe celoplošné dôsledky tejto aglomerácie je dôležité pripomenúť jej možné dôsledky na Prešovský kraj.
Najvýznamnejšie na znečisťovaní ovzdušia v tomto území sa podieľajú stacionárne zdroje znečistenia ovzdušia v spaľovacích a technologických procesoch ťažkého priemyslu – najmä chemického priemyslu.

Mikroregión Medzilaborce leží mimo Prešovskej zaťaženej oblasti, ktorý podľa environmentálnej regionalizácie patrí do regiónov s nenarušeným životným prostredím.
V rámci tejto regionalizácie je potrebné vyzdvihnúť Prešovský región a Vranovský región, s narušeným životným prostredím ako aj ich neznáme a celoplošné dôsledky na ostatné regióny Prešovského kraja. Medzi ukazovatele, ktoré významnou mierou ovplyvnili zaradenie mikroegiónu do II. až III. stupňa patrí nevyhovujúca kvalita povrchových a podzemných vôd, nevyhovujúca kvalita environmentálnej infraštruktúry ale predovšetkým znečistenie ovzdušia.

Obr. č. 40 – Environmentálna regionalizácia SR

Tab.1 Koncentrácie NO2, SO2, PM10, PM2,5, benzén a CO z kontinuálnych meraní – Prešovský kraj

Prešov :

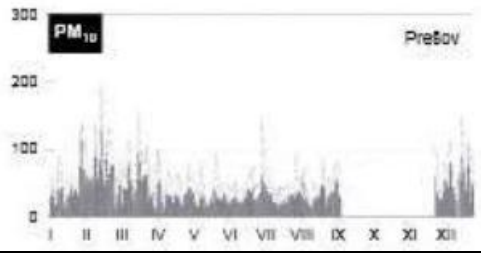

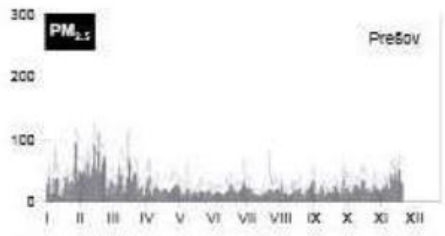

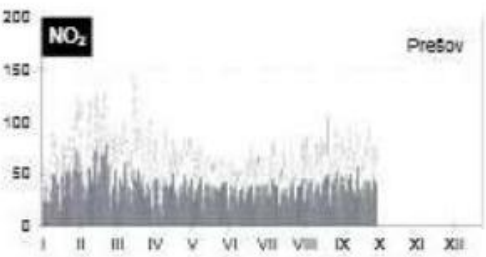

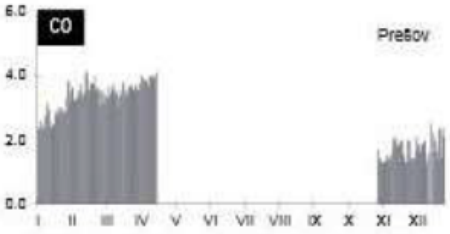

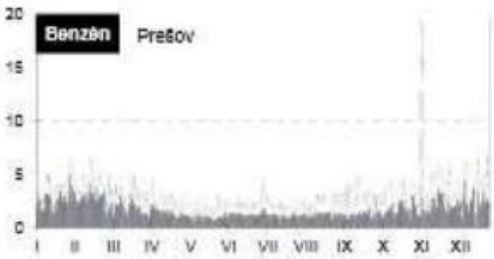

Vranov nad Topľou

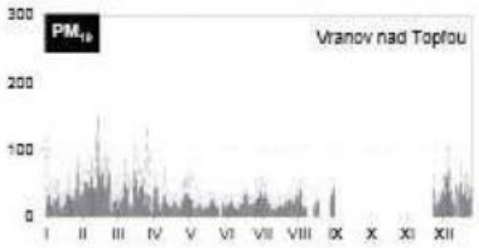

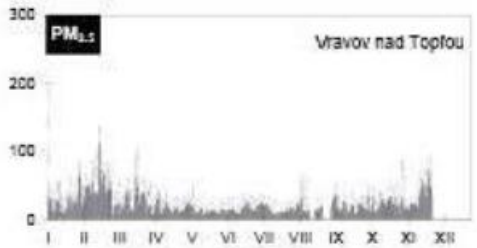

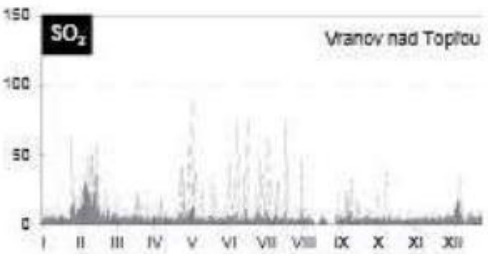

Humenné :

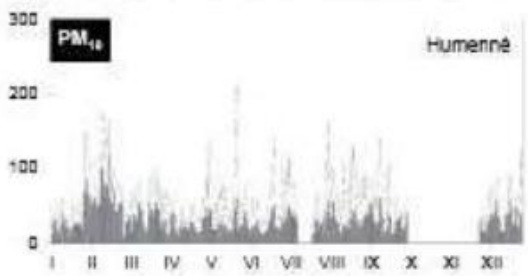

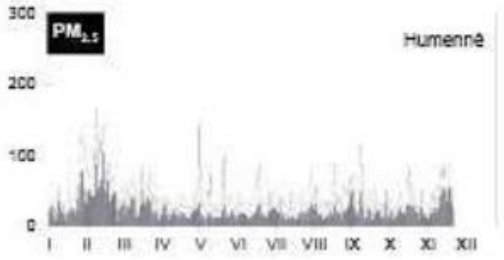

Zdroj : Správa o znečisťovanie ovzdušia Prešovského kraja

III.6.10.3. VODA, POVRCHOVÉ A PODZEMNÉ VODY

Povrchové toky SR, monitorované v rámci štátneho monitoringu patria vo všeobecnosti k znečisteným až veľmi silne znečisteným tokom.
Zdroje znečistenia, ktoré negatívne ovplyvňujú akosť povrchových vôd sa rozdeľujú podľa ich charakteru a pôsobenia na dve kategórie:

- bodové zdroje znečistenia
Majú sústredené vypúšťanie odpadových vôd do recipientov. Pri týchto zdrojoch znečistenia je možná identifikácia pôvodcu, určenie jeho základných charakteristík ako režim vypúšťania, množstvo a akosť vypúšťaných vôd v časových reláciách, atď.

- plošné zdroje znečistenia
Podľa ich pôvodu pôsobia trvalo, alebo občas a ich veľkosť a vplyv na akosť vôd je podmienená ešte celým radom spolupôsobiacich faktorov. Zdrojmi plošného znečistenia sú predovšetkým poľnohospodárstvo, skládky a odkaliská, splachy zo spevnených plôch, splachy z komunikácií a železníc, znečistené zrážkové vody, znečistené závlahové vody.

Okrem týchto zdrojov plošného znečistenia sa na kontaminácii vôd významnou mierou podieľajú i tzv. difúzne priestorové.
- *rozptýlené bodové zdroje znečistenia*, ktoré nie sú zahrnuté medzi evidované zdroje znečistenia.

Na rozdiel od pomerne ľahko identifikovateľných, lokalizovateľných a merateľných bodových zdrojov znečistenia priemyselnej a komunálnej povahy sú plošné a difúzne zdroje znečistenia menej adresné, evidenčne náročnejšie a problematicky merateľné.

Kvalita povrchových vôd je na Slovensku hodnotená na základe sumarizácie výsledkov klasifikácie v zmysle STN 75 7221 „Kvalita vody - Klasifikácia kvality povrchových vôd“,
ktorá kvalitu vody hodnotí v 8 skupinách ukazovateľov a s použitím sústavy medzných hodnôt zaraďuje vody podľa ich kvality do piatich tried :
(I. trieda - veľmi čistá voda až V. trieda – veľmi silno znečistená voda, pričom ako priaznivá kvalita vody je považovaná úroveň I., II., a III. triedy kvality).

Kvalita povrchových vôd

Pri posudzovaní kvality povrchových vôd sme vychádzali z kvality vody rieky Laborec ktorá je najvýznamnejším tokom mikroregiónu. Informácie sme čerpali z mapových podkladov Slovenskej agentúry životného prostredia – Centra ekologickej regionalizácie. V širšej oblasti sú z povrchových vôd problémovými najmä rieky Laborec s priľahlými korytami a množstvom nepomenovaných riek a korýt, ktoré sú znečistené. Rieky majú jeden, ale i viac ukazovateľov kvality vody zaradené do najhoršej V. triedy, resp. do IV. triedy. Kvalita povrchových vôd je znečisťovaná hlavne nízkym stupňom čistenia odpadových vôd, ale aj veľkým počtom starých záťaží.. Veľkú úlohu pri kvalite vody zohráva aj geologické založenie horninového podložia územia.

Na toku rieky Laborec, je výrazné znečistenie povrchových vôd a to najmä vplyvom sídelnej regionalizácie. Do povrchového odtoku povodia Laborec je emitovaných veľké množstvo odpadových vôd, čo spôsobuje znečistenie, jedná sa hlavne o bodové znečistenie, ktoré sa emituje do plošného znečistenia. Z takéhoto bodového nám vznikajú aglomerácie na celom povodí.

Z aglomerácií čiastkového povodia nad 2000 EO je odvádzaných stokovou sieťou a čistených na ČOV. Zvyšná časť je riešená individuálnymi systémami (11,6 %) alebo je bez adekvátneho odvádzania odpadových vôd (13,5 %) a je zdrojom plošného znečisťovania povrchových i podzemných vôd.

Z uvedeného vyplýva, že znečistenia na určitých úsekoch povodia sa prejavuje zvýšením len vybraných parametrov, v iných kombináciou viacerých parametrov. Najčastejším organickým znečistením v dolnom povodí sú BSK_5, $CHSK_{cr}$, $N_{celk.}$ a $P_{celk.}$ V priemyselných zónach sú to najmä polycyklické aromatické uhľovodíky (PAU) a vybrané ťažké kovy. Takéto znečistenie spôsobuje hlavne chemický priemysel.

Odozvou na takéto znečistenie je priebežné budovanie obecných kanalizácií a obecných čistiarní odpadových vôd.

V priemyselných zónach sa začali intenzívnejšie sledovať niektoré parametre a budovať systém umelých nádrží, ktoré slúžia ako prírodný dočisťovací systém. Na základe uvedených opatrení bolo možné sledovať mierne zlepšenie v kvalite povrchových v základných parametroch a to BSK, CHSK, N, P.
Na rieke Laborec síce bolo v minulých rokoch poznačené sídelnou regionalizáciou, ale na základe vykonávaných opatrení a v dôsledku útlmu týchto aktivít v posledných rokoch, dochádza k určitým znižovaní koncentrácii v povrchových vodách. Aj na základe týchto uvedených skutočností sa v niektorých úsekoch znečistenie povrchových vôd preklasifikovalo z IV. triedy na III. triedu.

Vodné zdroje

Miestne podzemné zdroje vody sú v okrese Medzilaborce často využívané hlavne v obciach, kde nie je ešte vybudovaný obecný vodovod. V niektorých obciach je obzvlášť obľúbené využívanie podzemných vôd, ľudia sa napoja na studňu, ktorú si nechajú navŕtať resp. vykopať. V týchto studniach je kvalita vody väčšinou neznáma, alebo sporadicky kontrolovaná a to len počas medzinárodných dní vody a to len v parametri dusičnany.

Podzemné vody

V okrese Medzilaborce a Stropkov boli lokálne namerané zvýšené koncentrácie Fe, Mn, síranov, chloridov a dusičnanov, z ťažkých kovov As, ako dôsledok priemyselnej a poľnohospodárskej činnosti. Vyskytol sa tiež zvýšený obsah $CHSK_{Mn}$ čo je dôvodom na zvýšenie pozornosti pri ochrane vôd v tejto oblasti. Nadlimitné hodnota hliníka a kadmia neboli namerané . Z uvedeného dôvodu oblasť zaraďujeme do III. až IV. triedy kvality podzemných vôd. Na kvalitu podzemnej vody má značný vplyv zloženie geologického podkladu, ktorý pozostáva prevažne z pieskov, štrkov a ílov vytvorených z alúvia Laborca. Z dlhodobého hľadiska sa síce kvalita podzemných vôd má tendenciu zlepšovať.
Aj napriek týmto skutočnostiam sa v okrese nachádzajú oblasti, kde sa kvalita podzemných vôd sa pohybuje v I. – II. triede čistoty. Znečistenie podzemných vôd v týchto oblastiach je spôsobené hlavne antropogénnou činnosťou.

III.6.10.4. HORNINOVÉ PROSTREDIE A PÔDY

Kontaminácii horninového prostredia predchádza spravidla kontaminácia pôd a podzemných vôd. Problém kontaminácie spočíva v antropickom narušovaní prirodzených ustálených biogeochemických cyklov rizikových prvkov a tiež vnášaní rôznych druhov chemikálií organického alebo anorganického pôvodu do zložiek životného prostredia. Antropogénna redistribúcia podmieňuje zvyšovanie koncentrácií rizikových látok až do takej miery, že sa stávajú pre živé systémy rizikové až toxické.

Hlavné zdroje kontaminácie sú imisné (intoxikácia z ovzdušia, nevhodná likvidácia odpadov) a neimisné vstupy (agrochemikálie, kaly ČOV, poľnohospodárska činnosť).
Špecifickým lokálnym znečisťovateľom horninového prostredia môžu byť nelegálne skládky odpadu, ktoré nemajú technické vybavenie a umožňujú tak prienik rôznych škodlivých látok do pôd.
Ďalej medzi zdroje, ktoré môžu prispievať k jeho znečisteniu patria:
znečistené odpadové vody z obcí, miestnych prevádzok, dopravy a poľnohospodárstva (poľnohospodárske dvory, skládky organických a anorganických hnojív, strojové stanice, silážne jamy, a pod.).
Plošným zdrojom znečistenia horninového prostredia bola hlavne v období socializmu veľkoplošná poľnohospodárska činnosť. Pri aplikácii vysokých dávok chemických prostriedkov (hnojenie, ničenie škodcov) mohli byť tieto látky splavované až do pôdneho substrátu a mobilita týchto rizikových látok bola závislá na prítomnosti podzemnej vody a usporiadaní priepustných a nepriepustných vrstiev.
Osobitnú kategóriu možného znečistenia horninového prostredia predstavujú tzv. staré environmentálne záťaže lokalizované prevažne v starých priemyselných areáloch, kde dlhodobou činnosťou mohlo dôjsť (podľa povahy a miery rizika výroby) ku kontaminácii podloží týchto areálov.
Monitorovanie a hodnotenie kontaminácie pôd je súčasťou Čiastkového monitorovacieho systému „Pôda“.
Košická kotlina patrí z hľadiska kontaminácie pôdy do rizikovej oblasti kategórie A, A1 tzn. do oblasti s obsahom aspoň jedného z prvkov nad hygienickým limitom.

Využitie územia a pôdneho fondu
V širšom území navrhovanej činnosti sa vyskytujú jedny z najlepších pôd v rámci SR: Prevládajú hlavne kambizeme a pseudogleje s neutrálnou až mierne alkalickou pôdnou reakciou prevažne nasýtené.

Jedná sa prevažne o hlinito-kamenisté pôdy zo strednou priepustnosťou a mierne vlhkým režimom pôdy. Z uvedeného dôvodu je pôda v okolí využívaná hlavne na poľnohospodárske a chovné účely. Na pomerne značnej časti územia sú zastúpené aj ovocné sady.
Pôdy v tejto lokalite sú relatívne čisté, s nízkym predpokladom na kontamináciu ťažkými kovmi. Vzhľadom k tomu, že pôdy sú neutrálne až slabo alkalické, nie je predpoklad v tejto lokalite na acidifikáciu (kyslosť) pôd.
V k.ú. sa nachádza orná pôda I. stupeň intenzity využitia pôdy – jej vplyv na eróziu územia je však zanedbateľný. Eróziu pôdy sa v danej lokalite takmer vôbec nevyskytuje nakoľko sa jedná o relatívne stabilné územie.
Špecifickým negatívnym javom v neprospech zachovania a ochrany pôd je neustále vybrežovanie tokov v povodí rieky Laborec.

III.6.10.5. ODPADY, ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Odvoz a zneškodňovanie odpadu v obciach Nová Poľana, Rokytovce, Krásny Brod zabezpečuje mesto Medzilaborce (Komunálne služby mesta Medzilaborce) a ich systém odpadového hospodárstva.
Okrem iného zabezpečujú v okolitých obciach aj triedený zber odpadov : papier, plasty, kompozitné obaly (Tetra Pack), obaly z kovu sa zbierajú do vriec, pri bytových domoch 110L, alebo 1100L kontajnermi podľa harmonogramu triedeného zberu.
Výhodou triedeného zberu v rodinných domoch je adresnosť , kým v bytových domoch sa táto adresnosť stráca.
V okrese Medzilaborce je činnosť zneškodnenia odpadu vyššia (65,65%), ako zhodnocovanie odpadov (34,35%).
V roku 2013 sa skládkovaním zneškodnilo 51,14%, spaľovaním bez energetického využitia 0,50% a ostatné zneškodnenie odpadu tvorilo 4,64% celkového odpadu.
Materiálovo sa zhodnotilo 27,25% odpadu, energeticky sa zhodnotilo 2,57% odpadu a ostatné zhodnotenie tvorilo 10,4% celkového odpadu.
Ako môžeme vidieť z nasledujúceho grafu v Prešovskom kraji, tvorí okres Medzilaborce 4% celkového vyprodukovaného odpadu. Zneškodňovanie a zvoz odpadu v našej oblasti, ako aj v okrese Medzilaborce vykonáva spoločnosť Komunálne služby mesta Medzilaborce.
Komunálny odpad z domácností priľahlých obcí zneškodňujú skládkovaním. Z uvedeného dôvodu je preto problematické dosiahnuť vyššiu mieru zhodnocovania odpadov pred zneškodňovaním činnosťou D1.

Podľa registra SAŽP sa v okrese Medzilaborce nenachádza žiadne zariadenie na zhodnocovanie odpadov, najbližšie zariadenia sa nachádzajú v okrese Stropkov a jedná sa o nasledovné zariadenie :

Prevádzkovateľ	Obec	R- kódy	Kódy odpadov
LISOVŇA PLASTOV	VEĽKROP	R3, R13	070213;150102;170203;

Ďalšie zariadenia na zhodnocovanie odpadov sa nachádzajú v okresoch Svidník, Humenné a Snina. Databáza zariadení na zhodnocovanie odpadov je možné prezerať na webovej lokalite : http://charon.sazp.sk/zhodnocovanie_odpadov/zariadenie_zo.aspx.

Územie	Zhodnocov. materiálové [t]	Zhodnocov. energetické [t]	Zhodnocov. ostatné [t]	Zneškod. skládkovaním [t]	Zneškod. spaľovaním bez energetic. využitia [t]	Zneškod. ostatné [t]	Iný spôsob nakladania [t]	Spolu [t]
Bardejov	12847,93	0,73	387,95	19326,40	158,89	103,15	130,02	32956,02
Humenné	5483,41	280,49	4143,19	15580,08	695,62	483,09	9397,05	36060,88
Kežmarok	8389,86	2,90	2948,02	16955,90	125,52	10513,00	574,21	39506,77
Levoča	5438,75	51,97	2499,83	6879,88	52,21	881,02	151,70	15954,05
Medzilaborce	5389,55	690,00	7583,73	2541,69	29,70	9,58	276,62	16523,10
Poprad	17660,79	11,55	12273,11	32950,94	192,81	5599,10	349,15	69034,57
Prešov	46127,47	805,17	12714,29	55436,17	432,71	1250,35	1729,59	118499,77
Sabinov	4108,85	233,06	1225,77	14276,08	43,68	1302,06	342,12	21532,58
Snina	9581,89	9333,70	254,71	8897,95	77,42	352,15	2708,71	31207,05
Stará Ľubovňa	317,12	0,06	3748,61	7229,59	194,20	1246,80	672,75	13410,11
Stropkov	875,69	0,46	26,56	4275,63	34,38	27,83	1,20	5242,01
Svidník	1454,17	702,50	843,62	6184,07	13,76	48,55	1,74	9248,59
Vranov nad Topľou	10841,97	44,92	342,20	50670,56	320,44	74,27	158,79	62458,03
Produkcia odpadov za Prešovský kraj	**128517,46**	**12157,51**	**48991,59**	**241204,94**	**2371,35**	**21890,93**	**16493,65**	**471633,53**

Tab.č.2 - Množstvo komunálneho odpadu podľa územia, typu a ukazovateľa za rok

Nakladanie s odpadom v Prešovskom kraji v roku 2013 podľa kódu nakladania :

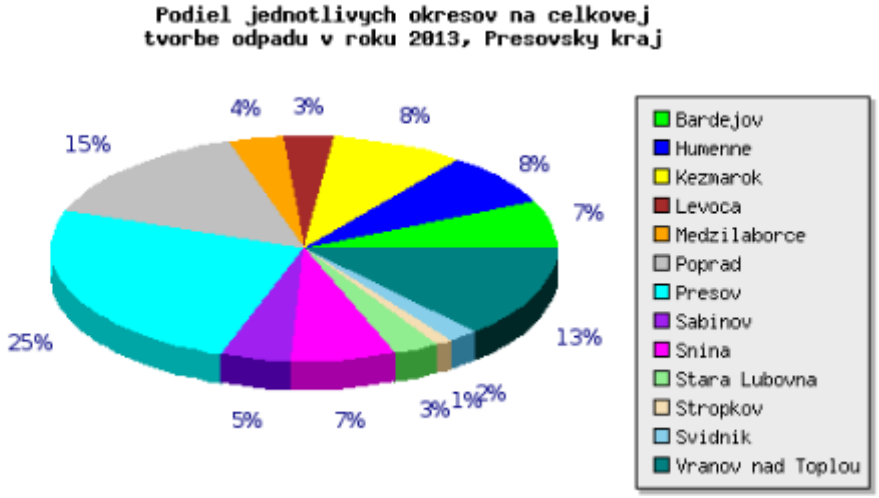

Kód nakladania	Spôsob nakladania	Množstvo odpadu v tonách
D01	Uloženie do zeme alebo na povrchu zeme (napr. skládka odpadov)	231217,75
D02	Úprava pôdnymi procesmi (napr. biodegradácia kvapalných alebo kalových odpadov v pôde atď.)	5389,24
D03	Hlbková injektáž (napr. injektáž čerpateľných odpadov do vrtov, soľných baní alebo prirodzených úložišť atď.)	1,16
D05	Špeciálne vybudované skládky odpadov (napr. umiestnenie do samostatných buniek s povrchovou úpravou stien, ktoré sú zakryté a izolované jedna od druhej a od životného prostredia, atď.)	9986,03
D08	Biologická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z operácií označených ako D1 až D12	8414,31
D09	Fyzikálno-chemická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z operácií označených ako D1 až D12 (napr. Odparovanie, sušenie, kalcinácia atd)	1145,26
D10	Spaľovanie na pevnine	2371,33
D11	Spaľovanie na mori	0,02
D13	Zmiešavanie alebo miešanie pred použitím niektorého spôsobu zneškodnenia označeného ako D1 až D12	26,19
D14	Uloženie do ďalších obalov pred použitím niektorého spôsobu zneškodnenia označeného ako D1 až D12	1,58
D15	Skladovanie pred použitím niektorého spôsobu zneškodnenia označeného ako D1 až D14 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku)	6914,36
DO	Odovzdanie na využitie v domácnosti	13918,21
Spolu D		**279385,44**
R01	Využitie najmä ako palivo alebo na získanie energie iným spôsobom	12157,51
R02	Spätné získavanie alebo regenerácia rozpúšťadiel	4156,55
R03	Recyklácia alebo spätné získavanie organických látok, ktoré nie sú používané ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformacných procesov)	52714,56
R04	Recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúcenín	36933,89
R05	Recyklácia alebo spätné získavanie iných anorganických materiálov	20463,12
R06	Regenerácia kyselín a zásad	0,47
R07	Spätné získavanie komponentov používaných pri odstranovaní znecistenia	0,40
R08	Spätné získavanie komponentov z katalyzátorov	1,02
R09	Prečisťovanie oleja alebo jeho iné opätovné použitie	709,19
R10	Úprava pôdy za účelom dosiahnutia prínosov pre poľnohospodárstvo alebo pre zlepšenie životného prostredia	623,02
R11	Využitie odpadov vzniknutých pri operáciách označených ako R1 až R10	1896,21
R12	Výmena odpadov urcených na spracovanie niektorou z operácií označených ako R1 až R11	11642,05
R13	Skladovanie odpadov pred použitím niektorej z operácií označených ako R1 až R12 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku)	48368,57
Spolu R		**189666,56**
Z	Skladovanie odpadu	2575,45
	Celková produkcia odpadov	**471633,53**

Tab.č. 3 - Nakladanie s odpadmi v Prešovskom kraji v roku 2013
podľa kódu nakladania D = zneškodnenie , R= zhodnotenie /odpadov
Zdroj : www.enviroportal.sk

Environmentálnou záťažou, výrazne poškodzujúcou životné prostredie sú nelegálne skládky, ktoré v minulosti v okrese vznikali živelne, neriadene, v mnohých prípadoch v bezprostrednej blízkosti obytných sídiel a vodných plôch.

III.6.10.6. NERASTNÉ SUROVINY

Výskyt a využitie nerastných surovín
Za nerasty sa podľa zákona o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) považujú tuhé, kvapalné a plynné časti zemskej kôry. Ložiská sa delia na výhradné a nevýhradné. Nerastné bohatstvo, ktoré je tvorené výhradnými ložiskami je vo vlastníctve Slovenskej republiky.
Na území obce Malá Poľana, Rokytovce, Krásny Brod a jeho blízkeho okolia nie sú evidované výhradné a nevýhradné ložiská nerastných surovín. Najbližšie evidované ložiská v širšom okolí, ktoré vedie hlavný banský úrad :

Ložiská nevyhradených nerastov :

Názov ložiska	Surovina	Nerast
Chotča	Nerudy	Stavebný kameň
Mestisko	Nerudy	Tehliarske suroviny
Šandal	Nerudy	Štrkopiesky a piesky

Chránenné ložiská :

Lokalita	Okres	Nerast	Prevádzkovateľ
Tisinec	Stropkov	Tehliarske suroviny	Vo výberovom konaní

Na ložisku Tisinec sa momentálne neťaží, nie je určený prevádzkovateľ tohto ložiska.

III.6.10.7. ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA

Konkurencieschopnosť regiónu voči ostatným regiónom je daná mierou jeho atraktívnosti.
Adekvátna infraštruktúra zdravotníctva, zdravotnícke služby a zdravé životné podmienky (podmienky pre bývanie, prácu a odpočinok) predstavujú kritické veličiny, ktoré každý človek zvažuje pri rozhodovaní sa, či chce v danom regióne zostať, alebo z neho odísť.
Región, ktorého obyvateľstvo má dobré zdravie, má zároveň z hľadiska disponibilných ľudských zdrojov lepšie predpoklady stať sa atraktívnym pre nových investorov (WHO, 2008).
Prostredie a bývanie, vzdelávanie, doprava, poľnohospodárstvo, či priemysel sú príkladmi sektorov, ktoré svojím pôsobením predstavujú veľký potenciál pre zlepšenie verejného zdravia.
Dosiahnutie lepšieho zdravia si preto vyžaduje analyzovanie týchto vplyvov, formulovanie širokého okruhu priorít zdravotnej politiky, podporovanie intersektorálnych aktivít a venovanie pozornosti sociálnym, environmentálnym a ekonomickým otázkam (WHO, 2008).
Zdravotný stav obyvateľstva Prešovského kraja okresu Stropkov a Medzilaborce je podobne ako v SR odrazom sociálnej, ekonomickej a kultúrnej úrovne ľudí a spoločnosti, úrovne poskytovanej zdravotnej starostlivosti, úrovne podpory a ochrany zdravia a kvality životného a pracovného prostredia.
Na zisťovanie a porovnávanie úrovne zdravia a choroby na určitom geografickom území je možné použiť viaceré indikátory zdravia.

Očakávaná dĺžka života pri narodení
Očakávaná dĺžka života je definovaná ako priemerný počet rokov jednotlivca daného veku, ktoré ešte prežije za predpokladu, že súčasná úroveň úmrtnosti ostane nezmenená. Očakávaná dĺžka života je často používaným indikátorom úmrtnosti populácie. Charakterizuje globálne úmrtnostné pomery v danom roku a je jedným z ukazovateľov zlepšenia alebo zhoršenia zdravotného stavu populácie. Medzi výhody tohto indikátora patrí, že poskytuje informácie aj o vplyvoch demografických faktorov, ako napr. pohlavie, vek, príčina smrti, a nie je skreslený vekovou štruktúrou obyvateľstva.
K najväčšiemu nárastu očakávanej dĺžky života na Slovensku došlo v období po II. svetovej vojne. Medzi hlavné dôvody patrilo zníženie celkovej úmrtnosti, pokles dojčenskej úmrtnosti, zníženie úmrtnosti na infekčné ochorenia a zvýšenie hygienických štandardov. Očakávaná dĺžka života pri narodení sa od tohto obdobia zvýšila u mužov o 30,24 rokov a u žien o 35,43 rokov. Koncom osemdesiatych rokov minulého storočia došlo k poklesu očakávanej dĺžky života. K opätovnému nárastu o 1,5 – 2 roky došlo v 90-tych rokoch, keď nastali významné politické a ekonomické zmeny. Podobný vývoj možno sledovať aj v rámci Prešovského kraja okresu Medzilaborce a Stropkov, pričom hodnota očakávanej dĺžky života pri narodení dosiahla v roku 2009 hodnotu 70,11 rokov u mužov a 77,92 rokov u žien, čo je tesne pod celoslovenským priemerom.

Za posledných 30 rokov sa v regióne zdravotný stav obyvateľstva výrazne menil. Znížil sa výskyt infekčných ochorení a zvýšil sa počet civilizačných ochorení.
Hlavnými rizikovými faktormi životného prostredia pre zdravie obyvateľov je zhoršená kvalita ovzdušia, ktorá pochádza z priemyselnej výroby energetiky a dopravy.
Po roku 1991 pokles celkovej úmrtnosti, ale najmä dojčenskej a novorodeneckej sa prejavil v predĺžení strednej dĺžky života pri narodení. Nádej na dožitie pri narodení u mužov v roku 2000 dosiahla 69,1 roka a u žien prekročila už hranicu 77,2 roka. Napriek uvedenému vývoju v poslednom období, úroveň úmrtnosti obyvateľstva, najmä u mužov v strednom veku zostáva naďalej celospoločenským problémom. Príčiny úmrtnosti sú rôzneho charakteru. Na úroveň úmrtnosti však vplýva nielen vekové zloženie obyvateľstva, ale aj úmrtnosť podľa pohlavia a veku v kombinácii s príčinami úmrtí.
Prvou príčinou sú zlé životné a pracovné podmienky. Závažnejším problémom je vysoká úmrtnosť na jednotlivé druhy ochorení podľa veku.
Ide pritom hlavne o srdcovo-cievne ochorenia a nádory, ako aj choroby dýchacej sústavy, ktoré spôsobujú 76 % všetkých úmrtí. Ďalšími skupinami v poradí najčastejších príčin úmrtí sú poranenia, otravy a niektoré iné následky vonkajších príčin.
Vzhľadom na charakter a umiestnenie navrhovanej činnosti podrobné skúmanie zdravotného stavu obyvateľstva v danej oblasti nie je potrebné.

III.6.10.8. HLUK A RADÓNOVÉ RIZIKO

Hluk

Hluk a vibrácie zhoršujú kvalitu životného prostredia a negatívne pôsobia nielen na zdravie ľudí, ale aj na flóru a faunu. Nebezpečnosť ich pôsobenia spočíva v tom, že nezanechávajú žiadne merateľné rezíduá. Stresové pôsobenie hluku sa prejavuje najmä ako sprievodný jav automobilovej dopravy v intravilánoch sídiel. Zdrojom významnej hlukovej záťaže je v súčasnej dobe automobilová a železničná doprava.

Radónové riziko

Pod radónovým (Rn) rizikom z geologického prostredia rozumieme pravdepodobnosť výskytu zvýšenej úrovne objemovej aktivity radónu v tomto prostredí. Radón je súčasťou rozpadovej rady uránu ^{238}U a izotopy radónu vznikajú následným rozpadom rádia ^{226}Ra. Jeho ďalším rozpadom vznikajú tzv. dcérske produkty rozpadu radónu kovovej povahy, ktoré sú ľahko adsorbovateľné na prach a aerosolové častice ovzdušia. Tieto následne vystupujú ako alfa žiariče, ktoré sú silne rádiotoxické.
V horninovom prostredí sa radón šíri difúziou (tepelný pohyb molekúl v smere koncentračného gradientu) a konvekciou (v dôsledku zmien fyzikálnych podmienok prostredia - teploty a tlaku). V porovnaní s difúziou je transport radónu konvekciou približne o rád vyšší.
Celkový prieskum Slovenskej republiky na radónové riziko spracoval URANPRES š.p. Spišská Nová Ves v roku 1992, kde na mapách v mierke 1:200 000 bolo celé územie Slovenska začlenené do troch kategórií radónového rizika.
Podľa dostupných údajov v Prešovskom kraji – Medzilaborce a Stropkov objemová aktivita radónu v pôdnom vzduchu sa nachádzajú v strednej kategórie teda 45 $kBq.m^{-3}$.
V rámci navrhovanej činnosti nie sú riešené žiadne nové objekty s trvalým pobytom osôb.

III.6.10.9. VEGETÁCIA A BIOTOPY

Na poškodení vegetácie sa podieľajú prírodné (abiotické a biotické) a antropogénne faktory. Negatívny účinok antropogénnych faktorov na vegetáciu je podmienený rozvojom socioekonomických aktivít, či už v danom regióne alebo v blízkosti záujmového územia.
Z hľadiska poškodenia vegetácie k najzávažnejším patrí vplyv kyslých dažďov ako dôsledok pôsobenia kumulatívneho znečistenia ovzdušia imisiami z priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, dopravy a pod.
Spomínané faktory v území nepôsobia izolovane, naopak ich negatívne účinky na vegetáciu sa prejavujú v dôsledku ich možného synergického pôsobenia. Predovšetkým asimilačné orgány lesných drevín sú citlivými indikátormi antropogénneho znečistenia ovzdušia. Vplyvom exhalátov došlo k degradácii a odumieraniu lesov v závislosti od vzdialenosti zdroja znečistenia, odolnosti drevín a ďalších faktorov.
Cez prachom znečistené ovzdušie (vdychovanie) a zaprášené krmivo boli spôsobené škody i na živočíšnej výrobe a voľne žijúcej srstnatej a pernatej zveri.
Zo súčasných stresových faktorov sa v území najviac prejavujú urbanizačné vplyvy. Stupeň urbanizácie je odrazom koncentrácie obyvateľov, to znamená, že vplyvy na biotu sú výrazné najmä v okolí miest a obcí. Prejavujú sa zvýšeným ruchom, ktorý so sebou prináša vyrušovanie živočíchov na miestach ich rozmnožovania, na potravinových lokalitách a na miestach oddychu.

Hustá premávka na cestných komunikáciách spôsobuje značný počet kolízií s niektorými druhmi živočíchov, najčastejšie vtákmi a cicavcami. Vplyvy urbanizácie na vegetáciu sa prejavujú objavovaním sa sekundárnych antropogénnych biotopov s prítomnosťou ruderálnej vegetácie.

III.6.10.10. ZÁSOBOVANIE PITNOU VODOU

V okrese Medzilaborce z celkového počtu 12 310 obyvateľov bolo v roku 2014 pitnou vodou z verejných vodovodov zásobovaných 8 771 obyvateľov, čo je 71,25%. Z 23 obcí okresu má verejný vodovod 9 obcí (vodovod v Borove - miestnej časti Medzilaboriec patrí do skupinového vodovodu Habura-Borov). Verejné vodovody v obciach Čertižné, Habura, Oľka a Volica prevádzkujú obce. Vodovod Habura zásobuje aj miestnu časť mesta Medzilaborce – Borov. Skupinový vodovod Medzilaborce (Medzilaborce, Krásny Brod), skupinový vodovod Výrava - Oľšinkov a ostatné obecné vodovody sú v správe VVS, a.s., Košice, závod Humenné.
V roku 2014 nedošlo v zásobovaní pitnou vodou z verejných vodovodov v okrese Medzilaborce k podstatnejším zmenám. Rozhodujúcim zdrojom vody pre verejné vodovody v okrese Medzilaborce je povrchový odber z potoka Danova a infiltračné studne pri rieke Laborec v Medzilaborciach, z ktorých je zásobované okresné mesto Medzilaborce. Ostatné verejné vodovody sú zásobované z vlastných menších zdrojov vody, väčšinou zo zachytených prameňov v lesných oblastiach. Na území okresu je pitná voda upravovaná na ÚV Danova, ktorá v uplynulom roku vyrábala cca 20 l/s vody a ÚV Čertižné (povrchový odber z Laborca) s kapacitou cca 5 l/s. Vody z ostatných zdrojov (zachytené pramene) sú iba dezinfikované. Dezinfekcia pitnej vody skupinového vodovodu Medzilaborce (Medzilaborce, Krásny Brod) bola naďalej zabezpečovaná ÚV žiarením. Dezinfekcia vody chlórom je naďalej funkčná pre prípady údržby zariadenia a prípadných porúch.

III.6.10.11. ODVÁDZANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD

V súčasnosti v predmetných obciach Malá Poľana, Rokytovce a Krásny Brod nie je vybudovaná kanalizačná sieť a teda ani čistenie odpadových vôd. Čistenie odpadových vôd je vykonávané individuálne a to prostredníctvom malých domových čistiarní odpadových vôd, alebo odvádzaním odpadových vôd do individuálnych žúmp a ich nasledovný vývoz oprávnenou osobou.

III.6.10.12. ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIOU

Obce Malá Poľana, Rokytovce a Krásny Brod sú zásobované elektrickou energiou, v intraviláne prevažne vzdušným vedením pomocou stĺpov NN, na ktorých sa zároveň nachádza aj verejné osvetlenie, ktoré je však potrebné v obciach priebežne modernizovať.
Zdroj : Spoločný PHSR rozvoja obcí MAS Laborec na roky 2016 - 2023

III.6.10.13. ZÁSOBOVANIE PLYNOM

Zásobovanie plynom
Do predmetných obcí Malá Poľana, Rokytovce a Krásny Brod je VTL potrubím privádzaný zemný plyn zo spoločného plynovodu Medzilaborce – Humenné.

Zásobovanie teplom
Väčšina obyvateľov v obciach Malá Poľana, Rokytovce a Krásny Brod využívajú ako zdroj tepla vlastné domové kotly, v prevažnej miere na pevné palivo - drevo.
Zdroj : www.beiss.sk
Spoločný PHSR rozvoja obcí MAS Laborec na roky 2016 - 2023

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH

IV.1. VPLYVY NA PRÍRODNÉ PROSTREDIE

- Vplyvy na reliéf a horninové prostredie
  Nepredpokladajú sa žiadne negatívne vplyvy na reliéf a horninové prostredie.

- Vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu
  Nepredpokladajú sa negatívne vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu.
  Krátkodobé náhle negatívne vplyvy by mohli nastať iba v prípade havarijného stavu únikom znečisťujúcich látok; nesprávnym zaobchádzaním so znečisťujúcimi látkami počas rekonštrukčných stavebných prác.

- Vplyvy na ovzdušie
  Nepredpokladajú sa negatívne vplyvy na okolité ovzdušie.
  Počas výstavby sa predpokladá zvýšená produkcia exhalátov znečisťujúcich ovzdušie z premávky ťažkých nákladných automobilov a prašnosti pri príprave staveniska, z dovozu a odvozu materiálov.
  Riziko ovplyvnenia zdravotného stavu obyvateľstva sa nepredpokladá

- Vplyvy na pôdu, genofond a biodiverzitu
  Nepredpokladajú sa negatívne vplyvy.

- Vplyvy na územný systém ekologickej stability
  Nepredpokladajú sa negatívne vplyvy na systém ekologickej stability.

- Vplyvy na štruktúru, využívanie a scenériu krajiny
  Nepredpokladajú sa negatívne vplyvy na scenériu krajiny.
  Nezmení sa charakter krajiny.

IV.2. VPLYVY NA OBYVATEĽSTVO A URBANIZOVANÉ PROSTREDIE

- Vplyvy na obyvateľstvo
  Nepredpokladajú sa negatívne vplyvy na obyvateľov dotknutých obcí.

- Vplyvy na lesné hospodárstvo
  Nepredpokladajú sa negatívne vplyvy na lesné hospodárstvo.

- Vplyvy na dopravu
  V riešenom území (v dopravnom koridore cesty II/575 – v úseku 8,013 km) bude výhľadovo dochádzať k zvýšeniu dopravného zaťaženia a tým i k zvýšeniu emitovaných škodlivín, predmetná stavba však na tento faktor nevplýva. Realizáciou rekonštrukcie dôjde k zvýšeniu plynulosti premávky čo môže mať za následok mierne zníženie emisií z dopravy v dotknutej oblasti, optimalizácia technických parametrov komunikácie sa prejaví na redukcii prašnosti.

IV.3. HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov – ekonomickej a sociálnej situácie, výživových návykov. životného štýlu, úrovne zdravotníckej starostlivosti i životného prostredia. Vplyv životného prostredia na zdravie ľudí je doteraz len málo preskúmaný.

Nepredpokladáme, že navrhovaná činnosť môže, alebo nejako významne ovplyvní zdravotný stav obyvateľstva v obciach na rekonštruovanom úseku cesty. V obciach budú rekonštrukčné práce vykonané tak, aby negatívnym spôsobom neovplyvňovali pohodu obyvateľov, ani ich zdravotný stav.
Jedná sa o činnosť, pri ktorej bude vykonaná rekonštrukcia existujúcej vozovky za určitý časový úsek, po ktorom život v obciach pobeží tak, ako je tomu v súčasnej dobe.
Hodnotenie zdravotného rizika vo vzťahu k obyvateľom obcí a k charakteru navrhovanej činnosti – zmeny, nie je potrebné podrobne skúmať a analyzovať.

Zamestnávateľ pracovníkov, ktorí budú realizovať navrhovanú činnosť vykonáva aktualizáciu preventívnych opatrení, s cieľom eliminácie a zníženia zdravotného rizika pre zamestnancov, vznikajúce v súvislosti s pracovnou činnosťou.
Pri zabezpečovaní a realizácii preventívnych opatrení na ochranu zdravia vychádza zo zákonných požiadaviek na ochranu zdravia, vyplývajúce zo zákonníka práce, zákona NR SR č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákona NR SR č.124/2006 Z.z. o BOZP a NV SR č.355/2006 Z.z., NV SR č. 83/2013 Z. z..

Technické a organizačné opatrenia

- Usporiadané účelové zariadenie pracovných a skladových priestorov umožní bezpečnú prevádzku a bezpečnú manipuláciu s chemickými faktormi na pracovisku.
- Vypracované postupy práce zohľadnia postupy pre bezpečnú manipuláciu a ochranu zdravia zamestnancov, uvedených výrobcom nebezpečných chemických látok v kartách bezpečnostných údajov. Pracovné postupy zahrnú opatrenia pre bezpečnú manipuláciu, skladovanie a prepravu nebezpečných chemických faktorov a odpadu, obsahujúceho takéto chemické faktory na pracovisku.
- Pri práci budú používané vhodné pracovné prostriedky, ktoré zabezpečia ochranu zdravia zamestnancov na pracovisku.
- Skladové priestory a pracovné priestory budú zabezpečené pred náhodným únikom nebezpečných chemických faktorov.
- Nebezpečné odpady a obaly z použitých nebezpečných chemických látok, budú zhromažďované oddelene na miestach, ktoré sú zabezpečené voči únikom, vrátane označenia odpadov podľa Katalógu odpadov.
- Zabezpečovanie pravidelného odvozu odpadov z použitých nebezpečných chemických látok, cestou oprávnených organizácií v zmysle zákona o odpadoch.
- Priebežné čistenie a upratovanie priestorov.
- Určenie zodpovednosti za dodržiavanie povinností.
- Zamestnanci budú vykonávať kontrolu pracoviska pred a po ukončení pracovných činností. V prípade poruchy technologických zariadení ohlásia uvedenú skutočnosť priamemu nadriadenému pracovníkovi.
- Zamestnanci budú preukázateľne a pravidelne oboznamovaní s bezpečnými pracovnými postupmi.
- Zamestnanci budú pravidelne oboznamovaní s vypracovanými prevádzkovými poriadkami.
- Pre zamestnancov budú zabezpečené zariadenia na osobnú hygienu : šatne, umyváreň so sprchou, záchody, denná miestnosť – miestnosť na oddych počas pracovnej prestávky.
- Na pracovisku bude pravidelne vykonávaná kontrola bezpečnostným technikom, ako aj kontrola pracovníkom pre ochranu životného prostredia.

Individuálna ochrana zamestnancov

- Zamestnancom sú prideľované certifikované OOPP podľa vypracovaného regulatívu na prideľovanie OOPP.
- Regulatív bude spracovaný s prihliadnutím na podmienky práce v prevádzke.
- Za používanie pridelených OOPP pri práci zodpovedajú zamestnanci. Je povinnosťou každého zamestnanca chrániť si vlastné zdravie.
- Kontrola používania OOPP.
- Odbornej údržba, pravidelné výmeny a obmeny OOPP.
- Zamestnanci sú povinní používať pridelené OOPP, starať sa o pridelené OOPP a udržiavať ich v použiteľnom stave.

Kolektívna ochrana zamestnancov

- Prirodzené a nútené odsávanie vzduchu v pracovných priestoroch.
- Prirodzené pravidelné vetranie pracovných priestorov.

Zdravotný dohľad – pracovná zdravotná služba

- Zamestnanci budú zdravotne spôsobilí pre výkon príslušnej profesie. Zdravotná spôsobilosť zamestnancov pre výkon prác bude doložená záverom zo vstupných a preventívnych lekárskych prehliadok.

Opatrenia pri haváriách a mimoriadnych situáciách

- Pre mimoriadne a havarijné situácie budú vypracované postupy pre zabezpečenie ochrany zdravia zamestnancov (prevádzkový poriadok).
- Pokyny pre prvú pomoc budú uvedené v prevádzkovom poriadku a Kartách bezpečnostných údajov používaných chemických látok a chemických zmesí.

Informovanie a oboznamovanie zamestnancov

Zamestnanci budú pravidelne informovaní a oboznamovaní o :

- možných nebezpečenstvách a ohrozeniach, vyplývajúcich z pracovných činností pri práci s chemickými faktormi,
- o realizovaných opatreniach na predchádzanie vystavenia zamestnancov chemickým faktorom na pracovisku,
- o prijatých opatreniach pre zabezpečenie osobnej hygieny a individuálnych ochranných opatreniach so správnym a bezpečným používaním pridelených ochranných osobných pracovných prostriedkov,
- o prijatých opatreniach na predchádzanie haváriií a mimoriadnych situáciách, o mimoriadnych udalostiach, príčinách ich vzniku a prijatých opatreniach na ich likvidáciu.

IV.4. POSÚDENIE SÚLADU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI S PLATNOU ÚZEMNO-PLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI DOKUMENTMI

Názov stavby: **II/575 MALÁ POĽANA – MEDZILABORCE**

Navrhovaný úsek sa nachádza na ceste II/575 v staničení 19,300 – 27,313.
Celková dĺžka úseku je 8,013 km.
Súčasťou prác je aj rekonštrukcia mostných objektov 575-015, 575-016, 575-017, 575-018, 575-019, 575-020, úprava priepustov a odvodňovacích zariadení, výmena a montáž zvodidiel a smerových stĺpikov, oprava jestvujúcej regulácie v obci Rokytovce.

Rekonštrukcia vyššie uvedenej stavby nie je v rozpore s územno plánovacou dokumentáciou obce Malá Poľana, obce Rokytovce a obce Krásny Brod

V. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Úrad Prešovského samosprávneho kraja
so sídlom Námestie Mieru č.2, 080 01 Prešov

Názov stavby: **II/575 MALÁ POĽANA – MEDZILABORCE**

UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI
Kraj: Prešovský
Okres : okres Stropkov a okres Medzilaborce
Kataster: Malá Poľana, Rokytovce, Krásny Brod

Prešovský samosprávny kraj je obstarávateľom projektu na rekonštrukciu cesty II/575 v úseku Malá Poľana - Medzilaborce. Predmetný projekt je súčasťou zásobníka Stratégie rozvoja a údržby ciest na úrovni regiónov.

Pre rekonštrukciu úseku sa uvažuje s nasledovnými opatreniami:

- rekonštrukcia cesty – sanácia lokálnych zosuvov, výmena kompletnej konštrukcie vozovky, resp. obrusnej a ložnej vrstvy krytu vozovky v stanovenom rozsahu ;
- rekonštrukcia mostných objektov 575-015, 575-016, 575-017, 575-018, 575-019, 575-020 ;
- úprava priepustov a odvodňovacích zariadení ;
- výmena a montáž zvodidiel a smerových stĺpikov ;
- oprava jestvujúcej regulácie v obci Rokytovce a vybudovanie novej ochrany cestného svahu v stanovenom rozsahu.

Navrhovaný úsek sa nachádza na ceste II/575 v staničení 19,300 – 27,313.
Celková dĺžka úseku je 8,013 km.

Súčasťou prác je aj rekonštrukcia mostných objektov 575-015, 575-016, 575-017, 575-018, 575-019, 575-020, úprava priepustov a odvodňovacích zariadení, výmena a montáž zvodidiel a smerových stĺpikov, oprava jestvujúcej regulácie v obci Rokytovce.

Základná cestná sieť bude nosným pilierom dopravy na jednotnom trhu EÚ. Do roku 2030 sa plánuje odstrániť problematické miesta a zmodernizovať infraštruktúru. Oporou novej základnej siete TEN-T bude komplexná sieť trás na regionálnej a vnútroštátnej úrovni, ktoré sa napájajú na základnú sieť.
Cieľom je zabezpečiť, aby prístup na základnú cestnú sieť bol umožnený z každého regiónu bezpečnou regionálnou komunikáciou.
Rekonštruovaná a modernizovaná dopravná sieť aj na regionálnej úrovni postupne v celej EÚ prispeje k posilňovaniu vnútorného trhu, územnej, hospodárskej a sociálnej súdržnosti a k znižovaniu emisií skleníkových plynov. Ako celok prinesie najmä bezpečnejšie cestovanie a odľahčenie premávky, hladšie a rýchlejšie presuny, ako aj zníženie vplyvu dopravy na životné prostredie.

Účel a ciele stavby

Na danom úseku pozemnej komunikácie je poškodený kryt vozovky, výtlkmi, pozdĺžnymi aj priečnymi deformáciami a lokálnymi zosuvmi. Je poškodená existujúca regulácia potoka v obci Rokytovce pod cestou a dochádza k podmývaniu cestného telesa v miestach, kde regulácia nie je vybudovaná.
Sú poškodené spodné a horné stavby na 5-tich mostných objektoch a 1 mostný objekt v dĺžke 85 metrov je v havarijnom stave (575-020).
Je poškodené a nefunkčné odvodnenie pozemnej komunikácie a jestvujúce priepusty pri návalovej vode sú v nevyhovujúcom stave. Bezpečnostné zariadenia sú zdeformované a poškodené.
Zrealizovaním projektu sa znížia emisie z výfukových plynov, skráti sa doba premávky na cestnej komunikácii, minimalizujú sa náklady na bežnú údržbu ciest. Celkovo sa zlepšia podmienky cestnej dopravy pre obyvateľov okresov Medzilaborce a Stropkov.
Opravou lokálnych zosuvov a pokládkou asfaltového koberca s vyrovnaním miestnych nerovností sa zlepší komfort účastníkov cestnej premávky na predmetnej komunikácii. Zároveň sa zvýši bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, k zvýšenie ktorej prispeje aj nové vodorovné dopravné značenie.

Doprava je pre európske hospodárstvo životne dôležitá – bez dobrých spojení nebude Európa rásť ani prosperovať. Novou európskou politikou v oblasti infraštruktúry sa vytvorí silná európska dopravná sieť prepájajúca 28 členských štátov so susediacimi krajinami a zvyškom sveta v záujme podpory rastu a konkurencieschopnosti. Spojí východ so západom a nahradí dnešnú dopravnú mozaiku skutočne európskou sieťou. V rámci novej politiky sa financovanie dopravy zo zdrojov EÚ v období rokov 2014 – 2020 strojnásobuje na 26 miliárd EUR. Základná sieť bude nosným pilierom dopravy na jednotnom trhu EÚ. Do roku 2030 sa ňou odstránia problematické miesta, zmodernizuje infraštruktúra a zjednoduší cezhraničná doprava pre cestujúcich i podniky v celej EÚ. Jej realizácia bude prebiehať formou vytvorenia deviatich hlavných dopravných koridorov, pri ktorých sa spoja členské štáty a zainteresované strany, čo umožní sústrediť obmedzené zdroje a dosiahnuť výsledky. Oporou novej základnej siete TEN-T bude komplexná sieť trás na regionálnej a vnútroštátnej úrovni, ktoré sa napájajú na základnú sieť. Cieľom je zabezpečiť, aby sieť TEN-T postupne v celej EÚ prispievala k posilňovaniu vnútorného trhu, územnej, hospodárskej a sociálnej súdržnosti a k znižovaniu emisií skleníkových plynov.
Predmetná pozemná komunikácia je cesta regionálneho významu, ktorá spája okresné mestá Medzilaborce a Stropkov. Má priame napojenie na medzinárodný ťah Maďarsko – Poľsko (I/21, R4) v napojení na cestu I/15 v okresnom meste Stropkov.
Rekonštrukcia cesty II/575 v úseku Malá Poľana - Medzilaborce zabezpečí bezpečnú a plynulú dopravu v danom úseku pozemnej komunikácie. Zrýchli sa spojenie okresných miest Medzilaborce a Stropkov, ako aj spojenie s medzinárodnou cestou I/15. Cesta I/15 je predmetom investičných projektov v gescii MDVRR SR.

ČLENENIE STAVBY

Stavba je rozdelená na nasledovné stavebné objekty:

číslo objektu	názov objektu	správca
01	Rekonštrukcia cesty II/575	
01.1	Rekonštrukcia vozovky	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
01.2	Sanácia zosuvov	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
01.3	Bezpečnostné zariadenia	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
02	Rekonštrukcia mostného objektu 575-015	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
03	Rekonštrukcia mostného objektu 575-016	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
04	Rekonštrukcia mostného objektu 575-017	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
05	Rekonštrukcia mostného objektu 575-018	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
06	Rekonštrukcia mostného objektu 575-019	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
07	Rekonštrukcia mostného objektu 575-020	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
08	Úprava jestvujúcej regulácie v obci Rokytovce	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
09	Odvodnenie cestného telesa a rekonštrukcia priepustov	Správa a údržba ciest PSK, oblasť Humenné
10	Rekonštrukcia VO na moste 575-020	obec Krásny Brod

Stavebný objekt 01 Rekonštrukcia cesty II/575 je rozdelený na samostatné pod objekty, z dôvodu možnej etapizácie rekonštrukcie pozemnej komunikácie.

Budúci prevádzkovateľ – správca :
Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja (SÚCPSK) oblasť Humenné

Cesta II/575 v úseku Malá Poľana , Rokytovce, Krásny Brod je existujúca a prechádza Chráneným vtáčím územín – CHVÚ Laborecká Vrchovina (SKCHVÚ011). Samotná cesta a rekonštrukcia cesty a objektov, uvádzaných v tomto dokumente je v tomto území, avšak vzhľadom na rozsiahlosť a veľkosť tohto CHVÚ nie je predpoklad negatívnych vplyvov na predmet ochrany v CHVÚ .
Budovanie nových antropogénnych prvkov v krajine, ktoré by spôsobili záber biotopov, fragmentáciu biotopov, alebo vytváranie nových bariér v krajine nepredpokladáme. V tomto kontexte máme k dispozícii aj vyjadrenie Štátnej ochrany prírody SR k územiam NATURA 2000 zo dňa 11.11.2016, ktoré uvádzame v prílohe č.18 zámeru – zmeny činnosti.
Okrem CHVÚ Laborecká vrchovina cesta II/575 v budúcom rekonštruovanom úseku nezasahuje do iných CHVÚ, ani územia európskeho významu.

VI. PRÍLOHY

1. INFORMÁCIA, ČI NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ BOLA POSUDZOVANÁ PODĽA ZÁKONA; V PRÍPADE, AK ÁNO, UVEDIE SA ČÍSLO A DÁTUM ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA, PRÍP. JEHO KÓPIA

Jedná sa o existujúcu cestu II/575 Malá Poľana – Medzilaborce.
Rekonštrukcia cesty, oprava a údržba cestných mostov, cestných priepustov je v súčasnej dobe predložená na posúdenie vplyvov na životné prostredie v zisťovacom konaní.
Príslušným okresným úradom pre zisťovacie konanie je Okresný úrad Medzilaborce, odbor starostlivosti o životné prostredie (príslušnosť určil na základe žiadosti navrhovateľa Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o ŽP v sídle kraja).

2. MAPY ŠIRŠÍCH VZŤAHOV S OZNAČENÍM UMIESTNENIA ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ OBCI A VO VZŤAHU K OKOLITEJ ZÁSTAVBE

Príloha č.1 – prehľadná situácia
Príloha č.2 - celková situácia stavby

3. VÝPIS Z KATASTRA NEHNUTEĽNOSTÍ + LISTY VLASTNÍCTVA

1. Majetková identifikácia Malá Poľana - Príloha č.11
2. Majetková identifikácia Rokytovce - Príloha č.12
3. Majetková identifikácia Krásny Brod - Príloha č.13

Situácie k majetkovej identifikácii :

4. Situácia Malá Poľana 1 – Príloha č.14
5. Situácia Malá Poľana 2 - Príloha č.15
6. Situácia Rokytovce - Príloha č.16
7. Situácia Krásny Brod - Príloha č.17

4. DOKUMENTÁCIA K ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Vzhľadom na rozsiahlu projektovú dokumentáciu, vybrali sme pre dokument posúdenia vplyvov na životné prostredie nasledovné situácie k tejto časti kapitoly :

Príloha č.1 – prehľadná situácia
Príloha č.2 - celková situácia stavby
Príloha č.3 - rekonštrukcia cesty – vzorové priečne rezy
Príloha č.4 – rekonštrukcia cesty - situácia - stav na úseku 26,4 km
Príloha č.5 – Sanácia zosuvu – vzorové priečne rezy
Príloha č.6 – Bezpečnostné zariadenia – situácia pre km 26,4
Príloha č.7 – Prehľadný výkres – mostný objekt - MO 575 - 020
Príloha č.8 – Pozdĺžny profil cesty – mostný objekt 575 -020
Príloha č.9 – Situácia – 08 Úprava jestvujúcej regulácie Rokytovce
Príloha č.10 – Situácia – Rekonštrukcia priepustu č.13 v km 26,71

Navrhovateľ má k dispozícii už niektoré vyjadrenia orgánov a organizácií k navrhovanej činnosti; pre celkový prehľad o navrhovanej činnosti – zmene – sme ich zaradili ako prílohy tohto dokumentu posúdenia vplyvov navrhovanej zmeny činnosti na životné prostredie, n a s l e d o v n e :

Príloha č.18 – vyjadrenie ŠOP SR k územiam NATURA 2000
Príloha č.19 – vyjadrenie OU Stropkov, OSOZP z 16.11.2016
Príloha č.20 – vyjadrenie OU Medzilaborce, OSZP z 18.11.2016
Príloha č.21 – vyjadrenie Obce Krásny Brod, v zastúpení starostu obce 27.09.2016
Príloha č.22 – vyjadrenie LESY SR, š.p. OZ Vranov n/T zo dňa 06.01.2017
Príloha č.23 - stanovisko SVP š.p. OZ Košice, Správa povodia Laborca, Michalovce z 8.11.2016
Príloha č.24 – vyjadrenie ŽELEZNÍC SR z 3.11.2016
Príloha č.25 - vyjadrenie ŽELEZNÍC SR z 6.12.2016
Príloha č.26 – vyjadrenie ŽELEZNÍC SR z 19.12.2016

VII. DÁTUM SPRACOVANIA

20.01.2017

VIII. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA

spracovateľ dokumentu
Dagmar Várkolyová
Dagmar Várkolyová - ENVIRO SLUŽBY V OBLASTI ŽP
Kaspická č.4 040 12 Košice

Podpis, pečiatka .....

IX. PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Úrad Prešovského samosprávneho kraja
Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja (SÚC PSK)
Organizácia v pôsobnosti PSK - doprava
IČO 37936859

Jesenná č.14, 080 05 Prešov, okres Prešov

Ing. Jozef Havrila, oprávnený zástupca SÚC PSK
na základe splnomocnenia predsedu PSK z 6.12.2016

Podpis, pečiatka .....